

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 5. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

Velesile in abesinski konflikt

Razvoj ženevskih pogajanj je prinesel dve svojevredni zanimivosti. Pred vsem so postali Angleži navdušeni pristaši kolektivnega nastopa držav članic Društva narodov, dasi so se vsa prejšnja leta zavijali v svojo otoško »splendid isolation« in nikoli niso hoteli niti slišati o tem, da bi sodelovali v kaki solidarni akciji. In vendar je šlo za tako važne zadeve, pri katerih je bila nujno potrebna kolektivna akcija, da bi se ženevskemu društvu ohranil mednarodni ugled in opravičil njegov obstoj. Spominimo se le japonskega prodiranja v Mandžurijo, v Džehol in Čahar, dalje napada na kitajsko celino in neuspeha razorožitvene konference, sprčo katerih dejstev je izstop Nemčije iz Društva narodov in njeno naglo oboroževanje skoro brezpomembna epizoda. Vel. Britanija ni le pri vsem tem stala ob strani, marveč je celo bodrila tako japonsko in nemško postopanje z demonstrativno ravnodušnostjo ali pa naravnost z aktivnim nasprotovanjem kolektivni intervenciji Društva narodov.

Podobno sliko je svet doživel tudi v teku italijansko-abesinskega spora, ki ne datira šele od letos, marveč je v bistvu star že desetletja. Mussolini je samo izvrševalec starih italijanskih načrtov. Sprva so si angleški državniki obetali od italijanskega pohoda v Abesinijo celo korist in so se pogajali z Italijo o sodelovanju pri uničenju abesinske samostojnosti. Angleška revija »New Statesman and Nation« to okoliščino priznava brez ovinkov in potrjuje, da so bili v Londonu l. 1906. in tudi š. l. 1925., ko je bila Abesinija že članica Društva narodov, pripravljeni spoznameti se z Italijo in Francijo glede razdelitve abesinske zemlje.

Ko pa so Mussolinijeve vojne priprave napredovale tako zelo, da je v Afriki stalo že nad 100.000 italijanskih vojakov, so postali izgledi za delitev nekoliko majavi. Tedaj se je šele pojavila goreča privrženost angleških uradnih krogov do Društva narodov. Začeli so poudarjati veliki moralni in praktični pomen ženevskega statuta in padla je beseda o uporabi sankcij proti napadalcu.

Omenjena angleška revija odkrito poudarja ta znameniti preobrat z lapidarnim stavkom: Anglež takoj postane idealist, čim se ideali vjemajo z njegovimi gospodarskimi interesi. V primeru japonskega napada na Kitajsko angleški interesi niso bili neposredno ogroženi, zato se v Londonu ni prebudilo idealistično navdušenje za Društvo narodov. Zdaj pa bi se utegnilo zgoditi, da bi Anglija utrpela škodo iz abesinsko-italijanske afere. V Rimu zato ne čujejo in ne čujejo verjeti, da bi bil sedanji britanski idealizem nesebičen. Navdušenje Angležev za pakt Društva narodov in za možnosti kolektivnega nastopa proti napadalcu je po italijanskem prepiranju rezultat precej poznega spoznanja, da so z italijanskim pohodom v Abesinijo prizadeti važni britanski interesi. Rim, ki razpolaga v Afriki s tako močno vojsko, kakršne doslej niti približno ni imela nobena evropska država v kolonijah, bo imel bržčas malo smisla za to, da bi del žetve odstopil sosedu, ki bi med bojem po svoji navadi držal roke križem, naposled pa predložil račun.

Angleška zahteva, naj Društvo narodov energično nastopi proti Italiji, je v Ženevi spravila na dnevni red vprašanje sankcij, ki naj se ukrenejo proti napadalcu. Na tem mestu smo že govorili o sankcijah, njih pomenu in namenu. Opozorili smo, da gre pri tem za vprašanje, ki je še zelo malo razčiščeno in ki je obenem lahko zelo dvorezno. V dosti neprijetno situacijo je angleška zahteva spravila Francijo. Franciji nač niti ne more očitati, da ne bi bila iskrena pobornica za Društvo narodov in njegove mirotvorne ideje. Kljub svojem prijateljstvu z Italijo in kljub svoji desinteresanosti na izidu abesinskega konflikta bi se najbrž ne protivila eventualnemu izvajanju sankcij, ako bi to zahtevali interesi miru in statutu Društva narodov.

Vsakdo pa mora dati Francozov prav, ko izražajo tehtne pomisleke proti angleški zahtevi. Saj je bila, kakor smo že gori omenili, v povojnih letih že cela vrsta tako eklatantnih primerov kršitve statuta Društva narodov in drugih temeljnih mednarodnih obvez, da bi bile sankcije ne le na mestu, marveč nujno potrebne. V vseh teh primerih je bila ravno Anglija tista, ki jih je prenečala. Zato je ravna francoska vlada popolnoma pravilno, ko je pred svojo odločitvijo zahtevala od Anglije, naj jasno in nedvoumno izjavi, ali bo pristala na sankcije in na kolektivni nastop držav članic Društva narodov tudi v primeru vsakega konflikta v Evropi, ko bi bila taka skupna intervencija ne določena in sklenjena Društva narodov potrebna. Zahteva je dalje obvezno izjavo, da bo Anglija aktivno sodelovala pri takih ukrepih v zavarovanje miru.

PRVI DAN VELIKIH MANEVROV

Prodiranje severne vojske na Savo — Veliki most čez Savo je „zletel v zrak“ — Sijajno uspela poskusna mobilizacija

Brčko, 28. septembra. a. Sinoči ob 21. sta dobila zapovednika severne in južne vojske posebno nalogo od voditelja manevrov. Po teh zapovedih bi imele čete, ki so bile dotlej v nevtralnem položaju, do polnoči zavzeti postojanke, iz katerih naj bi se začele sovražnosti.

Z južne strani Save je bil mobiliziran en polk. Obvezanecem ni nihče sporočil, da so poklicani na manevre, in so zato mnogi mislili, da gre za vojno. Vse oblasti so delale brezhibno in nihče ni izostal od vojaškega poziva. Pri tem je prišlo do mnogih zanimivih prizorov. Posebno zanimivo je bilo v vasi Miroševcu, kjer župana slučajno ni bilo doma. Pravoslavni duhovnik je zato kar sam odprl ovitek z vojaškim pozivom. Ko je videl, za kaj gre, je prevzel poveljstvo nad vasjo v svoje roke in izvršil mobilizacijo na zbirališču. Pri tej poskusni mobilizaciji so pokazali kmetje toliko elana in vneme, da je bilo vse opravljeno 24 ur prej, kakor so pričakovali vojaški predstojniki.

Mobilizacija se je izvršila v krajih, kjer so ljudje pomešani in prebivajo tako pravoslavni, kakor katoličani in muslimani. Vsi brez izjeme so se odzvali pozivu. Zanimivo je, da so mnogi kupili nove vozove, da jih vzamejo s seboj v

vojsko, da ne bi prišli s starimi. Ženske so se močno jokale in mnoge matere so spremljale svoje sinove do meje svoje vasi.

Naloga manevrov je tale: večje sile južne vojske se zbirajo na prostoru Doboj—Tešanj—Maglaj—Gračanica, slabše pa v okolici Donje Tuzle. Izvidniške zaščitne čete južne vojske na levem bregu Save so se pred močnejšimi silami severne vojske v smeri Brod—Šabac—Orasije umaknile na desni breg. Na levem bregu Save so se samo v smeri Otok—Brčko nahajali manjši konjeniški deli južne vojske. Glavna moč severne vojske potiska slabše dele južne in je prodrla na lvi breg Save v odseku Kobaš—Brod—Orasije. S svojimi slabšimi prednimi četami je dosegla črto Liman — Železniška postaja Vrbanja—vas Vrbanja. Poveljniki južne vojske so dobili še posebno nalogo in nadaljnje direktive za svoje bodoče delo. Na podlagi teh direktiv so poveljniki izdali svoja povelja četam za današnji dan.

Ves današnji dan so generali in novinarji opazovali podrobnosti teh bojov, ki se še ne kažejo v velikih množicah. Smisel bojev je bil: Južna vojska se umika, severna vojska, dosti mo-

čnejša, prodira, toda to prodiranje je za zdaj še zelo oprežno. Severna vojska je poslala naprej lahki oddelek generala Jefeveča. Ta oddelek sestoji iz konjenice in kolesarjev. Njegova naloga je preganjati sovražnika, očistiti teren, vse do velikega mostu na Savi. Ta oddelek je imel mnogoštevilne praske z umikajočimi se četami južne vojske. Praske so bile zelo zanimive, ker so se vojaki okoristili z vsemi objekti, da so se skrivali. Opazale so se zanimive podrobnosti tudi v zvezi s sodelniki, ki spremljajo vsako enoto. Določiti morajo ali je kdo pri manevrih utrpel kakšne izgube, prav tako kakor v pravi vojni. Važno je, da je čete čim manj videti. Zakaj s tem, da se četam posreči zadosti skriti se, izgubi nasprotnik pregled nad njimi.

Prodiranje enih in umikanje drugih so gledalci opazovali z velikim zanimanjem. Stvar se je končala z »razstrelitvijo« velikega savskega mostu. Rdeča žica je zaznamovala, do ko bi se dejansko most pokvaril. Velika množica ljudi je z največjim zanimanjem spremljala manevre in razstrelitev mostu.

Posebno veliko zanimanje je kazalo prebivalstvo Brčke in okolice. Ljudje so splezali na strehe in drevesa, samo

da bi mogli videti potek manevrov. Tudi otroci so radovedno opazovali gibanje vojakov in jih pozdravljali z vzkliki.

Vojaki, ki so včasih utrpeli pravašila, ni dež, so danes pokazali enako poudarjenost in odpornost v nemški vročini, ki je bila kakor sveči poletja. Po razstrelitvi mostu se na nekaj časa pričakuje le manjša praske. Napeta je bo postala situacija, ko bodo čete severne vojske zavladale na severnem bregu Save in skušale priti na južni breg, a se bo južna vojska namu upirala s skrajno energijo.

Prisohod ministra vojske generala Živkovića

Brčko, 28. septembra. a. Nocoj ob 19.50 je prišel v Brčko minister za vojsko in mornarico general Peter Živković v spremljevalni gostilni. Generala, načelnika generalštabnega oddelka v vojnem ministertvu, in svetega katoliškega škofa polkovnika Trifunovića. Ministra so sprejeli vsi generali, ki sodelujejo pri manevrih. Reportarji je podal general Enšić. Vojni minister je ostal četrt ure v prijemnem razgovoru s prisotnimi generali, nato pa se je umakal v salonski vagon, kjer so tudi stanovali vse čase, ko bo prisostoval manevrom.

Jutri bo najbrž na fronti videlo črna, vendar pa se ne ve, če bo to grozovga. Danes so spopadli v zelo moči preko Save. Boji so se nadaljevali v jarkih na obeh bregovih. Poveljniki severne vojske bo skušali najti pot in način, da prekorajo reko.

Odgoditev zasedanja Društva narodov

Predsednik dr. Beneš o okrepitvi avtoritete Društva narodov in o abesinskem problemu

Ženeva, 28. septembra. AA. Na današnji seji skupščine Društva narodov, ki je samo prekinila svoje delo, ne pa zaključila, so prečitali pismo ameriškega zunanjega ministra Hulla, ki pravi, da Zedinjene države pozdravljajo delo gospodarskega odbora in njegove sklepe, s katerimi priporoča, liberalno trgovinsko politiko s pomočjo dvostranskih pogodb z določbo o največji ugodnosti.

V svojem govoru, s katerim je začelno prekinil dotedanje zasedanje skupščine, je predsednik skupščine dr. Beneš omenil, da letos ni bila na dnevnem redu razprava o razorožitvi, kar pa še ne pomeni, naj se to vprašanje ne obravnava več. Upa, da bo mogla razorožitvena konferenca nadaljevati delo in ga končati v korist vsega sveta.

Glede italijansko-abesinskega spora je dr. Beneš izjavil, da doslej še ni bilo v Ženevi tako jasnih in podrobnih izjav o spoštovanju pakta Društva narodov. To dokazuje, da velike države ženevsko ustanovo in pakti ne priznavajo samo, temveč tudi spoštujejo. Posebno je dr. Beneš pozdravil izjavo angleškega zunanjega ministra, s katero je potrdil, da hoče Velika Britanija uravnati svojo politiko po načelih pakta Društva narodov. Smatra, da je Društvo narodov po težkih preizkušnjah prišlo v novo

razdobje svoje zgodovine in da postaja prava politična in materialna sila. Sedanjega spora v vzhodni Afriki res ni moglo rešiti in bodo zaradi tega morda nastopili resni dogodki, Morda pa se k pomirjenju vendar še ni zaprla.

Seja odbora trinajstih

Ženeva, 28. septembra. w. Od sveta Društva narodov imenovan odbor trinajstih, ki ima nalogo, da izdela končno veljavno poročilo in priporočila za ureditev italijansko-abesinskega spora, je imel dopolne pod predsednikom Madarago kratko sejo ter je nato odgodil svoje razprave na prihodnji četrtak. V tem času bo tajništvo Društva narodov pripravilo načrt poročila ter bo pri tem slasti izdelalo zgodovinski dokument o dotedanjih posvetovanjih in posojanjih Društva narodov v tej zadevi ter ekspozice o pravni strani spora. Odgoditev dela odbora trinajstih naj bi bila predvsem vdolj angleške delegacije. Bledu približno za odhod v London, da stopi v stik z ministrstvom predsednikom Baldwinom, zunanjim ministrom Hoarejem in drugimi člani angleške vlade.

Gozdna agrarna reforma je končana

Izjava ministrov za kmetijstvo in gozdove — V Sloveniji je razlaščenih 28.000 ha gozdov

Beograd, 28. septembra. p. Minister za kmetijstvo Svetozar Stanković in minister za šume in rudo Djuro Janković sta sprejela danes novinarje in jim o gozdni agrarni reformi dala izjavo, ki med drugim pravi:

Ze od vsakega začetka je bilo določeno, da se poleg obdelanih zemeljskih površin v svrhu kolonizacije in razdelitve zemlje med agrarne interese uporabijo tudi gozdovi veleposestnikov. Tozadevni zakonodske določbe pa so dobile možnost izvršbe šele z zakonsko novelo dne 24. julija 1933. Bil je določen rok šestih mesecev, ko bi se morale izdati potrebne odredbe o razlastitvi gozdnih veleposestev. Ker pa so tehnične težave onemogočile izvedbo te določbe, je bil rok podaljšan z uredbama z dne 5. maja 1934. in 26. marca 1935, ko je bil definitivno določen rok do 30. septembra t. l. V tem času so se morale izdati vse razlastitvene odredbe.

Izdajanje tozadevnih odredb se je zaključilo večraj 27. t. m. V poštev sta prišli savska in dravska banovina. V savski banovini je bilo v sušaskem, delniškem, vrbovskem in čabarskem srezu razlaščenih

7 velikih šumskih kompleksov s skupno površino 72.000 oravov, med njimi tudi posestvo Karla Averspanga. V dravski banovini je bilo na 11 šumskih veleposestvih skupno razlaščeno 28.000 ha odnošeno 49.000 oravov. Razlaščene gozdove upravlja dve začasni državni upravi in sicer gozdove v savski banovini uprava v Delincah, one v dravski banovini pa uprava v Ljubljani. 6150 ha razlaščenih gozdov se ni odkazanih začasna državnima upravama, ker so last italijanskih državljanov in je treba zaradi tega v smislu naših konvencij z Italijo najprej urediti vprašanje odkodnino.

V drugih predelih savske banovine in v dunajski banovini je bilo razlaščenih 29.000 oravov gozdov na 16 gozdnih veleposestvih. Razlastitev gre tu v korist 82 kolonijam in 265 vasem. Prizadeti veleposestniki v teh predelih bodo dobili po zakonu določeno odkodnino, ki se jim bo plačala v 30 letnih obrokih.

V vardarski banovini je bilo samo v enem primeru razlaščenih 154 oravov gozda v korist vasi, katere prebivalci so bili brez gozdov.

S tem je dokončno urejeno veliko socialno vprašanje, ki se je vlečlo skozi toliko let. Vlada je prepričana, da bo ta ureitev koristila prebivalstvu, bo pa tudi na korist veleposestnikov, ki bodo mogli odsej s preostatimi jim gozdovi svobodno razpolagati.

Današnja številka ima
387 malih oglasov

Od Ženeve je vse odvisno

Važni sklepi italijanskega ministrskega sveta — Možnost izstopa iz DN, lokalizacija spora v Abesinijo

Rim, 28. septembra. g. O današnji seji ministrstva, da v Berlinu ni bilo niti go-urni komunike. Predsednik vlade je ob-irno poročal o razvoju položaja po zadnji seji ministrskega sveta. Vsi ljudje dobre vojne na svetu so priznali pravico Italije, da odkloni predloge odbora petih, ki nikakor ne upoštevajo ekspanzivnih in varnostnih potreb Italije, temveč popolnoma ignorirajo vse predloge, ki priznavajo pravice Italije v Abesiniji. Italijanska vlada ne bo podvela nobene pobude na terenu in v okoliščinah, kjer se pravica Italije še v naprej odklanja.

Ministrski svet je smernice svoje politike za prihodno bodočnost določil takole:

1. Italija ne bo zapustila Društva narodov de onega dne, do katerega ne bo Društvo narodov prevzelo polne odgovornosti za ukrepe, ki bi sadili Italijo. 2. Ministrski svet je vzel na snanjo sporočilo angleškega

snanega ministra Hoareja ter v sveti a tem je enkrat izjavil, da politika Italije nima nobenih bližnjih ali oddaljenih ciljev, ki bi kršili interese Anglije. Angleški narod mora preko vseh antihumanitarnih zavijanj re-đeti, da je italijanska vlada oporečila angleški pripravljenost se pogajanja o novih dogovorih, ki bi uspevali pomiriti glede legitimnih interesov Anglije v vzhodni Afri-ki. 3. Paletična vlada Italije je najzvečano-je, da se bo izogajala vsemu, kar bi moglo italijansko-abesinski spor razširiti na večje področje.

Na kraju pravi poročilo dodal: Ministrski svet ugotavlja, da se stanjansko ljudstvo, utrjeno s 12 letnim fašističnim ustrojem, in sedanjim napetim dobi kot en zvož zbira okrog simbola fašistične revolucije. Tu bo v kratkem potekalo verna svoda z državljansko mobilizacijo, ki je svet še ni doživel.

Utrjevanje angleških postojank ob Afriki

Poizkusna mobilizacija v Gibraltarju — Pripravljenost angleške mornarice na Malti in ob Sueškem prekopu

London, 28. septembra. n. Angleško oblasti v Gibraltarju so izvedle poizkusno mobilizacijo vseh tamšnjih pomorskih in letalskih sil. Prebivalci okoliških krajev so s velikim zanimanjem spremljali pokrete v Gibraltarju. Tdnjave in mesto so ovili v gosto meglo, ki so jo ponekod prekinjali samo ogromni reflektorji. Zanimivo je, da je med vajo priplul v pristanišče samo en italijanski parnik, ki je bil edina razsvetljena ladja v vsem pristanišču. Ko so se potniki vkrcali, je italijanski parnik takoj zapustil Gibraltar.

V pretekli noči so na Malti instalirali 12 ogromnih reflektorjev, ki bodo sleherni noč osvetljevali nebo nad otoki. Opazili so, da je poslednje dni krožila okrog otokov italijanska podmornica, ki se je šele večeraj oddaljila.

Kongres jugosloven- skih zdravnikov

Beograd, 28. septembra. p. V anstomskem inštitutu je bil danes občni zbor evropskega zdravniškega društva. Med tem so pričele prihajati v prestolnico delegacije iz Bolgarije, češkoslovaške in od drugod, da se udeležijo jugosloven. zdravniškega kongresa. Iz Bolgarije je prišlo okrog 60 zdravnikov pod vodstvom dr. Stojkovića in dr. Petkovića. Češkoslovaška delegacija šteje 20 članov in jo vodijo predsednik centralne zveze češkoslovaških zdravnikov dr. Kostjeki, šef odseka za zaščito mater in dece dr. Malek in dr. Tuma. Jugoslovenski zdravniški kongres bo odprt jutri ob 10. dopoldne. Na kongresu so na dnevnem redu v prvi vrsti vprašanja o zaščiti matere in dece, o raku kot socialni bolezni in o organizaciji splošne zaščite proti raku.

Na kirurški kliniki pa se je pričel danes tretji stomatološki kongres. Tudi tega kongresa so se poleg naših udeležili delegacije iz Turije. Praško kliniko je zastopal dr. Jaromil Kreštan, češkoslovaško zvezo zobnih zdravnikov dr. Jan Jaenšek, dunajsko kliniko prof. Hans Pichler, bolgarsko zobozdravniško vedo pa prof. Trifunov. Kongres je odprt ob 10. dopoldne dr. Pandaković. Na kongresu je bil podan več strokovnih referatov.

Največja egiptska loka Aleksandrija je dobila v poslednjih dneh povsem vojaško oblezeje. Luka je zaprla s močno železno mrežo, ki ima le en prost prehod za potniške in trgovske parnike. Danes sta pripluli pred luko dve največji angleški vojni ladji »Hood« in »Renown«, ki sta bili še pred dnevi vidni v Gibraltarju. Čim sta se zasidrali pred luko, sta takoj naprli svoje največje topove preko mize na odprto morje.

Medtem prihajajo v pristanišče dva na dnevni parniki s novimi tovari vojnega materiala. Danes so pripljeli dele 170 vojnih letal, ki jih bodo jutri montirali na abukirskem letališču v bližini mesta. Nadalje dovažajo tudi najnovejše težke tanke.

V prostori hotela »Srbskega kraljeva je bil nocoj banket in občan posvetovanje glede dnevnega reda jutrišnjega jugoslovenskega zdravniškega kongresa.

Kreditni za dela na železnicah

Beograd, 28. septembra. AA. Ministrski svet je na predlog prometnega ministra potrdil dela za zboljšanje in ojačanje železniškega prometa na posameznih progah. Ta dela se nanašajo v glavnem na razširjenje in modernizacijo posameznih postaj. Izdati ki za vsa ta dela bodo znašali približno 17.7 milijona dinarjev. Krediti so po direkcljah razdeljeni takole: Beograd 759.063 Din, Zagreb 12.894.447 Din, Ljubljana 793.107 Din, Subotica 2.560.900 Din, Sarajevo 782.483 Din. 1

Upokojitve v državni službi

Beograd, 28. septembra. AA. Upokojeni so: Stanič, davčni inspektor 6. skupine davčne uprave v Celju, Karol Brühach, višji davčni kontrolor 6. skupine davčne uprave Ljubljana - okolica, S. Prah, višji davčni kontrolor 6. skupine davčne uprave v Pruju, Franc Preselj, višji davčni kontrolor 6. skupine davčne uprave Ljubljana - okolica, Rudolf Lotrič, davčni kontrolar 7. skupine davčne uprave v Šmarju.

Novi mestni svet mariborske občine

Od 48 članov prejšnjega mestnega sveta jih je 24 ostalo še v novem, dočim je ostalih 24 izpadlo

Maribor, 28. septembra.

Večerašnji smo poročali o imenovanju novega mariborskega župana, g. dr. Alojzija Juvana, odvetnika v Mariboru in novega podžupana g. Franja Zebota, bivšega narodnega poslanca.

Ob enem so bili razrešeni svojih dolžnosti tudi vsi mestni svetniki in so bili namesto njih imenovani za mestne svetnike: Lambert Aljančič, zasebni uradnik, Anton Benedičič, krojaški mojster, inž. Oskar Dračar, industrijalec, Anton Golež, trgovec, Franjo Gnilšek, trgovec, Franc Hrstelj, ravnatelj Cirilove tiskarne, Franc Hoinec, mesarski mojster, inž. Jože Jelenc, stavbenik, Ivan Jemec, vrtnar, Ignac Jan, urar, Martin Kores, hišnik, dr. Janko Kovar, bančni ravnatelj, Ant. Kotnik, preglednik fitančne kontrole v pokroju, Ivan Klančnik, mizar, mojster, dr. Jože Leskovar, odvetniški koncipient, Josip Loos, ravnatelj »Putnikas«, dr. Fero Milar, odvetnik, Ignac Ozvatič, davčni kontrolor, Bogdan Pogačnik, lančni ravnatelj, Vlado Pušenjak, višji zaščitni revizor, dr. Janko Pihler, zdravnik, Ivan Prijatelj, profesor, Ferdo Potočnik, industrijalec, Jože Stabej, ravnatelj Okr. inega cestnega odbora, Aloj-

zij Šprager, elektrotehnik, Ivan Sluga, prevoznik, Ivan Sojč, kipar, inž. Karel Unger, industrijalec, Anton Tavčer, industrijalec, Ivan Velker, hišni posestnik, Franc Veronek, železniški uradnik, Ivan Würzinger, železniški uradnik, Miro Žitnik, upokojeni major, Josip Petejan, uradnik OUZD, Henrik Saboty, industrijalec, Anton Feiertag, pekovski mojster, Alojzij Munda, mizar, mojster, Josip Weiss, trgovec, Ivan Kovar, trgovec, dr. Franc Sušnik, profesor, Dragotin Roghič, industrijalec, Josip Ošlak, tiskarniški ravnatelj, Otmir Meglič, hišni posestnik, Franc Remih, zasebni, Viktor Grčar, šolski upravitelj in industrijalec Hutter.

Iz sestave dosedanjega mestnega sveta so razven župana g. dr. Fr. Lipolda in podžupana g. Rudolfa Golouha izpadli sledeči mestni svetniki: Anton Bajt, Franjo Bureš, Matija Jurak, dr. Zmago Kac, Ivan Kežar, dr. Karel Kieser, Ivan Kravos, Rado Leonard, Ivan Majer, Jože Malenšek, Viljem Močnik, Vid Murko, Andrej Oset, Franc Pagon, Ferdo Prelog, Karel Pugl, dr. Vinko Rapotec, Ivan Slavinec, Franc Sprah, Janko Tavčer, Rudolf Tumpej, Gjurjo Valjak in dr. Miloš Vauhnik.

Velika Ljubljana se ne poraja brez težkoč

Ljubljana, 28. septembra.

Ljubljanski župan dr. Ravnihar je za danes ob 11. dopoldne sklical konferenco vseh načelnikov posameznih oddelkov mestnega sveta in direktorjev mestnih podjetij, ki je trajala dobri dve uri. Konferenca je razpravljala razna tehnično-upravna vprašanja, ki zadevajo združitev okoljskih občin z mestno občino. Mnoga vprašanja so postala vprašanja prave živahne. Pred vsem je bilo odločeno, da se zaprosi v mnogih detaljih vprašanjih za posvetila banske uprave.

Meje Ljubljane se niso popolnoma ureje, ki je mnogo prav krajevnih vprašanj, kako naj mestna meja teče. Mestni gradbeni urad ima izdelati v tem oziru podrobne načrte. Tudi obrtni referat bo z Veliko Ljubljano zelo razširjen. Potrebno bo zato več moči.

Koščivo je dalje vprašanje delokroga mestnega pogrebnežnega urada, ki živi v Ljubljani sami monopol, toda v okolici obstojata dve privatni pogrebni podjetji. Mestni pogrebni zavod bo vsekakor skušal razširiti svoj delokrog tudi na ostale, mestni občini priključene kraje.

Tudi prevzem šol dela velike priglavlje. Občina ima prevzeti vse osnovne šole in 3 meščanske šole s skupno 60 razredi. Treba bo prevzeti tudi 70 učiteljskih moči. Prav tako se razširjajo posli mestnega fizikata in bo zato potreba več moči. Tudi vpra-

šanje tržnega nadzorstva je težavno, kajti za veliko Ljubljano bo potrebna večja organizacija trga živih in drugih potrebščin. Rajon ljubljanske policije se ima precej razširiti.

Posebno vprašanje tvorijo dalje mestne davčine in takse, ki jih dosedaj pobira mestna občina Ljubljana. V tem pogledu je treba dobiti podrobna in jasna pojasnila banske uprave. Osobito pobiranje mestnih trošarin in njih kontrola bo prav težavna. Vsekakor bo treba pri veliki Ljubljani razširiti trošarinske meje. Mestna vrtinarija dobi večji delokrog in ker bo pripadela veliki Ljubljani znaten del poljedelskega prebivalstva, bo nujno, da se nastavi poseben mestni strokovnjak v kmetijstvu — ekonom.

Posebno poglavje tvori osebno vprašanje, zlasti uslužbencev, ki so bili doslej nameščeni pri okoljskih občinah. Gre za okoli 70 uslužbencev. Tudi prenos uradnih spisov je važno vprašanje. Na konferenci je bilo dalje sproti, naj se izvede poseben statistični popis vsega prebivalstva, ki bo spadalo pod veliko Ljubljano. Za združitev okoljskih občin z Ljubljano je že sedaj predvideno okoli 30.000 Din za stroške formalne izvedbe.

Konferenca se bo najbrž prihodnje dni nadaljevala. Mestni gradbeni urad je med drugim dobil nalogo, da je sedaj popiše vse ceste v okoljskih občinah in označi njih širino odnosno kakovost.

Otvoritev razstave ptujskega sreza

Ptuj, 28. septembra.

Z danes otvorjeno kmetijsko in obrtno razstavo v Ptuju se je javnosti predstavil naš kmet, vinogradnik in obrtnik s svojimi pridelki in izdelki. Ob 10. dopoldne je prispele z avtomobilom ban dr. Natlačen na razstavišče, ki ga je spremenil znan strokovnjak, g. Vauda v pravi cvetličnjak. K sprejemu so se zbrali predstavniki uradov, župani, razstaveni odbor, sreski podnačelnik dr. Tomšič, komandant mesta major Manojlovič itd. Bana je prvi pozdravil predsednik razstavnega odbora Ignac Vindiš iz Brega ter se mu obenem zahvalil za prevzem pokroviteljstva nad razstavo. Razstavo so pozdravili še za TOJ g. Rebek: zastopnik tujske prometne zveze in g. Berič Joško. G. ban se je za sprejem toplo zahvalil. V imenu mesta Ptuj je pozdravil otvoritev razstave mestni župan Jerše, nakar je g. ban proglasil razstavo za odprto. Vsi gostje so si potem razstavo podrobno ogledali.

V okusno dekorirani veliki dvorani »Društvenega doma« so razstavljeni predvsem kmetijski pridelki, ki so prava čuda. Ves oddelek je okusno dekoriran s samimi žitnimi klasi. Občudovanje vzbujala buča, ki jo je razstavil g. Joško Lah, trgovec v Osluševcih, in ki meri v premeru 60 cm ter tehta 36 kg. Videti je ogromne pese, ki tehtajo po 8 do 12 kg. Dalje so tu kompir, svetovno znani »luki« s ptujskega polja, fižol, paprika, zelje, paradizniki koruza. Zlatne sorte krasnih jabolk, vsakovrstno grozdje od najfinejših do običajne sorte. Okusen aranžma tega oddelka sta poskrbela sreski kmet, referent Stanek Zorčič in Ludovik Sagadin, katerima sta požrtvovalno pomagala ga, in gđc.

Hintze, ki sta tudi sami dali na razpolago mnogo lepega materiala. Hvale vredne so tudi statistične tebebe gg. Hasla in Murka z izdelanimi statističnimi tadarstva in površine posameznih kultur.

bel, ki nam prikazujejo vse panoge gospodarskega in dvorani Društvenega doma so izpolnile industrija, trgovina in obrt. Posebno obrtniški oddelek zasluži priznanje, ker je priča o veliki sposobnosti in marljivosti naših obrtnikov. Veterinarski oddelek je priredil viš. vet. svet. dr. Jedička in kaže, kaj je treba vedeti o zdravstvu domačih živali. Tudi čebelarstvo pravega znana del k razstavi v okusno prirejenem paviljonu.

V bogato okrašeni vinski kleti se predstavljajo naše vzorno vinarstvo iz Gornjih, Srednjih in Spodnjih Haloz s svojimi priznanimi vini, katerih krono nosi pač znameniti »zavrčane« »gorenjčanom« in »turkovšanom«; ormoški okraj pa se postavlja za »jeruzaleščanom«.

Razstava je tako obsežna, da se je morala prirediti še v sosednjih zgradbah. Tako so naš mizarji razstavili svoje izdelke v dvorani Glasbene Matice. Pokazali so, da lahko ustrezajo vsem zahtevam.

Lovska in žumarska razstava je značilna obsežni dvorani v Narodnem domu, ki sta se spremenili v pravcati gozdni raj. Za res okusen aranžma gre zahvala gg. Rajhu, Fischerju, Primcu Kafolu, Vodušku in g. Gerlevcu. V stranski zgradbi na Cvetkovem trgu je razstava perutnine, kjer vidimo znamenite štairske kokoši. Zanimiva je razstava premske koline na običnem selmišču in pa razstava družstva Mala Živalca na dvorišču Mohoričeve gostilne.

Na pomoč so prihiteli gasilci Muretine, Dornave in Ptuj. Ptujška gasilska četa se je vrnila šele okoli 6. zjutraj, je bila v petek dopoldne zopet alarmirana, ker je na pogorišču znova začelo goreti. G. dr. Visenjak ima okoli 80.000 Din škodo, dočim je bilo poslopje zavarovano le za 30.000 Din. Orožniki so Sešerka aretirali. Priznal je takoj, da je ogenj podtaknil iz maščevanja.

15letni vinarjev sin Družovič Martin iz Erjave je našel v vinogradu staro patrono, ki jo je pobral in v roki natikal, pa mu je nenadno eksplodirala ter mu močno poškodovala levice.

Poročali smo o veliki tatvini, ki je bila izvršena na podstrežju Murschetove hiše, Policija je aretirala nekake brezposelnega delavca, pri katerem so našli tudi obutih par nogavic, ki jih je neka stranka spoznala za svoje. Mož sicer zanika tatvino, a je bil od dan v sodne zapore.

Beležke

Uredba o znižanju plač

Včerašnji »Slovenec« je napovedal, da se bo uredba o znižanju plač nekoliko popravila. Objavil je izjavo, ki sta jih dala ministar dr. Vrbanec in Djuro Janković po petkovski seji ekonomskega odbora ministrov. Minister dr. Vrbanec je potrdil, da so na seji razpravljali o uredbi, in je rekel, da se bo uredba »verjetno nekoliko retuširala«. Minister Janković je izjavil, da zbira vlada podatke in da bo izvršila potrebne korekture, kjer so krivice očitne. Demantiral je tudi verzijo, da znaša efekt znižanja plač skoraj milijardo dinarjev, ter izjavil, da bo znašal samo okoli 380 milijonov dinarjev.

Včeraj je ministar Janković zopet sprejel novinarje in jim izjavil, da se uredbe o znižanju prejemkov marsikje napačno tolmači. Tudi v bodoče bodo starši dobivali doklado za otroke nad 16. letom, ako otroci le hodijo v šolo. Doklada bo ukinjena le za one otroke, ki ne zahajajo v šolo. O drugih učinkih uredbe o znižanju plač zbira vlada podatke in bo uredbo spremenila, ako se bo pokazalo to za potrebno.

Borba za odvetniško zbornico

V torak popoldne bo v Ljubljani redni občni zbor odvetniške zbornice. Za občni zbor vlada ne le med odvetniki, marveč tudi v ostali javnosti veliko zanimanje, ker se je izvedelo, da bi rada skupina članov vrgla dosednji odbor, ki je vodil zbornico zadnja tri leta in da bo postavila za volitve svojo kandidatno listo. Volitve se vršijo po zakonu vsako tretje leto in so letos zopet na dnevnem redu. Kar obstoja ljubljanska odvetniška zbornica, še ni bilo pravega bogega glasovanja, pa je zato zanimanje za letošnji občni zbor razumljivo.

Predsednik odvetniške zbornice je sedaj dr. Zirovnik, podpredsednik pa dr. Krivic. Lista nezadovoljne skupne kandidata za predsednika dr. Hacin, za podpredsednika pa dr. Adlešiča. Opozicija je razposlala odvetnikom agitacijsko okrožnico, ki so jo podpisali dr. Hacin, dr. Koršič, dr. Grossmann, dr. Lemež in dr. Ražem.

Dva opozicijska tabora

Danes bo v Rumi veliko zborovanje združene opozicije. Kakor je razvidno iz listov, so je vršila daleč na okrog živahna agitacija za udeležbo. Pozornost vzbujajo, da na taboru, čeprav je Ruma prav blizu Beograda, ne bo nastopil noben predstavnik srbijanske opozicije, temveč bodo »vortili le opozicijski politiki iz Zagreba«. Najavljeni so kot govorniki dr. Sekula Drljevič, Večeslav Vilder, dr. Krizman in dr. Srdjan Budisavljevič.

Srbijanska opozicija bo priredila veliko zborovanje čez 14 dni v Šabcu. Opozicijski voditelji napovedujejo, da bo to zborovanje enako veliko, kakor je bil ono v Kragujevcu. Glavni govornik bo Ljuba Davidović.

Stavka v celjski cinkarni je končana

Celje, 28. septembra.

Stavka v celjski cinkarni je končana. Ker je stavkujoče delavstvo v cinkarni v sredo popoldne odklonilo odgovor, ki je bil sklenjen med zastopniki podjetja in delavstva in sklenilo, da nadaljuje stavko, je dalo podjetje v petek dopoldne zabiti peči in izbiti bato v tvornici za žveplovo kislino, ob 13. pa je tudi ustavilo obrat v svoji električni centrali. Dopoldne je prispele ravnatelj Delavske zbornice iz Ljubljane svet v Celje, nakar so se ob prisotnosti sreskega načelnika dr. Vidmarja obnovila pogajanja med zastopniki cinkarne in stavkujočega delavstva. Potrjen je bil dogovor z dne 25. t. m., da sprejme cinkarna takoj po zaključku stavke vse delavstvo spet v službo in mu izplača dvojno božičnico, in sicer prvi obrok pri prvem rednem izplačilu, drugi obrok pa o božiču. Poleg tega je bilo še sklenjeno, da spejme podjetje tudi vse povzročitelje in vodje stavke v službo in ne bo izvajalo proti njim nobenih posledic. Ob 17. je ravnatelj DZ sporočil delavstvu vsebino odgovora. Delavstvo je z ogromno večino sprejelo odgovor in sklenilo, da konča stavko. Vodje stavke so se vzdržali glasovanja. V petek zvečer in v teku noči so se vrnili na delo toplotničarji, danes pa ostalo delavstvo. Zdej je v cinkarni vpostavljen normalni obrat.

Tragična smrt vzornega gospodarja

Škofja Loka, 28. septembra.

»Jutro« je poročalo, da je šel pri Medvodah prostovoljno v smrt posestnik iz Selca g. Josip Peterneji. Na dan smrti dopoldne je bil s svojo ženo Ljudmilo še v Škofji Loki zaradi nekih pisem, ki sta jih naredila pri notariju Sinku. Potem je šla žena domov v Selca, on pa jo je ubral, ko se je pomudil kratek čas v Hafnerjevi gostilni, s svojim kolegom proti Medvodam.

Okrog 17. se je pojavil Peterneji na mostu, ki veže Medvode s Piričami. Ko je prišel nekako do sredine mostišča, je prislono kolo odložil je tudi plašč, nato pa je vzel v roke listič in napisal nanj par besedi, svoj naslov. Nato se je povzpel preko ograje in skočil v globino. Valovi so ga takoj zajeli in zagnili. Očividce, neki ribič je ugledal povrsno samo enkrat, ko se je pokazalo na tupošni Save, potem pa je izginilo. Pokojnik, ki so ga izvlekli mrtvega iz vode in prepeljali na njegovo domačijo v Selca, je bil splošno znan in je sodeloval tudi pri občinskem odboru. Svoje posestvo je upravljal z vso skrbnostjo. Odlikovala ga je zlasti velika želja po napredku in se je ukvarjal tudi z izumi. Poseben izum, škopolnico za sadje, je dal celo patentirati, in našel pa je tudi svoje vrste plug. Bil je sploh napreden gospodar, poln domislekov, bogat na idejah in miselnostjo. Z njegovo smrtjo izgubljajo Selška dolina gospodarja, ki mu bo težka najti vrstnika. Blag mu spomin, preostali naši sožalje!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Svojim sorodnikom, znancom in prijateljem v

SOVJETSKI UNIJI

lahko pošlje v svrhu izročitve po

TORGSIIN USSR

vsa zaželjena živila, oblačilne predmete in druge potrebščine. Izročilo blaga izvrši gosto omrežje oddajnih mest. Po pošti se razpošilja v vse kraje. Naročila, pojasnila, cenilci:

Blago vseh vrst najboljše kakovosti

Trgovsko zastopstvo U. d. S. S. R. Wien III. Reisnerstr. 45.

daje Splošno jugoslovansko bančno društvo v Zagrebu in Beogradu.

Vzroki nesreče v Rtnju

Pogreb nesrečnih žrtev — Minister za šume in rudnike o stanju premogovnika v času, ko se je zgodila nesreča

Beograd, 28. septembra. p. V Rtnju so danes slovesno pokopali žrtve včerašnje katastrofe v premogovniku. O nesreči je ministar za šume in rudnike Djura Janković dopoldne podal beograjskim novinarjem naslednjo izjavo:

Se vedno sem pod težkim vtisom katastrofe v premogovniku Rtnju in sicer tem bolj, ker sem po prevzemu resora ministrstva za šume in rudnike takoj izdal stroge odredbe, naj se stalno nadzorujejo vsi rudniki. Ta odredba je bila izdana zaradi poravnih nesreč, ki so se pripetile v naših rudnikih v poslednjih letih.

Pred 15 dnevi je bil v premogovniku Rtnju inž. Radoje Vukčević iz nadzornega tehničnega oddelka v oddelku za rudarstvo ter je pregledal vse naprave v premogovniku. Predložil je obširno poročilo, v katerem je ugotovil, da je vse v najlepšem redu. Po dosedanjih ugotovitvah strokovnih organov, ki so na terenu, se je nesreča pripetila, ker je melan nenadoma in naglo vdrl v rov, kjer so kopali premog. Ob svetilki se je plin bržkone vnel. Mehanični učinek ognja je bil minimalen. To je dokaz, da se je plin le užgal in ni eksplodiral. Večina ubitih delavcev je bila zastrupljena z ogljikovim monoksidom, poškodbe ranjen-

cev pa so skoraj v vseh primerih od opeklin. Po poročilu preiskovalne komisije so bile v premogovniku vse naprave, kakor tudi nadzorstvo nad njimi v primerem redu. Da so zlasti pazili na ventilacijo, je razvidno iz tega, ker je podlegel poškodbam tudi sam nadzornik ventilacijskih naprav. Kolikor je bilo mogoče doslej ugotoviti, se je nesreča zgodila po višji sili, proti kateri so človeške moči in znanje žal brez moči.

Pri nesreči je izgubilo življenje 13 ljudi, 20 delavcev pa je bilo ranjenih. Posrebek sem, da se nesrečnim rodbinam umrlih in pohabljenih delavcev takoj nakaže primeren podpora iz bralovske skladnice in da se tudi za bodoče zagotovi vzdrževanje prizadetih družin.

Umrli sta še dva rudarja

Boljevac, 28. septembra. p. V tukajšnji bolnišnici sta danes podlegla poškodbam še dva rudarja, tako da se je število smrtnih žrtev povečalo na petnajst. Štirje rudarji so tako nevarno poškodovani, da zdravniki ne upajo več, da bi jih ohranili pri življenju. Danes sta umrli rudarja Milan Despotović in Vitomir Milojković iz banjskega sreza.

Gömbösov povratek v Budimpešto

Budimpešta, 28. septembra. n. Ministrski predsednik Gömbös se je že dopoldne vrnil v Budimpešto. Lisli, ki so še včeraj pripisovali njegovemu potovanju v Berlin izredno velik političen pomen, so pričeli objavljal vse mogoče demantije, češ, da ni imelo nikakega političnega ozadja. Prav tako so objavili demanti poljskega zunanjega ministrstva, da v Berlinu ni bilo niti govora o kakem nemško-poljsko-madžarskem letalskem paktu.

Zadnja pot Rudolfa Esta

Ljubljana, 28. septembra.

Ob najlepšem jesenskem dnevu je nastopil pokojni magistratni uradnik g. Rudolf Est svojo zadnjo pot. Kako je Ljubljana cenila tega moža, je pričala ogromna udeležba pri pogrebu. Ob 16. je šentpeterski župnik g. Petrič z asistent. duhovnikov blagoslovil krsto, nato so združeni pevski zbori zapeli žalostinko »Vigred«. Še so zamirali glasovi žalostinke, ko se je začel pomikati žalni sprevod.

Za nosilci vencov so stopali zastavonoše »Slavica« in Ljubljanskega Zvona s prepri, sledil je oddelek vojakov v bojni opremi. Za vozom z duhovniki so peljali na lafeti, v katero so bili vpreženi trije pari konj, krsto in nanjo sta bila pripeta dva krasna venca cvetja. Na vsaki strani krste so koralici v častnem špalirju po štirje podčastniki s sabo v roki. Za lafeto s krsto so se razvstili užalosteni sorodniki, za njimi pa je stopalo skoraj korporativno magistratno uradništvo z direktorjem Jančigajem na čelu, nato oddelek aktivnih častnikov in za njimi množestveni pokojnikovi prijatelji in znanci, ožji politični sodelavci in pevci. Sprevod se je ustavil pred viaduktom, kjer so združeni pevci zapeli »Blagor mu«, nato je pa krenil na pokopališče. Ob odprtem grobu so pevci zapeli »Ušliš nas« in zemlja je vzela, kar je nje-nega.

Dvigalo ji je utrla lobanjo

Ljubljana, 28. septembra.

Dopoldne ob 10.32 se je pripetila v Se-verjevi trgovini s semeni na Gospodovski cesti huda nesreča, ki je domala terjala življenje mlade delavke. Na terasi je sušila gobe 24-letna delavka Franciška Podobnikova. Terasa je zvezana s pritličjem po dvigalu, s katerim spuščajo blago v skladišče. Podobnikova je nič hudega sluteč pogledala v odprtino. Ker jo je pa slepilo solnce, ni videla prihajajočega dvigala, ki jo je zagrabilo in stisnilo za glavo. Nesrečnica je obupno zakričala, imela je pa še toliko moči, da je dvigalo ustavila. Dobil je hude poškodbe, dvigalo ji je utrla lobanjo in zdrobilo vso čeljust. Na pomoč so bili pozvani reševalci, ki so jo naglo prepeljali v bolnišnico. Dekletove poškodbe so sicer zelo nevarne, vendar je upati, da bo življenje rešeno. Seveda pa bo imela reva vse življenje vidne posledice.

V ljubljansko bolnišnico so nadalje pripeljali 48-letnega posestnika Janeza Megle-na iz Češnjice pri Novem mestu. Peljal je poljske pridelke po strnem klancu. Nenadno mu je odpovedala zavora in ko je skušal konje zadržati, je padel pod voz, ki mu je šel čez levo nogo, in mu je zdrobil v stopalu.

Zadnje sportne vesti

Ljubljana, 28. septembra.

Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Zagreb, je priredil danes avtomobilsko ocenjevalno vožnjo na progi Zagreb—Ljubljana—Mirza Vodiča—Crikvenica—Senj—Zrta loka—Jostipdol—Karlo-vac—Zagreb. Proga meri 528 km in je bila razdeljena na dve etapi. Prva preko Ljubljane do Crikvenice je bila dolga 320, druga od Crikvenice do Zagreba 208 km. Na tej vožnji so ocenjevali brzino, porabo bencina in nje namen je bil tudi, da se omeni in preizkusi voz na razmeroma težki progi. Na ocenjevalni vožnji, ki je bila prva te vrste v Jugoslaviji, je sodelovalo 12 avtomobilov, ki so bili razdeljeni na 5 kategorij do 3000 cc. Prvi voz je startal v Zagrebu ob 7. zjutraj, nato pa v posameznih predelih vsake četrt ure eden. Na kontrolo v Ljubljano, ki je bila pred Kazino v Zvezdi in kjer so bili zbrani funkcionarji Avtomobilskega kluba, je prispela prva startna številka 2 (8 cilindrski Ford), in sicer ob 10.14. Od Zagreba do Ljubljane je potreboval 2:39. Sledila je številka 5 »Auburn« v 2:29. Avtomobil številka 4 (Ford) je doletela še blizu Zagreba pri Sv. Nedelji, majhna nezgoda, v hladnik se mu je zaletel precej težak puran s tako silo, da mu je popolnoma zvil zaščitno mrežo. Seveda je puranček to plačal z življenjem. Najboljši čas je dosegel Ljubljancan Svetozar Hribar na Fordu tipa C s startno številko 14 v 2:28. Časi ostalih voz so bili: številka 7 Mercedes 2:34, 11 Opel 2:32, 17 Adler 2:33, 20 DKW 2:49, 18 škoda (Ljubljancan Rosa) 2:33, 6 Avon Standard 3:40 (dva defekta) 21 DKW 2:37, 19 Ford Baby 2:59 (manjši karambol takoj v Zagrebu).

V Ljubljani je kontrola v Zvezdi pregledala vse vozove, zlasti pa ali so plombe v redu, saj se vsakemu odbije za najmanjši prestopok 10 točk (na startu v Zagrebu je imel vsak dirkač 500 točk). Nekateri so se tudi tukaj založili z bencinom, po kratkem odmoru so pa nadaljevali vožnjo v vrstnem redu, kakor so prišli, proti Crikvenici. Avtomobilski klub je po vseh ulicah, kjer so vozili, namestil prometne pisce. Zadnji voz je odšel iz Ljubljane ob 12.45.

★

Beograd, 28. septembra. p. V Beogradu sta se vršili danes dve nogometni prvenstveni tekmi med Jugoslavijo in niškim Gradjanskim ter BSK in skopljanskim Slavijo. Prva tekma se je končala z rezultatom 7:1 (3:0). Domači so igrali izredno lepo. Prvak države pa je s težavo v borbi proti Slaviji dosegel izenačenje. Tekma se je zaključila z rezultatom 2:2 (1:1). V drugem polčasu je bila Slavija stalno v premoči. Šele proti koncu so si domači priborili točko.

Nov grob

Snoči je umrla v visoki starosti ga. Neža Zaletel, rojena Zupan, mati telovadnega učitelja Vinka Zaletela in dr. Rudolfa Zaletela. Pogreb blage gospe bo v ponedeljek dopoldne iz mrtvašnice zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Čas pogreba bo naknadno objavljen. Zaljubljenim preostali naši iskreno sožalje.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Vedno bolj oblačno, toplo, prehodno močno.

Ogenj je podtaknil

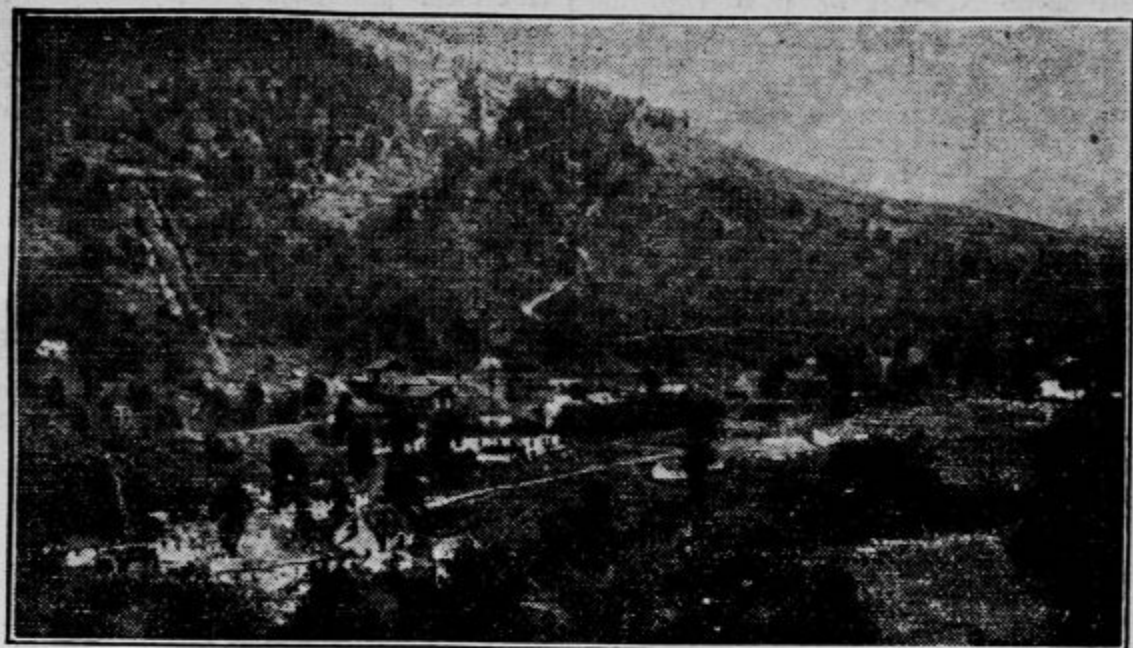
iz maščevanja

Ptuj, 28. septembra.

Ogenj je podtaknil iz maščevanja. Posestnik Sešerko v Zamencih, občina Dornava, je imel lepo posetov. a se je zaradi slabih gospodarskih razmer tako zadožil, da mu je bilo posetov pred par tedni na javni sodni dražbi prodano. Posetov je kupil ptujski odvetnik g. dr. Visenjak Alojzij, ki ga je preuredil ter pustil tudi popravit gospodarsko poslopje. Ko so v četrtek zvečer pri nekem sosedu liškali koruza, je bil navzoč tudi Sešerko, ki pa se je okoli 1. ure ponoči ločil od družbe. Kmalu nato je nastal na nekaj njegovih domačih ogenj, ki je mahoma zajel vse gospodarsko poslopje. K sreči je domača dekla ogenj še pravočasno opazila, tako da so rešili vse živino. Dočim je vsa zaloga, okoli štiri vagone senna in slame, s poslopjem vred do tal pogorela.

Ubijalski metan v rudniku Rtnju

Kako je strašna eksplozija ugonobila 12 rudarskih življenj

Boljevac, 28. septembra. Kako lani 21. aprila v Kaknju, tako je včeraj ob pol 4. zjutraj najhujši sovražnik rudarjev, plin metan v rtanjskem rudniku zahteval mnoge žrtve. Kakor je »Jutro« že včeraj poročalo, se je ta nesreča pripetila malo pred zaključkom tretjega šihita. V rtanjskem rudniku, kjer obratujejo že 33 let, delajo podnevi in ponoči v treh šihitih. Rudnik, ki daje po 700 ton premoga na dan, je v dveh etažah in do tja, kjer je metan eksplodiral, se gre kakih 1000 m horizontalno skozi podkope, potem 80 m v globlino in še kakih 100 m naravnost. Na kraju nesreče je delalo 58 delavcev pod vodstvom nadzornika Danka Gačnika in Jakoba Očlaka, ki je med šihotom nadzoroval ventilacijske naprave. V tem delu rudnika bi bili morali že pred tremi dnevi razstreliti ogromen kamenit blok, to delo pa so bili odložili na včeraj.

Žrtve katastrofe

Ko so med delom občutili slab zrak, ki žužene rudarje opozarja na veliko nevarnost, in ko je plamen rudarskih svetilk dobil modrikasto barvo, je bilo že prepozno za rešitev. Odjeknila sta dve detonaciji in plamen je švigal skozi rov. Eksplozije metana učinkujejo naglo in oni, ki so bili v središču eksplozije, sploh ne morejo povedati, kako se je vse dogodilo. 12 jih je mrtvih, a oni, ki so ostali živi, ne vedo drugega povedati kakor to, da jih je med strašnim grmenjem treščilo nekam ob steno rova, od koder so jih potem tovariši spravili na zrak.

Smrtne žrtve so kvalificirani delavci večinoma redni večletni delavci.

Pri nesreči so našli smrt izmed Slovencev: Peter Kuček iz Zagorja pri Litiji, Jakob Oblek s Tolstege pri Laškem, Ivan Grošelj iz St. Lamberta pri Litiji, Karel

Zidar iz Mirne na Dolenjskem, Anton Bračič iz Velike Varnice pri Ptuj ter Franc Prašnik iz Vač pri Litiji.

Razen teh so bili ubiti: Mato Šugelj iz Ljubušice, srez Novi Marof, Janko Gjonovič z Dobrega polja, srez boljevaški, Andrej Gundelj iz Biočica, srez kninski, Mato Košur iz Trebovlja, srez Knin, Milorad Stanković iz Rujišta, srez banjski, Radomir Krstić iz Dobejveca, srez boljevaški.

Poskodovancev je 24. Izmed slovenskih rudarjev sta bila hujše ranjena Valentin Kalnik iz Loke pri Celju in Simon Rajšek iz Konjic. Poskodovan je tudi Aleksander Grm iz Vrhnke pri Krškem. Ostali ranjenci so doma iz raznih pokrajin, nekateri pa tudi iz okolice Boljevca. Ranjence so odnesli v malo bolnišnico v Boljevcu. Tam jih leži 23, poskodovani slovenski rudar Grm pa leži doma v svojem bornem stanovanju v rudniški koloniji. Mož, ki ima za seboj že dolga leta nevarnega rudarskega dela se ves trese, ker je dobil poleg znanih poškodb tudi živčne napade.

Bolnišnica v Boljevcu, kjer ležijo njegovi tovariši, je slabo urejena. Postelje, ki imajo odeje, nimajo zglijav, one z zglijavi pa so brez odej. V revni bolniški sobi še menda ni bilo naenkrat kar 23 poskodovancev. Ranjenec strežbo rodbinski člani in tovariši. Poleg zunanjih poškodb imajo mnogi hude živčne napade, skoraj vsi pa so tudi močno opečeni.

Zbirališče kot mrtvašnica

Soba, kjer se rudarji pred vsakim šihotom zbirajo, da jih nadzornik odvede na delo, je izpremenjena v mrtvašnico. Po vrsti, kakor so jih prišli iz rova, leži tam 12 mrtvih, močno ožganih in razmesarjenih od razbitega premoga in kamenja. Ob nohah brli vsakemu rudarska svetilka, ki jih je spremljala na zadnji šihit. Molče se v

zbiralni sobi zbirajo rudarji, pred poslopjem pa tugujejo člani revnih družin, ki so na tako strašen način izgubile svoje rednike.

Ta zbirališča rtanjskega rudnika je že mnogokrat služila za mrtvašnico. Pred šestimi leti 14. septembra se je v letem rudniku pripetila huda nesreča, ki je zahtevala 20 smrtnih žrtev. Nesreča z manjšim številom žrtev pa je bilo že večje število v prejšnjih letih in tudi pozneje. Pokopališča v Boljevcu in okoliških vaseh imajo pod svojo grudo mnogo žrtev iz rudniških rova. Precej takih grobov je pod skrbnim varstvom vdov in otrok ponesrečenec, ki jih je beda iz okoliških vasi privedla v rudniške rove. So pa tudi zapušteni grobovi, zakaj svojih žrtev žalujejo in trpijo daleč nekeje v Sloveniji, Bosni in Dalmaciji.

Izjave o nesreči

so različne. Lastnik rudnika Adolf Minch, ki je pred nekaj dnevi iz Beograda prispel v Rtnjo, je govoril o višji sili, ki je povzročila, da se je metan iz opuščenih in zadanih starih rova razširil v rov, ki je bil v polnem obratu in kjer se med šihotom in tudi vse dneve poprej ni dalo ugotoviti, da bi se po njem razširjal strupeni plin. Vse ventilacijske naprave so brezhibno funkcionirale in čistega zraka je bilo v rovu še več, kakor zahtevajo predpisi. Eksplozija je bila delo nesrečnega naključja in izvršila se je tako naglo, da je celo mnogo opornega lesa ostalo nepoškodovanega. To so lahko videli tudi poročevalci beograjskih listov, ki so včeraj dopoldne prihiteli v rudnik, pozneje pa člani raznih komisij. O nesreči imajo seveda tudi rudarji svoje mnenje, a vsi so pri svojih izjavah kaj redko besedni, ker se jim pač zdi, da ne morejo nikomur dovoliti česar in razložiti nevarnosti svojega poklica. Življenje jih teži, da so mrki in zaprti, kakor rovi, v katerih si služijo skromne koščke vsakdanjega kruha in kjer si mnogi izkopljejo tudi svoje grobove.

Rudnik Rtnja leži v podnožju visokega hriba Rtnja na 800 m višini in je največji rudnik črnega premoga v Jugoslaviji. Ustanovili so ga člani podjetniške rodbine Minch, ki so prišli od nekdaj iz Češke v našo državo. Najpodjetnejši med njimi je bil Julius Minch, ki je pred nekaj leti umrl. Njegov spomin praznuje na vrhu hriba Rtnja spominska kapela, ki so jo z vso slovesnostjo posvetili pred dvema letoma. To kapelo so gradili rudniški delavci in je bilo delo silno naporno, ker so morali na strogo goru nositi ves material in graditi zato tudi posebno cesto. Stroški graditve spominske kapele so znašali preko 700.000 Din, dajši so bile delovne moči zelo poceni. Delavci so zaslužili na dan še precej manj kakor v rudniku.

KNEZ VORONCOV

ni zavarovalni družbi lepo zahvaljujem. Najlepša zahvala pa bodi na tem mestu izrečena upravi »Jutrac« v Ljubljani, ki je z brezplačnim zavarovanjem svojih naročnikov storila veliko in dobro socialno delo ter omilila bedo že tolikim svojem žrtev najhujših nesreč.

Straža pri Rogatcu, 23. septembra 1935.

Barica Naroglav.

BREZPLAČNA POKUSNJA KAVE HAG brez kofeina, jutri dne 30. IX. pri A. SVETINA, Kongresni trg 3.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prilodno **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.485 od 23. V. 1935.

Zgodba o puški in zajcu

Jesen je, gospod urednik. Solnčna in lepa. Toda hudo žalostna za nekatere. Ne mislim na ljudi, temveč na ostalo prirodo, na zajčke in na jerebice. Saj kaj bi človek vedno mislil na ljudi, ki se itak sami zavedajo svojih bledosti. Posebno v takšnih jesenih, ki so tako lepe in blage. A tudi spremenljive so, seveda, kakor pač vse jeseni. Ampak, gospod urednik, kar sem vam hotel povedati, je preprosta lovska zgodba. Bojim se samo, da je ne boste verjeli. Toda, če se date kaj na pošteno dolensko besedo, ko verjemite, gospod urednik, in jo objavite. Pripetila se je preteklo nedeljo vnetemu nedeljskemu lovcu. Verjemite, če bi se bila primerila že v soboto, bi povedali po resnici: zgodila se je sobotnemu lovcu. Toda ne, bilo je resnično v nedeljo.

Na Dolenjskem ob nedeljah sploh bradiko pokajo puške. Zadnja nedelja je bila pa posebno lepa in marsikateri je izživalo jesensko solnce v naravo, v gozd, v hribe, na pot. Tja gori na Čatež romajo ljubljanski cvičkarji. In ma-

mice z dobrim apetitom dobijo tam gori solidno, izvrstno podlago iz kuhinje. Še višje gori na Zaplaz prihajajo od blizu in daleč romarji. Vzpenjajo se peš ali pa pridrdrajo po belih cestah s kolesi, molijo, prepevajo, gredo po kolenskih okrog oltarjev in se naposled razgledajo po širokem dolenskem paradižu. Tja do Kuma, do Gorjancev in do kočevskih pragov. Potem pritrđijo: saj je vendar še majceno lepo na svetu! In potrošani se vračajo na svoje domove. Lovci pa križarjijo vse naokrog po rumenih gozdovih, med praprotnjo in po poljanah. Prebrida smrtina obdoba je zapisana marsikateremu zajčku. Plašne, frifotaje se dvigajo jate jerebice. Jerebi so se poskrili, da pridejo na muho le redkokateremu Nimrodu. Pasji lajež se izgublja v tišini jesenske nedelje.

V ranem jutru, ko je še ležala po dolenskih dolinah lahna meglica, se je sam samcat odpravil na lov tudi vrli lovec Miha iz našega prtajnega kraja. Kakor veste, so nedeljski lovci najbolj opremljeni in tudi Miha se je oborožil z vsem potrebnim. Pa se ni namenil nad medveda na Kravce, marveč nad jerebice. Hitro se je utrudil. Na zadnjem lovišču se je utaboril, sedel na stolček in čakal na oprezo s puško.

Zvižga, kliče: Frii-ii! Od nikoder teh prešmentanih jerebice.

Ko bi oče moral priti

pralo bi se samo z Radionom

Schichtov **RADION**

Schichtov **RADION** pere sam

Ob slovesu predsednika Ivana Vrančiča

Kakor smo poročali, je s kraljevskim ukazom imenovan za kasacijskega sodnika pri Stolu sedmorice v Zagrebu g. Ivan Vrančič, dosedanjí predsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani. Zapusti bo najvišje sodno mesto v Sloveniji markanten mož, pravnik širokega obzora, velik praktik,

iniciativen organizator, vesten in objektiven sodnik. Predsednik Vrančič ni manj le v pravniških krogih, marveč tudi v široki javnosti, saj je služboval po raznih krajih Slovenije in ljudstvo ga je povsod vzljubilo in spoštovalo. Rodil se je 26. junija 1875 v Ljubljani. Tu je študiral gimnazijo, pravo pa na Dunaju. Po študijah je 1900 stopil v sodno prakso, pri okrožnem sodišču v Ljubljani, nakar je služboval kot sodnik v Kostanjevici, Kamniku, Ilirski Bistrici in v Ljubljani. Po vpokojitvi dr. Antona Rogine je bil 22. septembra 1932 imenovan za predsednika apelacijskega sodišča. Težko in odgovorno službo je izvrševal torej ravno tri leta.

Najplodnost je vsekakor bilo njegovo udejstvovanje v letih po vojni, ko si je kot sodni inšpektor pridobil sloves od-

ličnega organizatorja. Bila mu je poverjena reorganizacija naše sodne uprave. V tem svojstvu je prepotoval vso Slovenijo, inspiciral in organiziral sodišča, skrbel za njihovo pravilno poslovanje in ekspeditivnost ter je kakor skrben oče posvečal vso pozornost zlasti mladem sodnemu naraščanju. Uspeh njegovega neupornega in neobčutnega prizadevanja in dela je, da uživa naša sodišča tako velik sloves. Njegovo temeljito poznavanje obširne pravne materije ga je tudi usposobil za sodelovanje pri zakonodajnem delu, saj je bil član raznih odborov, ki jim je bila poverjena sestava zakonskih osnutkov, pri čemer je bila posebno opažena njegova iniciativa in globoka pravniška rutina pri »zakonu o nepravdnem postopku«.

Poleg uradnega dela, ki je zahtevalo že mnogobližnih funkcij, katere je vršil, vedno našega mošta, so je predsednik Ivan Vrančič marljivo udeleževal tudi v raznih strokovnih društvih, posebno pri »Pravni. in«, kjer je bilo posebno dragoceno njegovo sodelovanje v strokovnih debatah. Še danes je tudi predsednik »Društva prijateljev pravne fakultete« v Ljubljani, ter svet član številnih nacionalnih in kulturnih društev, ki ga bodo težko pogrešali.

Sprito takšnega vsestranskega obširnega delovanja in praktičnega udejstvovanja tudi na pravnem torišču je povsem razumljivo, da je dobil priznanje tudi na Najvišjem mestu in bil odlikovan z redom Jugoslovenske krone III. razreda.

Predsednik Ivan Vrančič je vedno iskren, odkritosrčen, nepristranski in odkrit prijatelj ter svetovalec, zato uživa splošno simpatijo in spoštovanje med sodniki in vsemi znanci.

Ko nas zapušta in odhaja v Zagreb, da vrši funkcije najvišjega sodnika, mu želimo tudi na novem službenem mestu čim največ uspehov v procvit našega sodstva.

Kranj - gospodarsko središče Gorenjske, Vas vabi k otvoritvi III. OBRATNE RAZSTAVE, ki bo danes ob 11. uri dopoldne v Majdičevem muzeju.

Razstavo bo otvoril pokrovitelj gospod ban dr. Marko Natlačen osebno.

Da, preko ramen je vrlemu lovcu Mihi kmalu zajček.

Cudno so gledali vaščani lovca s takim plenom. Lovca z ustreljenim zajčkom. — Toda — brez puške.

In potem doma — oh, kako se je razvedril obraz boljše polovice.

Zajčka je prinesel možek, takoj bo treba pripraviti kvašo! Ali se se je lepi obraz tudi zameglil: Kje pa je puška, pozna domače hiše?

Ni je! Če je ni, je pa ni! Marsikaj se je že zgodilo na nedeljskih lovih, res je, primeriti se je moralo pač tudi to: daje izgubila puška in bisaga. Vse je pobral vrag. Le kdo je tisti peklenšček? Zdal je šlo na posel še orožništvo. Preiskovalo in pozvedovalo je do večera. Zaman.

Precej hudo noč je menda prebil vrli lovec Miha.

Ko pa se je v ponedeljek zjutraj prebudil, se je lahko razveselil novega lepega dne. Še bolj pa tega, da mu je ponoči nekdo pred vrata postavil puško in vso lovsko »čistengo«.

Nikoli več ne bo Miha dirjal za zajci. Tram-tam.

Ne vemo ne ure, ne dneva

Po smrtni nesreči izplačana »Jutrova« zavarovalnina

Ljubljana, 23. septembra.

Hude nepričakovane nesreče se lešos iz vrst »Jutrovih« naročnikov izbrale več smrtnih žrtev in blagodejna pomoč »Jutrove« zavarovalnine je bila vsakokrat povod hvaležnosti do uprave »Jutrac«, ki požrtvovalno vzdržuje zavarovanje svojih naročnikov. Zadnja zavarovalnina je bila izplačana po tragični smrti rudniškega obratovodje g. Franja Naroglava.

Kruta usoda tega mladega, podjetnega moža spada v vrsto onih tragičnih nesreč, ki nas z vso silo pozivajo, da moramo biti vedno pripravljeni tudi na najhujše, ki mu ne vemo ne ure ne dneva. Taka pripravljenost se seveda najbolje udeležuje s primernim nezgodnim zavarovanjem, najprikladnejše zavarovanje je pač ono, ki ne nalaga nobenih gmotnih žrtev in nobenih skrbi. Tako zavarovanje je »Jutrovo«, ker zavarovancu ničesar ne nalaga, a mu daje vendarle mirno vest, da je pripravljen tudi na najhujše. Edini pogoj tega zavarovanja je izpolnjevanje naročniških dolžnosti.

Obratovodja g. Franjo Naroglav se je smrtno poškodoval 8. avgusta, ko se je z motornim kolesom vozil od Rogatec do Kranjine in zavozil v vlak. Dva dni pozneje je podlegel hudim poškodbam. Smrtna nesreča ga je zadelo na vrhuncu delavnosti in podjetnosti. Star je bil komaj 43 let in že 11 let je služboval kot obratovodja rudnika in steklarne Straza-Sv. Križ. Zavarovalnino je prejela njegova

V večnem mestu ob Zlatem rogu

Zapiski slovenskega popotnika od Varne do Carigrada

Glavneje izgovorjena beseda ali kaj drugega me je zbudilo ravno v trenutku, ko je priredila žareča obla iz morja. Vse naokrog samo morje! Izletniške ladje, s kakršno se vozimo, se tu ne drže brega, ampak vzamejo krajšo smer od Varne do vstopa v Bospor.

Parnik je rumenaka »Principesa Mariac«, na njem pa — slovenska vojska. Največ Čehov, potem Poljaki, nekaj Bolgarov, Srbi, Hrvati (medicini, ki so bili v Bolgariji na praksi) in slovenska skupina. Torej s lažjo Rusov v glavnem vse, kar premore majka Slava. Nasprotni nam tvorijo maloštevilni Nemci in Avstrijci le slabotno zastopstvo Germanov.

Še druga, večja skupina je na parniku. Kakih 50 jih je. Največ je med njimi žensk. Nekatere posedajo spodaj, s nedostopnimi otrošički v naročju, med svojo bomo prilično. Moške se ozirajo na morje, otočnih, rečnih obrazov. Turki so, izseljenici. Za vedno zapuščeno lepa in rodovitna bolgarska polja in morda Evropo, Bolgarija jim baje ni prijazna.

Spet so se pojavile jadrnice in na desni nas že dalje časa spremlja rjav pas kopnine. Kmalu moramo biti pred vzhodom v Bospor. Mnogo se nas je zbralo na prednjem koncu ladje, da bi bolj točno videli ta vrata, ki odpirajo ali zapirajo tretjini Evrope vodno pot v svet. In kaj je? Svetlinik in par hiš desno, isto na levi. Pa ne mislite vi, ki se položijo sončajo do morja, niso na Boko Kotorsko. O ne! Kakih pet kilometrov je tu med bregovima. In zeleni bregoviti posebej visoki. Še 100 metrov jim ne bi prisojilo. Le tu desno, takoj ob početku, pričajo izprane strome pešine, da črnomorski viharji niso kar tako.

Po tem vstopu šele, kjer gospodarska važnost daleko prekaša pokrajinsko zanimivost, smo zapirali v pravo ožino. 27 km je dolga in 1 do 2 km široka ta promenada. Z obeh strani se spušta bujno zelenje prav do morske ceste, tu pa tam tik ob gladini mala planota in na njej bela vila, kloak ali palača, druge se zopet drenažo manj poetični, z aluminijevimi prevlako popleskani petrolejski tanki. Po vrhovih nizkem grčevja razpadajo nazobčani zidovi močnih utrd. Zakaj so jih prenesli zoh časa? Odgovor je tu, ko pri ladji gladko pristanejo trije veliki turški hidroavioni. Potem gledamo črne lesene hiše obrežnih naselbin, u in tam beli minareti in spet palače in kopališča med zelenjem. Vse to se menja in ponavlja kakor dve uri med tem, ko hite mimo nas druga za drugo zastopnice močnih pomorščakov držav: angleške, francoske, italijanske, grške in druge trgovske ladje.

Na ladji že vlada razgibanost. Skupina Čehov hiti poopravljati ležalne stole. Recimo, da so praktični ti Čehi: vračali se bodo z isto ladjo in namesto, da bi dvakrat plačali za ležalnike, so jih rajši plačali enkrat za vselej nekje v Rumuniji, pa še njihovi ostanke! Drugi pripravljajo svojo prtljago, medtem ko so naselbine na bregu vedno pogostejše; vedno več je videti zidanih hiš.

In slednjič vendar: skozi kopreno eivga dima se pokaže krasna silhueta doma in mesta nad Zlatim rogom. Da silhueta, to je tudi današnji Carigrad. Gospodarsko brez

zaleđa, politično degradiran je Carigrad danes skoro brezpomemben. Toda mesto, ki je kakor malokatero drugo prestalo v teku več ko dveh in pol tisočletij toliko propadov in spet toliko dvigov in dob blagostanja, mora imeti neko nujnost obstoja. In če danes nastopajo namesto požarov in bojnih opustošenj moderni vzroki propasti, če propada trgovina, če zato življenje zaradi draginje zastaja, mora spet priti doba, ko bo Carigrad pomenil to, kar mu po legi in preteklosti gre. Že tega mesta jasno pričča, da Carigrad ni bil in ne bo nikdar zadovoljen s drugorazredno vlogo. Carigrad je tu, da vlada, mogoče ne več politično, zato pa gotovo gospodarsko.

Od tu, od morja nam baina silhueta pripoveduje o moči in slavi prestolnice, ki je bila stoletja ponos imperijev. Sem, na slikoviti polotok, med modre vode Marmara in Zlatega roga so vladali znašali dragoceneri podjarmljenih dežel. Krasili so ta divni kosi zemlje, se bojevali in umirali zanj, dokler ga sredi petnajstega stoletja ni zavzel Mohamed II. Pa tudi on ni napravil izpodjarmljenega Carigrada pokrajinskega mesta, kar je Carigrad danes. Sem je prestavil svoj prestol in je mesto spet le krasil. Zraslo so mogočne kupole in visoki minareti, ki morda še najjasneje pričajo o vsišenem ponosu mesta. Morda se ima Carigrad zmagovati predvsem njim, da uživa sloves enega najslavnejših mest v Evropi.

Ladja je med tem pristala pri nekakih barakah. Da nas ni pričakoval ljubeznivi tajnik našega konzulata, bi nam grozilo podobno neprijetnost kakor v Varu. No, on se je hitro lotil enega od mnogih turških uradnikov, ki so prišli na ladjo, me zapotal nekaj po turško in že je moč sedeti pred našimi potnimi listi, pričel na dolgo in široko prepisovati in čez kakšno pol ure je naša skupina prva zapustila ladjo. Noto so nas gnali še pred carinike, h kontroli denarja in že smo stali na neki stranski carigradski ulici.

Hodimo po njej nekaj časa po kinkreni, nato po stopniščih strmo navzgor. Ljudje posedajo v lokalih in po trotuarjih, med katerih se dvigajo v krivi črti še uporabne, slabše in podre bejfe — dobrih tu ni — in kakor porušena mošeja je vmes. Vzpenjamo se mimo drevesa, ki raste sredi ulice in naenkrat stojimo na križišču z lepo, ravno, velemestno ulico. Tramvaji, taksihi, elegantne dame in gospodje in izložbe kakor v Pragi ali Parizu.

Kar toplo in prijetno mi je postalo pri srcu! Saj to vse skupaj vendar ni nič novega, saj to je spet pristni, več ali manj znan, domači Balkan. Poleg tega, kar smo videli, poleg kontrasta te avenije s strmo krivo ulico, kjer stoji moderna večnadstropna palača takorekto tik ob napoldrži nizki bejfi, poveča vtis Balkana neka dobrohotna nesolidnost v vseh panogah in tempo, kateremu ni ura ampak dan časovna enota.

Pot potih je ura. Prihajemo. Ah, da, ura molitve! Z enega od čestih minaretov pri Sultanu Ahmedu se razlega visoki, božestni glas muezina odmeva po mramornatem dvorišču mošeje in vabi v hram Alahov. Zakaj ne bi vstopili tudi mi? Tako pravilničen je prizor v tej hiši božji. Mrak vlada

Moj rodni kraj nad jezerom Tana

Jok in solze — največja sramota v Abesiniji

V Sarajevu živi edini »tiopijevan«, student Mangstu Sanvatu. Mladi Abesinec je postal zadnje leto v Sarajevu hudo popularen. Na pobudo sarajevskega dopisnika »Jutrca« je inteligentni Abesinec napisal za »Jutro« naslednji članek o svoji domovini:

V početku svojega pisma se želim predstaviti čitateljem »Jutrca« z nekaterimi besedami. Sem podanik Njegovega Velikanstva kralja kraljev, edini v kraljevini Jugoslaviji. Ko sem prišel pred nekaj leti v Jugoslavijo, nisem znal niti besede vašega jezika. Ljudje so me takrat spoznali po tablici, ki mi je visela na prsih. Na njej je bilo napisano:

— Ta mladenič je Mangstu Sanvatu. Doma je iz Abesinije. Ne nadlegujte ga. On potuje študirat v Sarajevo.

S to tablico, slejste, se predstavljam tudi čitateljem »Jutrca«, ki so, kakor vem, že čuli po kratkih beležkah, da sem jaz tod edini tiopijevan (ali kakor vi pravite: Etopeec).

Kako sem prišel v vašo državo? Na isti način, kakor je še mnogo mojih tovaršev in vrstnikov odšlo iz domovine na razne bogoslovne študije v evropske države in v Severno Ameriko.

Se pred nekaj leti skoro nikdo ni odpoval iz moje domovine študirat v Evropo. Edino člani kraljevskega doma in glavni vodje naroda so pošiljali svoje sinove v Pariz izobraževati in likat. Ko pa je zadnja leta nastalo močno tekmovanje med misijonarji raznih aktivnih, cerkva, so začeli odhajati celi transporti mladjenih mladeničev v Evropo in Ameriko, v katoliška

in evangelijska bogoslovja. Dotlej so namreč bili vsi misijoni v Abesiniji popolnoma neuspešni. Kopti in muslimani pač niso verjeli ne bele ne črne evropskim misijonarjem. Tujcem. Zato so se misijonarji odločili, da bodo v Evropi in v Ameriki vzgojili v bogoslovjih naraščaj, ki bo začel uspešno pridobivati duše za nebesa. Misijonarji so kupovali bistre in pametne abesinske otroke in čisto jim je uspelo pregovoriti mnoge starše, da jim zaupajo svoje sinove. Tako so torej lahko začeli nalagati najuglednejša bogoslovja na svetu s pripratom iz Abesinije.

Mene niso odvedli v Evropo ne katoliški, ne evangelijski misijonarji.

Mangstu Sanvatu je bil poslan v Evropo, da takisto dovrši bogoslovno nauko, toda v svoji veri, da bi po končanih študijah lahko pariral akcijo prvih in drugih. Jas pripadam največjemu semitskemu plemenu Abesinije. Plemenu, ki domuje na visokih pokrajinah nad slavnim jezerom Tana.

Rodil sem se v mestecu Gondaru. Skozenj teče več hudournikov, ki se hitvajo v Tano. V teh naših visokih pokrajinah je le malo pravoslavnih monofizitov. Meestece Gondar je skoro popolnoma hebrejsko. Tu so se drugoverci strnili v svoj ghetto, kakor je sicer drugod povsod običaj za Žide.

Poglavar našega plemena me je nekega dne dovedel pred svet poglavarjev. In ko sem pred njimi padel na tla in s čelom dotaknil zemlje, mi je poglavar rekel globoko resno:

— Mangstu, odšel boš daleč stran iz Gondara s to sveto knjigo, ki smo te je naučili. (Bilo je sveto pismo stare zaveze).

Ravnokot kot
gasilce požar,
prepreča

Bronki
bonbon kašelj

IZDELEK: UNION, ZAGREB

todi; le neke od vrha pada medla modra luč. Po kotih, ob stebrih kleče in se klanjajo v polmraku tajinstvene postave. Proti vzhodu drhtijo njihova molitev. Nekateri molijo tik ob zamreženih oknih, skozi katere plava pogled in temnega prostora dole na Bospor, ves moder in solnčen in na bele hiše, kije na azjatem bregu svetijo ob njem. Nepozabna slika!

Bog ve, če ti ljudje, ki molijo tu ob oknih in gledajo na sinji Bospor in na ladje, ki orjejo njegove modre valove, kdaj pomislijo, če ni njihova usoda morda bolj odvijala od Bospora, kakor od Alaha.

Lepota prizora prevzame; kar manjšega in nerodnega sem se počutil. In tište velike šape, v katerih sem švedral po mehkih preproh in se vsak trenutek bal, da jih ne izgubim in mi nevedna noga ne stopi na tla, še na zunaj vtisejo neverniku klavirni videz. Pa kljub temu in kljub bolham, ki se lahkozone poganjajo od preprog človeku do kolen, je prizor vreden pesnika.

Križarstvo in tavamo po ravnih in krivih ulicah in kar naenkrat, slučajno, pademo v pol podzemni labirint pazarja. Bog ve, koliko kilometrov je teh temnih, pokritih hodnikov, brez pravega zračenja. Tod se drena in trguje narod Ata Turkovi! Čeli okrajši trgovine iste stroke. Čeprav nisem videl pravzaprav nikogar, ki kupuje, so prodajalci tako pridni, kakor, da bi imeli naročila za Abesinijo. Čevljarji šivajo copate kar v serijah in cel okraj bakrorezecv kleplje kakor za stavo.

Ampak najbolj neusmiljeni so s tuji prodajalci okrajja in turških narodnih predmetov. Monsieur; počkaj; kommen Sie näher

Počastitev spomina Jezerška in Čerņičeve

Danes bodo onstran Kamniškega sedla pod Brano odkrili spominsko ploščo ponesrečenima turistoma Emi Čerņičevi in Jožetu Jezeršku. Kmalu bo potekalo leto, ko sta oba mlada turista postala žrtvi nesreče pri prehodu iz Kamniškega sedla na Okrešelj. Vsem je še dobro v spominu razburljivo iskanje obeh izgubljenih turistov, ki so ju našli šele po 18 dneh v prepadu nad Okrešljem.

Oba sta odšla od doma 24. oktobra in domači so vedeli samo to, da gre sta v Kamniške planine. Hrane sta vzela s seboj samo za 3 do 5 dni, ker sta se nameravala vrniti preko Logarske doline. Vreme je bilo krasno, zato se ni nihče čudil, ko ju pet dni ni bilo domov. Potem pa je nastopila megla, vihar in snežni meteži. Ker 10 dni že ni bilo nobenega glasu, so domači obvestili tajništvo SPD v Kamniku, ki je pričelo s poizvedovanji. Ugotovilo je, da sta prvi dan prenočila na Veliki Planini, nato pa

Minila bodo leta, preden se boš spet vrnil v domovino. Takrat boš že krepek mož in pameten učenik. . .

Bilo mi je temno, sajokal bi bil rad. To je bil moj najmlajši, najstrašnejši dan mladosti. Ali kako bi se uprl! Bilo bi boljše za umrem. Od mladih nog sem čul, kako govore pri nas:

— Jok in strahopetstvo sta največji greh. Solze ne smejo oblitati niti ženske, a kje neki moškega. . .

Malo sem si zakril oči. Nato sem pobožno poljubil dolgo belo togo »šamec«, ki jo nosi poglavar. Na vse njegove besede je samo en odgovor:

— Selami! . . . A to se pravi — mir.

Zbral se je ves Gondar. Kajti enako naročilo je čulo še nekaj mojih tovaršev. Opazili smo v množici tudi nekega tujca, ki je bil stalno v družbi z našimi starim

Za
čiščenje

kuhinjske posode

VIM
vzemi

mein Herr, es kostet nichts! Pa so nas vlekli v svoje štacune in odevali naše dame v bajne kimone in lesketajoče se čevljičke. Pa razlagali so nam, da je to ročno vezene in jih pri tem niti najmanj ni motilo, da par korakov naprej nemoteno »ročno« vezejo s stroji. Sedeli smo okrog po preproh male trgovinice in hvalili in se čudili, par minut nato pa smo vse spet odložili, lepo pozdravili in odšli. Beseda je zastala zgovornemu trgovcu! Da, še žid ne more Krenjca kar tako, in kje še Turci!

Če spopetka z zanimanjem sledite življenju v tem labirintu, vam naposed prične presedati, ko ne najdele izhoda; in ko ga vendarle odkrijete, tako blagodejno vpliva ta zrak in svetloba.

Še bi mogel popisovati evropski del mesta in Bey-Oglu, najjačo prometno žilo, kjer je utrip današnjega Carigrada najživljnejši. Pa vzorčni vselejsem. Polem muzeje in silno bogastvo zbirki v sultanovih palačah, pa hareme in druge priče turškega in rimskega gospodstva. Skutari na azijski strani, kjer človek ob vagonih z napiši raznih azijskih mest res čuti, da so tu vrata Orienta. Ampak za vse to ni prostora.

Le pri Sulejmanovem stolpu bi se še ustavil. Lamartine je skušal popisati lepoto in pestrost slike, ki se nudi s tega stolpa. Pa sam priznava, da besede niso dovolj obeležne, da celo čopič ne bi nikdar mogel ponazoriti občutkov, nastalih ob pogledu na to raznolikost barvnih tonov, na veličastno harmonijo linij, ob utripu življenja dveh kontinentov in sinjih morij, ki jih obkiva.

Vse to drži in ne preostane drugo, kakor nasvet, naj popotnik, ki bi ga pot zanesla v Carigrad, opusti magari vse drugo, le sem gori naj se povzpne in za vedno mu bo ostala v spomin edinstvena slika veličine in moči večnega mesta ob Zlatem rogu.

Blidweis J.

odšla naprej, ne da bi bila povedala, katero smer sta si izbrala. Reševalna ekspedicija je našla šele na Konju vpisano smer njune ture: Sedla, Okrešelj in po grebenih na Krvavec. V

treh smereh so potem iskale ekspedicije pogrčšana planinca in srednja ekspedicija, ki je krenila na Brano in

CIMEAN
NAJPOPOLNEJŠA ZOBNA KREMA
PROTI ZOBNEMU KAMNU in ZA
OČUVANJE ZOBNE SKLENINE!

spremljali so nas nekaj dni, še vedno veseli in srečni. Na konju je jezdil z nami moj mlajši brat. (Nedavno mi je pisal da se je oženil. Zdej mu je natanko štirinajst let).

Karavana je bila velika. Še nas je presenetil kak nalič. Potovale so z nami tudi mnoge žene in devojke. Šle so na delo za leto dni v Egipt in v veliko pristaniško mesto Aden. Tam so moje rojakinje na glasu najboljših delavk. Potovali smo celo tri tedne do Addis Abebe, brez solza in brez tožbe. Srečevali smo spet mnoge potopnike in naša karavana je venomer rastla. Prvi je jezdil na konju gondarski rabin, pogosto je molil.

Ko smo naposed zdravi prispeli v naše prestolnico, se mi je vohod zdel vrlo svetan. In ne vem več kako, z drugimi vohod sem tudi jaz navdušen prepeval naše domače pesmi.

Pot v Evropo je bila dolgotrajna. Iz pristanišča Džibutija smo se odpeljali s preprostim tovornim parnikom. Bila je ista pot, ki jo danes merijo italijanske čete v pohodu na mojo domovino. Izkrkali smo se v Italijo, nato smo odpotovali v Svico. Tam nas profesor Emanuel razdelil. Meni je odločil, da odpotujem študirat v Sarajevo, v židovsko bogoslovje. V Curihu so mi obesili na prsi ono tablico in sam samcat sem z njo srečno prispel v Jugoslavijo.

Razume se, takoj ko sem prišel v Sarajevo, sem se javil svojemu najvišjemu poglavarju Njegovemu Velikanstvu Haile Selassiju. Njegov vojščak sem in moja dolžnost je, da mu sporočim kje prebivam, da me lahko pokliče pod svoj prapor, če bo to potrebovala domovina. In kralj kraljev je sprejel moje pismo. V znamenju pozornosti mi zdaj redno pošilja svoj tednik ki se tiska v Addis Abebi in se imenuje: »Brhanna Salam« — Luč in mir.

MANGSTU SANVATU

Domače vesti

Našim naročnikom. Včerajšnji številci smo priložili polonice za one poštno naročnike, ki jim je naročnina potekla. Prosim jih, da po položnicah nakažejo radi, poslovnega reda takoj prve dni oktobra. Tjake zneske, da bomo imeli naročnino plačano vsaj do konca oktobra, oni pa, ki jo plačujejo četrtletno, pa do konca decembra t. l. Točno plačevanje je tudi glavni pogoj za »Jutrovo« nezgodno zavarovanje pri zavarovalnici »Jugoslavija«. Naročniki, ki so poslali naročnino že zadnje dni septembra, določeno sicer tudi položnice priložene, vendar naj tega ne smatrajo za opomin, ker naše položnice se v takih primerih z njihovimi vplačili križajo. Uprava »Jutra«.

ZNIŽALI SMO

cene, da omogočimo nakup vsakomur. Zato izberite damski plašč, obleko, površnik in trenškot pri renomirani trgovki

FRAN LUKIČ,

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA.

Spominska knjiga o življenju in delu kralja mucedona, zveza knjigarniških organizacij kraljevine Jugoslavije v Beogradu je sklenila izdati spominsko knjigo o življenju in delu blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, da se ohrani med ljudstvom trajno spomin nanj. V ta namen je razpisala natečaj za rokopis spominske knjige. Delo je namenjeno najširšim ljudskim slojem in zato bo knjiga brezplačno razdeljena med šolske, mestne, vasi in sokolske čitalnice ter vse javne knjižnice in humanitarna društva. Zato se mora pisatelj ozirati na čitatelje, ki jim je knjiga namenjena. Naslov lahko določi pisatelj sam po svoji uvidenosti. Delo mora obsegati osem tiskanih pol in dve polni slik, Rokopis s slikami je treba poslati pod šifro in pisan na stroj v štirih izvodih, avtorjevo ime pa v zapetih kuverti. Knjiga mora biti pisana v ekvskem narčju, napiseta jo pa lahko dva ali tudi več pisateljev. Rokopise je treba poslati do 31. marca 1936 odboru za izdajo spomenice, Beograd poštini predal 405. Natečaja se lahko udeležijo samo naši državljani. Prva nagrada znaša 20.000, druga 10.000, tretja 5.000 Din.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani sprejme pomožnega slugo za težja fizična dela (donašanje kuriva itd.) v svojstvu dnevnika-služitelja z mesečno nagrado ca. 700.- S 5 Din kolektivne vloge s prilagami po § 3. urad. zakona je vložiti pri dravski finančni direkciji do 10. oktobra 1935.

Železniški vdovam v vednost. Prometni minister je odobril, da se železniškim vdovam in sirotam vrne odvzeti prejem po rezijski ceni.

ELISE BOCK preparati uživajo svetovni sloves. Samoprodaja za Ljubljano Parfumerija »VENUS« nasproti glavne pošte.

Zdravniški-stažisti so ustavili delo v zagrebških bolnišnicah. V znamenju solidarnosti z brezposelnimi zdravniki in zdravniški-volontarji so zdravniški-stažisti v Zagrebu ustavili svoje delo v bolnišnicah in klinikah za dobo 14 dni. O tem so objavili svojo resolucijo v včerajšnjih zagrebških listih.

Novi grobovi. Na Poljanski cesti 9. v Ljubljani je umrl Gvidon Jože Dular, višji poštni kontrolor v pokopju. Pogreb bo jutri ob 16. — V Škofji Loki je umrl g. Pavel Straus, podpredsednik finančne kontrole v pokopju. Ugodnega pokojnika bodo danes ob 17. spremili k večnemu počitku. Pokojnina blag spomin. Žalujemo naše iskreno sožalje!

SEDAJ PA TUDI V LJUBLJANI ŽE DOBITE

NAROCITE JE ZABOJ ZA POSKUŠNJO: **Rajko Zupan, rest. „Zvezda“** LJUBLJANA TEL. 25-16

★ Zveza mest letos ne bo imela svojega kongresa v Banjaluki. Na lanskem kongresu zveze mest Jugoslavije je bilo sklenjeno, da se bo letos 27. oktobra vršil kongres zveze v Banjaluki. Mestni svet v Banjaluki pa je sedaj predlagal, naj bi se kongres zveze vršil v Banjaluki šele prihodnje leto, ker letos v kratkem roku ni bilo mogoče vsega pripraviti za zasedanje kongresa.

★ Službeni list dravske banovine od 28. t.m. objavlja: uredbi o krajevnih pristojnostih sreskih šerijatskih sodišč, odredbe o šoli za telesno vzgojo v Beogradu, uredbi o osebnih in rodbinskih dokladi državnih uslužbencev in upokojencev ter odločbo o poslovanju mestnega sveta ljubljanskega in občinskih odborov mestu priključenih občin do postavitve novega mestnega sveta, odnosno do volitev novih občinskih odborov.

★ Posvetitev novih poslopj Doma slepih v Zemunu. V petek popoldne sta bili v Zemunu posvečeni dve novi dvonadstropni zgradbi Doma slepih. Novi zgradbi sta najmoderneje urejeni, gradbeni stroški pa so znašali okrog 3 milijone. Ti stroški so bili kriti z darom pokojnega kralja Aleksandra ter s prispevki, ki so se v ta namen nabrali po vsej državi ter prispeli iz Prage in od raznih prijateljev in dobrotnikov iz CSR. V novih prostorih bodo nastanili po 200 moških in ženskih slepih gojencev. Posvetitve novih prostorov so se udeležili zastopniki Nj. Vel. kralja, ministrstva socialne politike, cerkvenih, vojaških in civilnih oblasti ter raznih dobrodelnih organizacij. S posvetitvijo je bila združena lepa akademija, ki so jo priredili slepi gojenci.

★ Turistični sporazum z Nemčijo. Na posled je bil sklenjen klirinški sporazum z Nemčijo, ki omogoča nemškimi turistom obisk naših krajev. Ker je jesenska turistična sezona v polnem teku, je upanje, da bodo nemški turisti izkoristili ugodnosti, ki jih nudi naša država in to zlasti brezplačno vrnitev po 7-dnevem bivanju v kakem našem kopališču ali v morskem letovišču.

★ Smrt duševnega očeta avstrijske vojne napovedi 1914. V Budimpešti je umrl v 65. letu starosti Ivan grof Forgách de Ghymes et Gacs, nekdanji avstro-ogrski poslanik v Beogradu in svetnik v avstro-ogrskem zunanjem ministru za balkanske zadeve v letu 1914. Forgách so staro madžarsko plemstvo in so njihova imena važna v politični in vojaški zgodovini Madžarov, nekateri od njih pa so globoko našli tudi v zgodovini jugoslovanske zgodovine. Posebno sedaj umrl Ivan si je na tem področju pridobil dvomljivo slavo. Bil je važen organ avstro-ogrske protislovanske politike in za njene cilje je kot poslanik izvršil tudi nekaj falsifikatov, ki so bili pozneje razkrinkani. Kot sotrudnik in prijatelj grofa Berchtold, da je bil tudi glavni inspirator in duševni oče avstrijskega ultimata Srbiji: O tem svedoči tudi Conrad v svojih spominih. Nesrečna trojica, ki jo ustvarila vojna, so bili Conrad, Berchtold in Forgách, ki je bila leta 1914 v avstrijskem zunanjem ministru specialist za Balkan in za srbske zadeve. On je zadrževal, da bo vojna v Srbijo lahka stvar in on je spravljal v diskusijo frazo o »kazenski ekspediciji«. Pod njegovo sugestijo se je naposled Conrad prepričal, da bo vojna v Srbiji samo »kratkotrajna izprehod«.

★ Smrt blage in rodoljubne žene. Na Trati pri Glinjah na Koroskem je umrla vdova po puškarskem mojstru gospa Ana Ravnikova, mati mariborskega odvetnika dr. R. Ravnika. Rajnika je bila vzor žene in matere ter goreča koroska rodoljubkinja. Žalujemo ob težki izgubi naše toplo sočutje!

★ Praktični učiteljski izpiti na Dr. učiteljski šoli v Ljubljani se bodo v oktoberskem roku začeli v petek dne 18. oktobra 1935. ob 8. popoldne. Kandidatje naj svoje pravilno opremljene prošnje za priustevitev k izpitu vložijo uradnim putem pravočasno tako, da bodo vsaj do 12. oktobra 1935. v rokah izpitnega odbora, sami pa naj se zgledajo po ure pred začetkom v direktorjevi pisarni. Zakasnele prošnje kakor tudi zamudniki pridejo v poštev šele za prihodnji izpitni rok v aprilu. Posebna obvestila se kandidatom ne bodo razpošiljala. Izpitni odbor.

★ Sadna razstava na banovinskem veleposlavlju na Ponovičah pri Litiji. Litjska podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva priredi danes in v ponedeljek 30. t. m. na Ponovičah sadno razstavo in ogled vzornih gospodarskih naprav. Ker so v litjski okolici letos jabolka precej obrodila, si bo vsak lahko nabavil lepega sadja po zmernih cenah.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124
Predvaja prekrasno farso na krizo
H O - R U K
v kateri sodelujeta slavna komika VOSKOVEC in WERICH.
SMEH IN ZOPET SMEH! — Ta film se predvaja na spopolnjeni brezkonkurenčni WESTERN ELECTRIC aparaturi, ki je najpopolnejša
Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri.
Predprodaja od 11. do pol 13. ure.

★ Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto zimске šole, ki traja dve zimi po pet mesecev, v začetku novembra 1935. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmetijskih staršev, ki bodo ostali po končanem šolanju na kmetiji. Lastnoročno na celo polo pisane prošnje, kolkovane s 5 Din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu najpozneje do 15. oktobra 1935. Starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Oskrbnina znaša do preklica od 25 do 300 Din mesečno po premoženjskih razmerah prošilca in se plačuje mesečno naprej. Prošilci za banovinsko znižano mesto morajo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer. Obenem naj zagotovijo za podporo še sreski kmetijski odbor. V prošnji za sprejem je navesti, če je sreski kmetijski odbor že naprosen za podporo, ali pa naj bo priloženo odborovo izkazilo o višini prispevka.

DRŽAVNA HIPOTEKARNA BANKA

Glavna filijala v Ljubljani daje

menično hipotekarna posojila

na poslopja in stavbišča v mestih in trgih, ter v priznanih letoviščih in zdraviliščih.

★ Zimski vojni red Jadranske plošbe bo stopil v veljavo 1. oktobra. Za Dalmacijo bodo uvedene vožnje s Sušaka trikrat na teden in sicer ob nedeljah, četrtnih in sobotah. Iz Dalmacije bodo prihajali na Sušak parniki vsako sredo, četrtek in v nedeljo zjutraj, odhajali pa bodo v prejšnjih dneh ob 4. popoldne. Dnevna proga za Rab bo ostala čez zimo v prometu.

Poskusite samo enkrat NEBARVANE JAJČNE TESTENINE in nikdar več ne požehte boljše!

★ O gledališkem spisu o repertoarju, o gledališkem jeziku in govoru, o režiji in režiserjih, o igranju in igralcih, o inscenaciji, o kritiki, o publiku, o naročanju, o propagandi, reklamah in drugem. Tako se glase naslovi »Gledaliških zapiskov«, ki jih je izdal Ciril Debevec v zbirki »Slovenske poti«. Izdaja Tiskovne zadruge v Ljubljani. Ali si morete misliti tistega, ki dela z odrom in sploh veza naša društva na deželi in v mestu, ki se posveča o gledališki kulturi, brez te temeljite knjige nauka o gledališču? Naročite jo takoj naravnost pri razpečevalnici Tiskovne zadruge, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16/1. Opozorjamo Vas na izdajo te založbe, ki Vam daje pri direktnem prevzemu njenih zbir in knjig znatne popuste in plačilne olajšave.

★ Ljudska samopomoč, reg. pom. blagajna v Mariboru naznanja vsemu cenj. občinstvu, da je po zadnji reformi pravil, odobrenih po dravski banovinski oblasti na najboljši

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM V SISKI
TELEFON 33-87

V nedeljo 3., 5., 7., 9., ponedeljek ob 7. in 9. uri predvajamo veseloigro

CIGANSKA KRI
Humor, duhovitost, zabava!
- Lepi zunanji posnetki! -
Adele Sandrock, R. S. Roberts, Grit Heid v glav. vlogah.
BOGAT DOPOLNILNI SPORED!
V nedeljo ob 11. uri popoldne predvajamo film Manolescu.
Vstopnina Din 3.—
V torek: R D E C I Č V E T.

zavarovalno tehnični podlagi, ki jamči vsem članom trajni in sigurni očetovi ustanove. Vse zlobne govorice o kakšnem razpustu odnosno likvidaciji so popolnoma neosnovane in neresnične in se bo vsakega tozadevnega obrekovalca sodnijsko zasledovalo. Omenjamo še tudi, da nismo s »Samopomočjo« v Splitu v nobeni zvezi. Opozorjamo cenj. čitatelje na današnji inšeret v oglašnem delu lista.

Čutim se dolžna, da se najiskreneje zahvalim

GOSP. PROF.
dr. ALOJZIJU ZALOKARJU
POROD. IN GINEKOLOGU

za veliko požrtvovalnost pri operaciji, za neumorni trud, skrb in pomoč v času bolezni
JOSIPINA PERHAVC
vdova viš. dav. uprav.

★ V Savinjskih Alpah so planinske postojanke še vedno odprte. Kocbekov dom na Korosici bo oskrbovan do 1. oktobra, Frischaufov gom na Okrešlju pa do 1. oktobra stalno, v okt. samo ob sobotah in nedeljah. Planincem se tedaj še vedno nudi prilika za vzpon na znamenite vršace: na Ojstrico, Planjavo, Skuto, Mrzlo goru itd. In baš jeseni je na gorah najlepše, nudi nam največ krasot, ker so čiste, jasne. Vse leto je oskrbovana planinska postojanka Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini, ki je opolna točka za pohod v Savinjske Alpe.

★ Vremenske neugodnosti. V četrtek je nad dunavsko banovino, zlasti pa po Srednji Bački in po vsem Sremu divjala huda nevihta. V okolici Rume je padala tudi toča ter povzročila veliko škodo po nasadih. Toča je padala dobrih 10 minut in na zemlji jo je bilo do 5 cm na visoko. Občutna je škoda po vinogradih na desnem pobočju Fruške gore. — Po bosanskih planinah pa je padel v četrtek zvečer le. toš še drugi sneg.

★ Pritožba hišnih posestnikov. Vsi hišni posestniki dravske banovine zahtevajo dimniške račune tako izdelane, da vidijo, kaj imajo za plačati do sedanjih računov. Dosedanji računovi ne sprejemajo več, kar naj vzamejo v vednost dimniški mojstri.

★ Da ustreže kadilcem in zlasti ljubiteljem finih cigaret in jim omogoči izvrstne cigarete za nizke cene, bo uprava državnih monopolv začela prihajajoči dan prodajati novo vrsto cigaret pod imenom »Mirjana«. Škatljica bo stala 7 Din in bo v njej 20 cigaret po 35 par. Nove cigare. te so izdelane iz zelo posrečene posebne mešanice južnoevropskega, hercegvskega in dalmatinskega tobaka. Pri kajenju imajo izredno prijeten okus in vonj. Oblika novih cigaret je ovalna in napravljena na način vseh finih cigaret. Napisi na cigaretah in na škatljicah bodo v modro-zeleni barvi.

Vsak je svoj neprijatelj

ki v svoji hiši še nima »HERKULESA« obročev za štedilnik, ki so patentirani!
Kolosalen uspeh pri kurjavi!
Ogromen prihranek na kurjavi, t. j. 50%! Dobiva se pri trvdki D. RAKUSCH, Celje!

★ Abiturientski tečaj Zbornice TOI na drž. trgovski akademiji v Ljubljani. Vpl. sovanje na abiturientski tečaj se vrši vsak dan do včerajš 30. t.m. od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni poleg trgovske akademije. Letujam se dobi vse potrebne pismene ali ustmene informacije in prospekt. Predavanja prične 1. oktobra ob 8. zjutraj.

Pri motnih prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Frane Josčova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. maja 1935.

★ Židovsko novo leto. Izraeliti slavijo danes svoj velik praznik »Roš hašona« — novo leto.

★ »Popularen in slaven kot kino-ljubitelj« in praktičen kot »Tivar-Hubertus« se izrazi, ki se danes že uporabljajo dnevno v pregovorih. Ampak pazite na obično kakovost in pravilnost garancijske znamke. Tivar-Hubertus-plašč, za dame,

Zvočni kino Ideal
Danes ob 3., 5., 7. in 9. uri sijajna glasbena revija
ČAROBNI BAR
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.
Danes ob pol 11. uri matineja
»DETE GARNIZONA«
Vstopnina 3.50 Din.

gospode, in otrpke, edini izdelan iz patentirano nepremodljivega »Hubertus sukna« (Jugoslovanski patent št. 7644/311.) je le pravilen z privesnim garancijskim listkom ter se prodaja izključno samo v »Tivar«-prodajalnah. Nujno potrebno je, da si za nakup Hubertus-plašča dobro zapomnite imenovano številko patenta. Kakovost Tivar-Hubertus-plašča damo mi, — priznanje mu je pa dala široka javnost in vsak, kateri ga je že preizkusil. T I V A R O B L E K E.

★ Obidele obleke barva v različnih barvah in pisla tovarna JOS. REICH.

★ Darujte podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Pod Trnčco 2/III.

★ Eno srce — ena radenska!

Iz Ljubljane

u— Komemoracija dne 9. oktobra 1935! V petek se je vršila prva seja pripravljalega odbora za izvedbo komemoracije ob priliki prve obletnice tragične smrti blagopokojnega kralja Aleksandra I. Udeležili. Seje so se udeležili na informativnem sestanku vseh organizacij 23. t. m. izvoljeni predstavniki. Odobril se je osnutek načrta za izvedbo proslave, ki se to v kratkem objavil v celoti po časopisu in radiju. Vse priprave so v polnem teku in prepuščene ožjemu eksekutivnemu odboru, ki se je istočasno konstituiral takole: predsednik dr. Ravnihar Vladimir, predsednik mestne občine ljubljanske, poslovedski podpredsednik dr. Cepuder Josip, predsednik občinskega odbora Narodne obrane, delovodja in tiskovni poročevalci Janković Bratislav, predsednik četniškega udruženja. Ze zdaj se opozarja vsa javnost, naj sledi objavam v časopisu in radiju in naj se pripravijo, da dostojno počasti spomin našega Velikega Mučenika.

Lepe spomenike

po nizki ceni dobite pri
KUNOVAR FRANJU
pokopališče Sv. Križ - Ljubljana.

u— Učiteljski dom, ki nosi ime blagopokojnega kralja Aleksandra Udeležitelja, bo slovesno odprt danes ob 15. Dom je, kakor znano, v Sp. Šiški in je bil do lani novembra, ko ga je kupila zadruga »Učiteljski dom«, last konzumnega društva.

u— Dravska finančna direkcija v Ljubljani razpisuje popravilo uradnega avtomobila znamke »Ford«. Reflektanti naj vložijo svoje kolkovane ponudbe 1. okt. t. l. do 10. ure direkciji, Poljanska c. 28.

u— Poročila sta se 28. t. m. g. Alfred Fischinger, sodnijski pripravnik, in gdna Metoda Rozmanova, stud. med. Priči sta bila g. davni inspektor Ivan Mešek in dr. Milan Perko, specialist za zobne bolezni. Bilo srečno!

u— Prirodoslovno društvo zopet na delu. Kakor že več let, bo tudi letos priredilo Prirodoslovno društvo redna predavanja iz prirodoslovnih ved. Predavanja bodo ept v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi ob sobotah zvečer ob 18., vsakih 14 dni. Prvo letošnje predavanje bo v soboto 5. oktobra, in sicer o transfuziji krvi. Predaval bo g. primarij dr. B. Lavrič ob sklopih slikah, ki bodo nazorno pojasnjevale zanimivo predavanje. V letošnjem načrtu je še 11 zanimivih predavanj. Člani in prijatelji Prirodoslovnega društva, povečajte tudi letos spet naša predavanja!

ZAHVALA

Obe priliki jubileja 50-letnega obstoja naše trvdke nam je, poleg osebnih izrednih čestitk, dospelo tudi toliko pisanih čestitk, da nam ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti.

Izrekamo za to tem potom vsem mnogobrojnim čestilec, ki so se spomnili nas in naše trvdke ob vstopu v jubilejno leto, prirčno in vdano zahvaljo z zagotovilo, da bomo skrbeli zato, da se preizkušene medsebojne prijateljske vezi ne bodo zrahljale, marveč, da bodo postale še trdnjše kot do sedaj.

V Kranju, dne 28. septembra 1935.

FRANC CROBATH, družba z o. z. Kranj.

če ni dela...

Ljubljana, 27. septembra. Takole v začetku jeseni pridejo skrbi, ki jih čez poletje ni bilo. Obleka za zimo, kurjava in še nešteto drugih reči. Le malo je ljudi, ki bi jim bilo s tem prizanešeno.

O brezposelnosti se je pri nas dosti pisalo, več kakor storilo proti njej. Nešteto je ljudi, ki čakajo dela že mesece in mesece, nekateri celo leta, pa ga od nikoder ni. Le pogledite časih na Vodnikov trg, kjer sede brezposelni siromaki in čakajo.

Prideš med nje. Nezaupno te pogledajo. Morda si ob policije? Čeprav ni so ničesar zagrešili, se vendar policije vsi boje. To je tisti čudni nerazumljivi strah malih ljudi.

Raztrgnani so, umazani. Kako ne bi bili? Kako naj bi se brigali za obleko, za lepo vnanost, ko še kruha nimajo. Tam čakajo dela. Morda pride kdo, ki se bo potil pod težkim bremenom. Obkolili ga bodo in mu za nekaj dinarjev nesli torov. pol ure ali pa še dalje.

Plašni so. Med njimi je dosti takih, ki so videli boljše čase. Eden je bil petnajst let uradnik, drugi je pred tremi

leti dokončal trgovsko šolo. Sedem mesecev je bil v službi, potem so ga poklicali k vojakom. Ko se je vrnil, je bilo njegovo mesto zasedeno in ostal je na cesti.

Vprašal ga: »Ali res ni bilo mogoče dobiti dela?« »Ne, hodil sem od vrat do vrat, povsod je bilo vse zasedeno. Domačih nimam. Kaj mi je drugega ostalo? Zdal sedim tu in čakam. Morda bo kdaj našlo, da bom vsaj za nekaj časa ujel kakšno delo.«

»Kako živite?« »Slabo. S takim čakanjem se nič ne zaslužim. O, saj nas je bilo dosti več. Pa so se nazadnje naveličali in šli rajši prosit. Če hodiš ves dan od vrat do vrat, se vsaj naje in še ima srečo, nabere nekaj kovačev. Seveda je bilo časih bolje. Zdal pa je že toliko ljudi, ki to poskušajo, da skoraj ni vredno. Večkrat bi bil tudi jaz najrajši tako storil, pa me je sram. Prebijamo se skozi življenje s tem, da pomagamo drug drugemu.... Gospod, cigareto mi dajte!«

Dam mu jo.

»Drugeče kadimo kar čike. Ne da se pomagati.«

»Kje pa spite?« »Nezaupno me pogleda. »To je pa naša skrivnost. No, naj vam povem. Šupno imamo, kjer se vsaj za silo spi. Saj bi vam rekel, kje je, pa se bo še tak pregledal, zvedelo zanj. Kar čakamo, kdaj nas bodo ponoči začeli oblegati in preganjati.«

»Kaj pa delate?« »Mislimo, saj nam nič drugega ne ostane. Mislimo, kako bi se dalo vsemu pomagati, saj bi bilo dela dovolj, če bi se le pravi ljudje lotili reševanja tega problema. Pogledajte, kako delajo drugje! Delavske baltajone imajo, kjer dajo ljudem vsaj kruha in cigaret. Vidite, dosti nas je, ki bi bili s tem zadovoljni. Toliko plšejo naši listi o zvezi Slovenije z morjem, o novi cesti, ki naj bi stekla, pa se vendar nihče ne loti dela. Sami predlogi in predlogi. Pa ne pomislijo gospodje, da od predlogov še pes crkne.«

»Kako pa mislite, da bi bilo treba to urediti?«

»O, saj bi se bilo lahko hitro vse uredilo. Samo skličejo naj nas in tisoče nas bo prišlo. Tiste pa, ki bi ne marali in ki so se že preveč navadili beženja, naj k delu prisilijo... Krampe

nam dajte in lopate, pa boste videli, kako nam bo šlo delo izpod rok. Če se je drugje to obneslo, se bo tudi pri nas, in nikjer ni zapisano, da bi se morali v naši državi rešiti zadnji na svetu lotiti takih del. Zadržij sem bral prav v vašem listu, kako so delali tisto gorsko cesto v Avstriji. Menda na Veliki Klek ali kam? Da, tam se je še delavcu dobro godilo. Še svoj kino so imeli. Sicer bi se pa dalo tudi pri nas napraviti kaj takega. Kakšno staro mašino bi že dobili in nemih filmov bo tudi še dovolj. Saj ni treba sladkobnih operet. Potem bi vsaj nekaj od tega imeli. Če drugega ne, vsaj to, da ne bi tako propadali kakor zdaj. Saj me je sram, če me pošten človek ugleda. In najhuje je, da mi vsi nismo ničesar zagrežili, da moramo tako živeti.«

Cigareta mu je dogorela. Tako malo je še bilo, da ga je moral ugorek že peči v ustnice, pa je še ni zavrgel. Dal sem mu novo.

»Vidite, in ničesar nimamo, da bi se razvedrili. Zjutraj smo hodili brat časnike pred tiskarne. Potem tiata stavka, ko so še liste sneli s tabel, da jih štirinajst dni nismo videli. Nazadnje se mi je le posrečilo, da sem dobil pikola iz neke kavarne, zdaj mi časih prinese kakšno staro številko »Jutra«.

Knjig nimamo, drugega pa tudi ne. Sicer pa bo zdaj kmalu spet nekaj dela. Visokošolci bodo prišli v Ljubljano, pa se bomo pomikali proti postaji in jih lovili, da jim bomo pomagali nositi kovčge. Kakšen dinar bo že padel...«

»Kaj pa na zimo?«

»To nas skrbi vse. Bogve, ali nam bodo na magistratu kaj dali, zlasti tistim, ki nismo iz Ljubljane. Lani smo kitali sneg, pa ga je bilo za naše žedode premalo. Za ogrevanje nas je preveč, na šupe pa kmetije iz okolice pozimi še bolj pazijo kakor poleti. Da, to nas najbolj skrbi. Seveda če bi se dobilo kakšno delo...«

★ Delo, delo, delo! Samo to hodi vsem tem ljudem po glavi, toda deia ni. Ali ga res ni mogoče dobiti? Ko bi se pri nas malo bolj brigali za ta problem, kakor pa za razne manifestacije, demonstracije in druge podobne zadeve, bi se dalo tudi tu pomagati. Tako pa minevajo dnevi v teh tihih tragedijah, za katere ne zve nihče. B. R.

INSERIRAJTE V »JUTRO«

u— Spominski koncert. Pevski zbor društva »Tabor« v Ljubljani priredi v spomin smrti Viteškega kralja žalni koncert v ponedeljek 7. oktobra ob 20. v franci. škanski cerkvi. Opozorjamo narodno javnost na to pietetno prireditev.

u— Umetnostno zgodovinsko društvo priredi v torek 1. oktobra ob 13. izlet v Veleosovo (krasna cerkev, slike Kremsler — Schmidta, Metzingerja, Laufferja, 700 let star kip M. B.). Avtobus na Kongresnem trgu. Zglasilo se je treba v Podkrajškovi trgovini na Jurčičevem trgu pri Hradečkem mostu in plačati 20 Din vozne do ponedeljka do 17. ure. Izlet ob vsakem vremenu. Vodi bo msgr. Viktor Steska. Prijatelji umetnosti vabljeni vsi.

u— Uprava Robert Kollmannove ustanove bo prodajala na prostovoljni javni dražbi 3. oktobra ob 9. dopoldne napre in po potrebi tudi še naslednja dva dni ob istem času razne premičnine iz te zapuščine kakor: spalno, salonsko, jedilno sobno opremo, preproge, zastore, okrasne predmete, kuhinjsko opremo in razne gospodarske predmete. Dražba se bo vršila ob zgoraj navedenem času v vili Večna pot št. 1. (Kollmannov grad). Interesenti si dražbene predmete lahko ogledajo v dnevi 1. in 2. oktobra ob 9. do 12. dopoldne na licu mesta. Dražbeni pogoji se bodo sporočili pred pričetkom dražbe.

SITAR & SVETEK — Stampilje — Etikete Graverstvo — sedaj na Marijinem trgu 8

u— Iz naših kinematografov. Znameniti film Ho-ruk je snodi pri premieri v kinu Metlič izval salve smeha. To je izvrstno zdravilo za žalostne ljudi. Vokovce in Werich sta pokazala, da sta res komika svetovnega formata. Gledalci se ne samo smejejo, temveč dajo duška dobremu razpoloženju tudi z aplavzom. Film je v Ljubljani vžgal kakor še malokatera glasbena komedija. To filmsko delo je originalno po vsebini in igri. Slične farse, namreč posrebovane, so sploh redke v filmski produkciji. Delo je visoko nad povprečnostjo in daleč od šablone, kakor jih sicer producirajo nemške tvrdke. Da je Elitni kino Matica storil prav, ko je stavil ta film v svoj repertoar, bo nedvomno pokazal tudi nadaljnji obisk. Za predstave ZKD vlada res nenavadno zanimanje. Film o viražnem tigru je pokazal, kako zelo so tudi v Ljubljani dobrodošli filmi iz prirode. Zaradi navala, ki je vladal v petek kakor včeraj, priporočamo gledalcem, da si v lastnem interesu odkrijo vstopnice v predprodaji. To je tembolj nujno, ker bo film »Vražji tigr« samo še jutri ob 14.15 na sporedu. Da je izbira čimvečja, skrb za zabavo tudi zvočni kino Ideal. Danes ob pol 11. bo matineja filma »Dote garnizijec« kjer igra glavno ulogo ljubka Lucie Engliševa. Vstopnina je samo 3.50 Din.

DENTIST PALOVEC,

Kongresni trg 14, zopet redno sprejema.

u— Mnogo blaga, manj kupovanja. Včeraj je bilo na trgu nad 450 zabojev in košar finih pa tudi slabih jabolk in cena jim je bila od 1 do 5 Din kg. Uvožena sta bila tudi dva vagona kvalitetnih jabolk iz raznih štajerskih krajev. Na debelo so bila po 1.50 do 3 Din kg. Boljše hruške, ki jih je takisto prispelo iz Štajerske pol vagona, so bile po 6 Din kg na debelo. Ogromno je na trgu domačega in tujeja grozdja. Smederevsko je bilo po 3 do 6 Din kg na debelo. Večja pošiljka je prispela tudi iz Kutjeva v Slavoniji. Sezona sliv gre h koncu. Bosanske so bile včeraj po 5 Din kg na drobno, štajerske lepe breskve so bile po 4 Din na debelo, na drobno 6 do 10 Din. Najljepše, izbrane breskve so bile po 18 Din kg na drobno. Včeraj je bilo večje povpraševanje po krompirju. Na šentpetrskem nasipu je bilo postavljenih blizu 60 voz lepega krompirja iz okolice, Dolenjske in nekaj z Gorenjske. Bil je ves prodan po 0.70 do 0.75 Din kg. Zelje je letos silno lepo obrodilo na Barju, kjer so zasadili sadike iz Nemčije. Barjanke so nedavno pripeljale na trg izredno lepe cvetače, glava od 4 Din dalje. Očiten je na trgu upadek kupovanja. Kmetice kakor branjeve ponujajo prvovrstno blago, letina je srečna in dobra, ali če vprašate prodajalke, vam potožijo: »Hudo je to! Kmetje pridelamo, a prodati ne moremo več.« Če ni denarja, je bridko govoriti o nizkih cenah.

u— Za borbo proti jetiki. Te dni, do 5. oktobra, pobira zaupnik Protituberkulozne lize v Trbovljah, g. Rak Ivan po Ljubljani prostovoljne denarne podpore za borbo proti jetiki. Soseščane prosim trboveljska liga, da po možnosti prispevajo za najrevnejše med revnimi.

DR. STACUL

specialist za otroške bolezni
od 1. oktobra ZOPET REDNO ordinira.

u— Dr. Kallay Juraj, zobozdravnik — specializist ordinira od 8. do 12. in od 3. do 7. v palači »Dunav« na vogalu Aleksandrova in Beethovne ul. 14. /I. Te. telefon 38-26.

u— Večerni trgovski tečaj (šest ali deset mesečni) za odraščajočo prihodnost na Kristoforovem učnem zavodu 3. oktobra ob pol osmih zvečer. Pouk trgovskih predmetov, stenografije, strojepljenja, reklame, jezikov. Solnina za vse obvezne predmete 100 Din, vpisnina 30 Din. Prijave in brezplačne informacije na Domobranski cesti 15.

u— Trgovina s čisto svilo, Tyrševa c. 50. poleg Sv. Krištofa sporoča, da so dospeli najmodernejši vzorci za jesen.

u— Spored klavirskega koncerta pianista Ivana Noča, ki bo v Filharmonični dvorani v petek 4. oktobra ob 20. uri: 1.) Bach — Noč: Fuga za orgle. 2.) Beethoven: Sonata v a-duru. Po odmoru 3.) Chopin: Valček v a-duru. 12 preludijev in dve etudi. 4.) Liszt: Med vodopadi in Poloneza v e-duru. Vstopnice so v prodaji v knjigarni Glasbene Matice, sedeži od 12. do 30 Din, stojišča po 7 in 5 Din.

u— Pevski zbor Glasbene Matice: Jutri v ponedeljek ob 20. odbova in reditelskega zbora seja, v torek vava vsega zbora ob 20. uri.

u— Pevsko društvo »Slavec« sprejema novo članstvo v zbor in novo ustanovljeno pevsko šolo vsak petek od 19 dalje v društvenem lokalu (Rožna ul. 15). Odbor.

u— Plesna šola na Taboru se otvori v nedeljo 6. oktobra ob 20. uri v veliki Taborški dvorani.

u— Cuban-Carioca in New Charleston ter vse družabne plesne za letošnjo sezono je mojster Jenko kot strokovni inštruktor predvajal na kongresu v Beogradu vsem jugoslovanskim učiteljem plesa in bo isto poučeval tudi v svojem plesnem zavodu v Kazini, ki se otvori 7. oktobra z začetniškim tečajem. Informacije, vpisovanje in posetne ure od 1. oktobra dalje v Kazini.

u— Posetnikom novih hiš. V nedeljo 6. oktobra ob 10. dopoldne sklicujemo v Ljubljani veliko zborovanje posetnikov novih hiš Dvorano za zborovanje se to pravočasno naznanilo. Društvo posetnikov novih hiš.

u— Cvetote vijolice. Na svojem vrtu v Marmontovi ulici je našel inkasant »Jutrac« g. Ivab Nučič več cvetočih vijolic. Pozne cvetke se po velikosti in vonju prav nič ne razlikujejo od spomladanskih.

Iz Maribora

a— Prisrčno odhodnico je priredilo v petek zvečer pri Birtiču uradništvo sreskega načelstva za Maribor deeni breg ob Muznu Makarju. Zastopnik uradništva je izrekel prikljubljenemu načelniku prisrčne besede hvaležnosti in spoštovanja, ter mu izročil čedno darilo, ki mu ga poklanja uradništvo sreskega načelstva Maribor deeni breg ob odhodu iz Maribora. Za prijatelj, ski poslovnini večer se je sreski načelnik Makar uradništvo v toplih besedah zahvalil.

a— Dokaj lepih sedežev in lož je še novim gledališkim abonementom na razpolago. Da si abonent za nizke mesečne obroke od 9 do 58 Din kupi svoj stalni abonema za 13 dramskih, 7 operetnih predstav, en koncert ter za eno gostovanje ljubljanske opere (»Sevilski brivci«), pri katerem bo nastopil v veliki partiji najboljši sovovski operni pevce, basist Julij Betetto. Teh mesečnih obrokov je sedem in se lahko vplača šele prvega oktobra. Vsekakor si obiskovalec gledališča s podpisom a bonmana prihrani napram večernim ce nam več kot 40 odstotkov in se že zato priporoča, da se občinstvo abonira v čim večjem številu.

a— Ljudska univerza odvarja sezono v petek 4. oktobra in sicer z večerom »Pesmi in arije«, ki ga priredi operna pevka ga. Zlata Gjurgjenčeva. V prvem delu bo pela jugoslovanske pesmi, v drugem pa razne operne arije. Spremlja jo operni kapelnik g. N. Stritof iz Ljubljane.

a— Povečanje in moderniziranje sokolske lutkovne gledališče. Društvo Sokol matica bo povečalo in moderniziralo svoj lutkovni oder. Nabavilo je nove, moderne lutke, pa tudi razsvetljavo se bo modernizirala. Ta oder obstoja že pet let in priredi v vsaki sezoni do 30 lutkovnih predstav. V lanskoli sezoni je obiskalo lutkovne predstave okoli 3000 otrok. V letošnji sezoni namerava omenjeni oder prirediti posebne predstave za odrasle in učiteljske.

a— Mariborski stenografski krožek prične v sredo, 2. oktobra ob 20. na državni akademiji, I. nadstr. s članskimi sestanki, ki se ločijo vršijo vsako urodo. Pod strokovnim vodstvom se bodo udeleženci spopinjali in vadili v slovenski stenografiji. Pogoji je članstvo. Obisk je brezplačen. Priidite!

a— Napovedanega sestanka stanovanjskih najemnikov ne bo.

a— Ajdo je pomorila slana v mariborski okolici. Okoliški posestniki tožijo, da bo pridelek ajde skrajno pital, ker je slana poškodovala ogromne njive, ki bodo mesto zrnja dale slamo.

a— Most v Doležljah se popravlja. Most je bil že nekaj let v napoli poruštem stanju. Namesto lesenega podpornika pride sedaj betonski stebri.

a— Zadeva ni več aktualna. Te dni se se širile po mestu govorice o neki tramvajski družbi. Pred leti se je res osnovala takšna družba, ko je šlo zato, da bi se kupil opatijski tramvaj, pri čemer pa nas je Ljubljana prehitela. Zadeva ni več aktualna.

a— Zadevo proučuje gradbeni urad. Vojno hišo ob Korotki cesti in Strmi ulici, ki je bila last pokojnega Vihorja, je kakor smo poročali, kupila na dražbi mestna občina. Glede uporabe in čim raje, najljepšega izkoristenja te stavbe proučuje je zadevo mestni gradbeni urad.

a— O izstopu »nacionalnega krifa« Društva jugoslovanskih akademikov v Mariboru ne more biti govora, ker je izstopilo od 172 članov le 11 tovaršev, in še ti le iz užaljenega samoljublja, ker na občnem zboru 2. t.m. niso prodli s svojjo kandidato listo. Odbor DJA.

a— Radi pravde: polomljeni avto že 14 dni v jarku. Pred dvema tednoma smo poročali o karambolu dveh avtomobilov na takosvanem »Škiperjevem bregu« pri Šmarjeti. Avto tipe »Steyer« je do nevarnosti razbit in leži radi pravde za ugotovitev krivde odnočno nekrivde že 14 dni v jarku.

a— Ples s krvavim izidom. V neki gostilni v Odrančih so fantje in dekleta plesali. Proti večeru pa je prišla na ples tudi »konkurenca« — trnjski fantje. Tekla je kri, gostilničarju se je posrečilo, da je pretepače pognal na cesto, kjer se je »boj« nadaljeval s koli in noži.

a— Silo je napravili 14-letni vničarjevi hčeri v Podlehniku neki postopač, ki je napadel v gozdu in potem okužil. Za nasilnežem se vrše polzvedbe.

a— Ljubice in avtomobilski vožnje si je privoščil 26-letni delavec D. J., ki je poplaval po raznih gostilnah, razpisno življenje in razmetaval denar. Organični so postali nanj pozorni in mu napovedali aretacijo. Pri preiskavi so našli pri njem 1600 Din, nabit samokres in razno slatinjo. Pri zasliševanju je priznal, da je bil v lovlili pri nekem posestniku v bližini Sv. Jurja in da mu je odnesel govinovo v znesku 2.400 Din. Zadevo ima v rokah državno tožilstvo.

a— V zidarško barako Kiffmanove tvrde so vdrl neznani pončnjaki, eneli vrata in odnesli razne zidarske orodja v vrednosti okoli tisoč dinarjev.

a— Mariborski krožek upokojenega učiteljskega ima skupen sestanek s celjskimi tovariši 6. oktobra ob 4. v celjski Na. bavljalni zadrugi.

a— Izlet v Slovenske gorice prireja avtobusni promet M. p. v nedeljo, 6. oktobra. Obisk gospodarske razstave v Ptuj, vinske trgate v Ormožu, Ljutomeru, Gornji Radgoni, Sv. Lenartu itd. Cena 55 Din za osebo. Prijave in informacije: Vodstvo avtobusnega prometa M. P., Maribor, Glavni trg 26, telefon 22—75.

Iz Celja

a— Koncertna sezona se je spet začela. V nedeljo ob 15. bo priredilo po vsej Savinjski dolini znano šempetrsko pevsko društvo »Savinjski zvon« velik pevski koncert pri katerem bodo sodelovali vsi večji pevski zbori Savinjske doline. Prireditev bo na vrtu lesnega industrijskega s. Ivana Srebotnjaka poleg šempetrske postaje.

ADVOKAT DR. GORIČAN ALOJZ

je preselil svojo pisarno iz Narodnega doma v Celju v Ulico dr. Gregorja Zevjava (preje Aleksandrova ulica).

a— Kino Union. Danes ob 10.30 matineja. Ob 16.15. 18.30 in 20.45 vefilmi »V zlatih okovih« in zvočni tednik. Jutri ob 16.30 in 20.30 vefilmi »Trafika« in zvočni tednik.

Iz Novega mesta

a— Svoje sreskega načelnika. Sreski načelnik g. Anton Krajšek, ki je prestavljen v Krško, je te dni predal svoje uradne posle v roke podnačelnika g. Grškoviča. Nato pa odpoval na svoje novo službeno mesto.

a— Na smihelsko pokopališče je meščanstvo v četrtek popoldne v zelo lepem številu spremilo v nežni mladosti umrlo Daško, hčerko-edinko uglednega novomeškega hotelirja in svetnika zbornice za TOI g. Josipa Windischerja ml. Naj bo globoko užalošeni rodbini ob trpi izgubi edinke iskreno sočustvovanje vseh meščanov vsaj delno tolažilo.

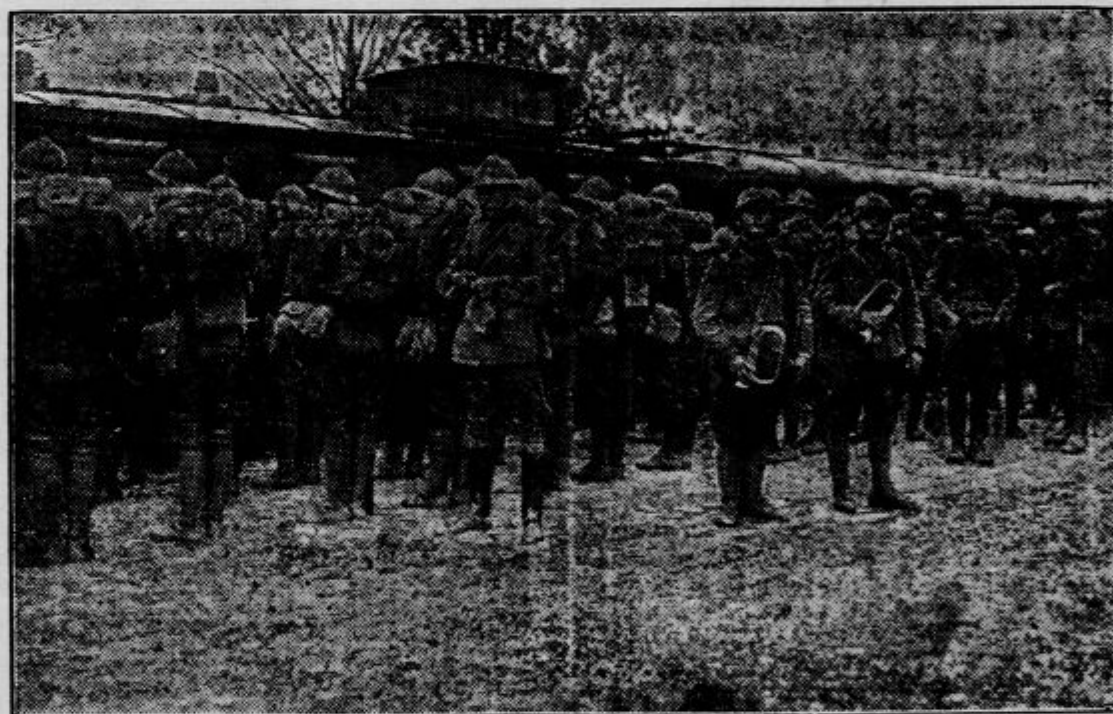
a— Epidemija griže. Po novomeški okoličici se je vključ vsem zdravstvenim ukrepom pričela močno razširjati griža, ki je ponekod zahtevala že več človeških življenj. V obe novomeški bolnišnici so pričeli dnevno dovažati obolele s sanitetnimi avtomobili, ki jih je dal v ta namen na razpolago Higijenski zavod v Ljubljani. V kraje, ogrožene po epidemiji, kakor je žu žemberska občina in ves sodni okraj, je odšel zdravnik Higijenskega zavoda, ki odreja prevoz težko obolelih v bolnišnice. Za enkrat je ugotovljeno, da je izvor te bolezni iskati v vaseh, kjer nimajo tekoče vode. Trenutno se nahaja v obeh bolnišnicah okrog 80 težko obolelih bolnikov, a število se bo morda še znatno zvišalo. V ženski bolnišnici je obolela tudi sestra Adela, ki je stregla bolnicam.

a— Kino »DOM« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 15., 18. in 20.15 zvočni vefilmi »Za domovino« (Rebelle). Predigra: Paramountov zvočni tednik.

a— Trgatev na Dolenjskem. Dolenjski vinogradniki prično s splošno trgatvijo v pričetku prihodnjega tedna. Lepo letošnje vreme je zadrževalo vinogradnike pred prezgodnjo trgatvijo, ki je minula leta ponekod napravila dolenjskemu vinu velike škodo.

Na jesenskem manevru

Pričetek velike vojne operacije pri Brčkem

Brčko, 27. septembra. Jesenski manevri, največji v Jugoslaviji. Lepo jih bo ogledati, a nedvomno se človek v hudo slabem vremenu ne more odpraviti nanje v najboljšem razpoloženju. Hvala Bogu, onkraj Zagreba se s jzami in spet nam zavida letošnja čarobna jesen. V Novski je že čisto jasno, nebo je razpo. Na nedogledno polkrajno kakor smilj baidahin. Ze prehajamo v vojno področje, že srečamo prvi vojaški vlak. Iz njega doni krepka pesem topničarjev. Peljejo se proti Vinkovcem.

In vedno pogostejše srečujemo od Novske dalje vojaške vlake. Vsemu železniškemu prometu dajejo te dni posebno obelodje. Pešadnja je napolnila vagona. Pa je vmes tudi iskra konjenice, topovi najrazličnejših kalibrov, z njimi se družijo v fantastične skupine tovrni avtomobili, reflektorji, pontoni.

Šesta armada

V Slavonskem Brodu je veselo evidenca — pravkar se je ustavil vlak mariborskega poštopka. Nepregledna vrsta vagonov, natrpano polna mlad. vojščakov. Svedovi se ogledujejo po velikem kolodvoru in ča.

ko kvaro, še več pa gospodarju samemu. Letošnji pridelek pa bo po svoji jakovosti daleč prekašal lanskega, vsekakor pa ga bo manj, kakor druga leta.

Z Jesenic

a— Kino Radio predvaja danes ob 3. popoldne in ob 8. zvečer množinsko vefilmi »Revolucija mladine« (Burja). Dodatki: črtan film, domač zvočni in najnovejši Paramount. Sledi »Melodija srca«.

Iz življenja na deželi

DOBROVA PRI LJUBLJANI. V nedeljo smo ustanovili krajevno protituberkulozno ligo. Udeležba je bila precejšnja. Sosedne občine so poslane svoje zastopnike. Po izčrpnem predavanju g. inšpektorja dr. La. pajneta je bila sprejeta resolucija, ki jo je predlagal predavatelj. Resolucija ugotavlja pomanjkljivost protituberkulozne borbe pri nas in zahteva osnivanje ljudskega sanatorija po sistemu Davis, ki bi sprejel vsako odprto tuberkulozo iz Slovenije, ne da bi vprašal, ali more plačati 100 Din na dan ali ne; dalje se naj osnujejo pri narodnih šolah plavalnica in se uvede pouk v plavanju in smučanju; potrebne so gozdne šole. Upamo, da bo Mga dobro delovala.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 15.15 in 20. film »Visoka pesem«. Za dodatek nov Paramountov zvočni tednik.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes razkošno opereto, »Prodana Venecija«. Kdor motriš ob naših razmerah brezkon.

— Recite mi, kako to, da je danes tu tako svetlo?

— Da, zamenjali smo danes vse žarnice.

— Draga stvar!

— Ne, kajti vzeli smo nove Tungstram žarnice z nitko v dvojni vijačnici.

— No pa?

— Te gorijo svetleje in vendar ne porabijo več toka. Tako mnogo bolj izidemo.

— Res?

— Zares!

čno požitvornost naših železničarjev, se boš poklonil v globokem prepričanju: V vsaki sili in potrebi morejo naši železničarji storiti še več!

Postanek v Vinkovcih je dovolj dolg. Ogledimo torej na veliki rampi izvagoniranje vojske. Prav za prav: senzacij tu ni. Vse se odvija lepo v redu, kakor da je vsakdanji opravke. Brez nepotrebnih besed in prekanj se izpraznjujejo celi vlaki pešadije. Potem pridejo na vrsto težki topovi. Čakamo, ali jih bodo res cele ure razkladali. Na vsak vojak, vsak topničar svoj prijem — ho-ruk! — in težki kalibri morajo presedati z vagonov na druga tla. Le od časa do časa dajo častniki kratka navodila. In gre še hitreje od rok. Strokovnjakov je prišlo k manevrom dol. Voj. Takoj pri izkrcavanju se izrazil sodbo: vodstvo manevrov je v tem pogledu lahko zadovoljno.

Vojno stanje v Brčkem

Bila je že trda noč, ko smo krenili z zakasnitvijo proti Brčkemu. Na večer se je jejo oblačiti. Čim bolj smo se bližali Bosni, tembolj je na vseh straneh bliskalo in grmelo. Ne menimo se za pokrajino, samo na postajah pokušamo skozi okna: vse od Vinkovcev do Brčkega je že zasedlo vojaštvo. Naš vlak je bil za Brčko progo rekordno dolg. Na sleherni postaji je vojaštvo izkrcavalo najrazličnejšo, vmes prav težko pritlajo.

Napoved: v Brčkem smo. Pravkar se je utrgal oblak. Lije kakor iz škafa. To pa prav nič ne moti telefonistov, da ne bi v največji plohi mirno vpostavljali zveze po impozantnem mostu čez Savo, za katerega se bo razvil glavni boj.

Se ponoči vidimo, da so veliki manevri popolnoma izpremenili lice kmetijskega mesta Brčkega. Kakor da smo sredi vojne etape. Po ulicah ropotejo motorji, lupajo in hropajo težki tovrni avtomobili, škripajo trenetki vozov, švirgajo ordonanci na kolesih. Po ulicah se vstijo v dežju dolge kolone konjenice in pešadije, ropote artiljerija, pohajajo oddelki strojnice. Vse povsod je mnogo častnikov. Toľiko generalov in štabnih častnikov že dolgo ni bilo. Na straneh v nobenem mestu Jugoslavije. Izhodila vsega kretanja uniformiranih množic pa je v stari plonirski vojašnici onkraj mesta. Tu so se nastanili štab vodilca manevrov, armijskega komandanta Radostava Krišića. Zgledam se pri straži. Po strogem nasiljanju nas odvode k dežurnemu častniku. Ta me prijoji polkovniku GMIŠIĆ, pomočniku načelnika štaba. Že med vsti me pozdravi kakor star znanec:

Kako ste? Ali še stojite nebotičnik? Po-vejte mi, kakšen bo pa letos eviček v vaših kraji?

Polkovnik GMIŠIĆ je takorekoč star Ljubljancan, saj je bil že leta 1919. komandant bataljona v Ljubljani. Po pomenu me odvode k načelniku štaba, h generalu Ve. Ižarju Antiću. General sedi za kupom zemeljnikov ob vojnem telefonu, ki so mu ga bili pravkar napeljali. Je eden tistih naših generalštabnih generalov, ki vzbujajo v inozemstvu spoštovanje do naše vojske po svojih sposobnostih in po odločnem sčrčanju. Prijazno mi razloži namen manevrov, potem se postavi:

Jutri s jutraj na evidenca s ostalimi tovariši, da dobite raspored vojnih operacij in vse potrebne podatke!

Sejm bil je živ...

Semenji dan v Brčkem. Tu je središče šitne trgovine za plodno Posavino in glavni jugoslovanski trg za slive, ki jih tu tvorijo na neštete vagona. Kmetov pride na semenji dan več tisoč z vse Posavine pa vse gori od Tuzle. Slikovito, pestro vrvenje. Razgovarjajo se o cenah žita in sliv, kakor Savinjski o hmelju. Letos so vsi močno v skrbeh, ker je strašna suša opustošila polja. Mnogi morajo že zdaj kupovati žito in to celo v žitordnih krajih, kjer sicer prodajo na stotine vagonov pšenice. Verjemite, narod v teh krajih se ne zanima. Marve vprašuje: Kako se bo rešilo vprašanje kmetičkih dolgov? Nikjer ne boste čuli tako soglasnega mišljenja pravoslavnih, katoličkov in muslimanov. Vsi so namreč za brisanje kmetičkih dolgov. Pa to ne jutri, marveč kar danes. Malo jim ugo-varjam in nič kaj prijazno me ne pogledajo.

Stara kmotnost je očitna na meščanih, ki so čedno oblačeni in pa radi sede po gostilnah. Nikjer ne vidiš toľiko kvartopcev kakor v Brčkem. Ni dvoma, nekateri ljudje prežive tu pol življenja pri kartah. In še najrazličnejših fint so zmožni, samo če najdejo bečka, ki jim gre na lim. Lahkотно življenje, ostanek iz časa nekdanje turške uprave, se zlasti razgiblje ponoči. Še po drugi uri se izviya iz kavarn prepevanje sevdalink in cigumiganje ciganskih godč.

S P O R T

Današnji nogometni spored

Državno in poudarjeno prvenstvo v polnem razmahu — V Ljubljani bo ogorčena borba med Primorjem in Gradjskim za placement v ligo

Državno prvenstvo:

V Ljubljani na Primorju ob 16. PRIMORJE-GRADJANSKI najbrže višek letošnje jesenske sezone. Ta tekma bo v veliki meri odločila o nadaljnjem udeležbi Primorja v nacionalni ligi.

V Zagrebu: Hašk—Ilirija in Concordia—Krajišnik. — V Beogradu BSK—Gradjanski Nis in Jugoslavija—Slavija Skopje. V Vel. Kikindži: ZAK—BASK. V Zemun: Sparta—ZAK Subotica. V Splitu Hajduk—Hajduk. V Osijeku: Graficar—Slavija.

V Ljubljani: II razred

Mare—Slovan na Primorju ob 13.15
Svoboda—Jadran na Slovanu ob 9.
Grafika—Sloga na Slovanu ob 10.30
Korotan—Reka na Korotanu ob 10.

Juniorji

Korotan—Ilirija na Jadranu ob 9.30
Jadran—Reka na Jadranu ob 10.30
Svoboda—Mladika na Herm. ob 9.30
Hermes—Primorje na Her. ob 10.30
Mare—Slavija na Mladiki ob 10.30

Ostalo pods. prvenstvo:

Mladika—Moste na Mladiki ob 10.30
Brod—Zalog v St. Vidu ob 15, obe tretjerazredni

V Celju: celjski derby Atletiki—Celje, ob 16.

V Mariboru: mariborski derby Maribor—Rapid, ob 16.

V Murski Soboti: Mura—Ptuj, ob 15.30.

V Hranstniku: Hranstnik—Rudar 16.

V Trbovljah: derby Amater—Trbovlje ob 16.

V Zagorju: Svoboda—Zagorje ob 16.

Na Jesenicah: Kovinar—Svoboda ob 15.30.

V Radovljici: Radovljica—Bratstvo ob 15.30.

V Škofji Loki: Sora—Gorenjec 15.30.

V Mengšu: Menges—Disk ob 15.30.

V Domžalah: Kamnik—Domžale ob 15.30.

V Celju: Šostanj—Jugoslavija 10.30

Za ljubljansko tekmo se dobe v predprodaji danes dopoldne v Emoni etoljišča in tribunski sedeži. Seizite po njih, da ne bo gneče pred blagajnami na igrišču.

Japonci na olimpiadi

Najštevilnejše bodo na XI. olimpiadi med tujimi udeleženci zastopani Američani, Italijani in Japonci. — Kaj pravi o udeležbi slednjih rekorder Nishida?

Ni dolgo tega, kar so Nemci v Berlinu organizirali veliko lakoatletsko prireditel, ki je bila skoraj preskušnja moči za bodočo olimpiado, kajti na njej so startali najboljši atleti petih najmočnejših držav v tej panogi, in sicer poleg domačinov še Švedi, Madžari, Italijani in Japonci. Mimo grede omenjeno, zmago so s pičlo razliko spravili Švedi, toda prav dobro so se z maloštevilnimi atletičarji postavili tudi Japonci, med katerimi je bil tudi njihov rekorder v skoku ob palici Nishida, ki je glede na olimpiado podal nekatere zanimive izjave o japonski udeležbi:

»Japonci bomo ob letu prišli v Nemčijo precej številni. V Los Angelesu nas je bilo 165, aktivnih in spremljevalcev, v Berlinu pa nas boste videli lepo število 360, tako da bomo poleg Američanov in Italijanov najmočnejše tuje zastopstvo. Zastavili bomo vse sile za časten uspeh, čeprav je nekaj okoliščin — kakor n. pr. mekejši teren, drugačno podnebje itd. — zaradi katerih smo od vsega početka na slabšem od ostalih udeležencev.

Znano je, da smo se v zadnjih desetletjih intenzivno posvetili modernim sportnim panogam, ki smo jih prevzeli iz Evrope in Amerike. Če smo v razmeroma kratki dobi že dosegli nekaj, izvaja to od tod, da imamo že telesno in tudi duševno podlago, na kateri se dajo močnejše vzgajati v sportnem duhu. Japonska je vendar stara dežela sporta in telesne kulture; čeprav so bile njene sportne panoge drugačne kot na zapadu, so slednjič imele le isti cilj, to je okrepitev telesa in duha.

Dve panogi je treba posebej omeniti, v katerih smo dosegli že pomembne uspehe, in sicer plavanje in lako atletiko. Na zadnji olimpiadi smo zbrali vsega 39 točk iz 7 prvih, 7 drugih in 4 tretjih mest. Izmer teh točk smo dobili samo za plavanje 25, za lakoatletsko zmago pa 7 točk, kar po meni, da drugod nismo igrali vidne vloge. Saj tudi Nemčija v Los Angelesu ni prišla preko tega števila točk, toda njeni glavni uspehi so bili v težki atletiki, vesljanju in sabljanju. Japonci smo zadnjič zasedli prva mesta v plavanju moških na 100 m prosto in hrbtno ter 200 m. prosto, v lahki atletiki pa v troskoku, tako da bi skoraj rekli, da so te discipline skoraj japonska domena. V ostalem pa smo bili še v nekaterih sorodnih panogah zelo dobri.

Za dosego dobrih uspehov v sportu je treba predvsem vztrajnosti in krepke volje. Te pogoje sem opazil pri vseh nemških sportnikih, zato upam, da bomo lahko po berlinski olimpiadi še večkrat ostro pomerili moči, najbolj pa na XII. olimpiadi, o kateri želimo, da bi bila že v naši domovini.

Nov Campbellov rekord

Sloviti avtomobilski rekorder sir Malcolm Campbell se je nedavno spraval nad svoj zadnji rekord na miljo (445.492 km). Poskus je uspel kar prvič. Na znani dirkalni progi v Salt Lake Cityju je najprej prevozil miljo v severovzhodni smeri v 11.83 sek., kar daje hitrost 489.687 km na uro. Po obstanku je voz obrnil in vozil v obratni smeri isto progo — proti vetru — 12.18 sek. ali 475.566 km. na uro. Fototeletrični merilni aparati so pokazali za obe vožnji povprečni čas 12.005 sek. ali povprečno hitrost 482.498 km na uro. Verjetno je, da bo skušal vztrajni Anglež po gnati svojo »Modro ptico« vsaj še na 500 km.

Smuški skoki s padci

ne bodo več merili — v Nemčiji. Saška smučarska zveza je na letnem zboru sklenila, da v bodoče skokov s padci ne bodo več napovedovali, v uradni poročili o tekmah pa bodo označeni samo s križci. Severnjaki so imeli že svoj čas takšen načrt, pa je pozneje spet propadel. Morda bo saskemu vzgledu sledila vsa Nemčija, njej pa slednjič še ostali. Napadno bi ne bilo, posetno ker bi v tem primeru skakati posvečali vse večjo pažnjo stilu, ne pa dolžinam in dozevnim rekordom!

Propagandna hazenska tekma v Mostah

Ljubljanski hazenski podsavez priredi danes ob 16. na igrišču TSK. Moste propagandno hazensko tekmo, v kateri nastopita družini ljubljanskih klubov Ilirije in Jadrana. Za tekmo vlada v Mostah, kjer smo je tamošnji agilni sportni klub novo hazensko sekcijo, veliko zanimanje. Jadran in Ilirija nastopita s svojimi najboljšimi igralniki, Ilirija mod drugimi z internacionalkami Bernikovo in Omanovo, ki sta pred kratkim z velikim uspehom nastopili v državni hazenski reprezentanci po Poljskem. To je dokaz, da bodo gledali Moščani prvotno hazeno, istočasno pa ostro in zanimivo sportno borbo dveh najjačjih predstavnikov slovenske hazene. V predgri nastopita dve nogometni moštvi.

Otvoritev sablaške sezone. Sportna trgovina Kmet na Aleksandrovi cesti je aranžirala okusno sablaško izložbo, v kateri so poleg drugega razstavljena darila, ki so jih do sedaj prejeli ljubljanski sabljači. Kakor doznavamo, bosta letos otvorjena dva začetniška tečaja za florent in sabljo, namenjena damam in gospodom, ki nameravajo gojiti to lepo panogo sporta. To iniciativo pozdravljamo, ker je sabljanje po svojih vzgojnih vrlihah vredno, da se med nami razširi in razvije. Interesenti naj

se javijo pri g. Kodriču, Royal Exchange, Nebočnik III. nadst. ali pa naj pridejo na informativni sestanek, ki se bo vršil v ponedeljek 30. t. m. ob 19. v telovadnici ženskega učiteljišča na Resljevi cesti, da dobe vse potrebne informacije. Tja naj pridejo tudi vsi aktivni sabljači in oni, ki so se že v klubu udeležovali.

Kolesarji-dirkači, ki želijo tekmovati na ljubljanski grad, se pozivajo, da so v nedeljo točno ob 13. zbrani pri Dolenjskem mostu za gradom, odkoder bo tudi start. Na poznejše prijave se ne bo oziralo.

Celjski nogomet. Danes ob 10.30 se bo pričela na igrišču SK Jugoslavije pri Sp. Lanovžu v Celju drugorazredna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Atletiki. Za to tekmo vlada v Celju izredno zanimanje. Ob tej priliki bo igral član SK Celja Franjo Zupanc, vzor zvestega člana in odličnega, sijajno uporabnega igralca, 200. tekmo za barve svojega kluba. Ob 14. bo pri »Skalni kleti« predtekma rezerv SK Celje in SK Atletik. Glavno tekmo Celje: Atletiki bo sodil g. Vesnaver iz Maribora.

Upravni odbor Ljubljanskega plavalnega poudaveza JPS sklicuje za torek 8. X. 1935. svoj redni občni zbor, ki se vrši ob 19.30 v restavraciji hotela Struželj z naslednjim dnevnim redom: Volitve verifikacijskega odbora, dveh zapisničarjev in dveh overovalcev zapisnika občnega zbora, poročila: tajnika, blagajnika in nadzornega odbora ter podelitev absolutorija upravnemu in nadzornemu odboru, volitve novega upravnega odbora, predlogi upravnega odbora in rednih članov LPP, določitev mesta, dneva in programa prvenstva LPP za leto 1936, služajnosti. V smislu pravil imajo na občnem zboru glasovalno pravico vsi redni člani JPS področje LPP, ki so napravili zadnemu zadostili vsem predpisanim obvezam. Vsak klub lahko pošlje na skupščino dva delegata, od katerih ima eden glasovalno pravico.

Novi sejmski koledar za tržaško pokrajino

Pokrajinski korporacijsko-gospodarski svet za tržaško pokrajino je sklenil sestaviti na osnovi dekreta z dne 29. janu. arja 1934 nov koledar za seje in gospodarske razstave. V njem bodo navedene tudi druge razstave, ki jih organizirajo privatniki in javne ustanove. V poštvi pa ne prihajajo razstave in sejmi, ki so čisto lokalnega značaja. Sem spadajo krajevni tržni sejmi, ki so večjega pomena le za posamezne občine, ne pa za vso pokrajino.

Vse ustanove, organizacije ali privatniki, ki nameravajo prihodnje leto prirediti kakšen večji sejm ali razstavo, bodo morali zaradi tega prireditelje sedaj prijaviti pristojnim oblastem, tako da bo pravčasno odobrena in zaznamovana v koledarju. V tozadevnih prošnjah je treba navesti pomen in namen prireditve, gnotna sredstva, ki so ali bodo zanj na razpolago, njen finančni efekt na podlagi proračuna in druge podrobnosti. Vse prošnje bodo morale biti vložene do 20. oktobra t. l.

Prireditelji, ki ne bodo navedene v koledarju, ne bodo dovoljene. Koledar bo veljal za celotno prihodnje leto. Kakor že rečeno, pa med te seje in razstave ne spadajo krajevni tržni sejmi.

Prodaja novega vina na Tržaškem začasno prepovedana

V petek je bila objavljena odredba, ki velja zaenkrat za tržaško pokrajino, po kateri se novo vino ne bo smelo prodajati v javnih lokalih pred 1. novembrom. Odredba se, sklicuje na mnenje tržaškega higienskega urada.

Vsekakor bo ta prepoved hudo zadela vinogradnike na tržaškem Krasu. Dovoljeno je prodajati pred 1. novembrom samo mošče in nedovrsta filtrirana, suhožveplanizirana ali pasteurizirana vina.

Velik požar na Colu

V noči od srede na četrtek je nastal na Colu v skladu s žage tržaškega podjetja STIL velik požar, ki se je razširil tudi na delavnico in pisarno. Vzroka požaru ni bilo mogoče dognati.

Na pomoč so prihajali poleg domačega prebivalstva, karabinerjev in vojaštva tu-

ta, od katerih ima eden glasovalno pravico. Klub mora izdati delegatu od predsednika in tajnika podpisano pooblastilo, kjer mora biti označeno, kateri izmed delegatov ima glasovalno pravico. Pooblastilo mora nositi tudi klubov žig. Po 18 Pravila poudaveza JPS izgubi klub, ki ni priredil v teku zadnjih dveh let nobene prireditve ali ni sodeloval v istem času ne na prvenstvu LPP in ne na prvenstvu JPS glasovalno pravico. V slučaju, da je število prisotnih članov premajhno, se vrši skupščina eno uro kasneje v istem lokalu ne glede na število prisotnih. Predlogi s strani klubov morajo biti dostavljeni upravnemu odboru na naslov B. Prezelj, Ljubljana, Gregorčičeva 10. najkasneje do 2. X.

SK Ilirija nogometna sekcija. Na igrišču Jadrana naj se danes ob 8.45 javijo naslednji juniorji: Mam, Vodnik, Zargi, Kosi, Glonar, Dovečar, Kos, Rabič, Smerdu, Dore, Zdravje, Hacler. — Naprosamo vse prijatelje nogometne sekcije, ki se ne odpeljuje v Zagreb, da se udeležijo današnje predtekme Ilirija B: Primorje B, na kateri bosta na lastno željo zadnji kot aktivna sportnika nastopila naša člana Malič in Francot.

SK Ilirija (smučarska sekcija). Veljavna redna seja sekcijskega odbora se vrši v ponedeljek ob 20.30 v klubski sobi kavarni Evropa. Udeležba je za vse člane uprave obvezna.

S. K. Reka. Ob 9.30 naj bo na igrišču Korotana I. moštvo. Ob 10. na igrišču Jadrana I. juniorji in ob 13.30 rezerva na našem igrišču. Igramo s Svobodo. Sprejeto sigurno ob 13.30. Gospodar naj prekrbi opremo, Saje za I. moštvo.

S. K. Slovan. Danes ob 12.30 mora biti moštvo, ki je določeno za tekmo proti Maršur v sardorbi: av. Francija.

S. K. Svoboda. Danes ob 8.30 naj bo I. moštvo na igrišču Slovana, reditelji Turšič, Planinc, Dvogan, juniorji pa ob 9. na igrišču Hermesa. Rezerva igra ob 14. trening tekmo na igrišču Reke.

di gasilci iz Ajdovšine in Gorice, ogran pa se je medtem tako razširil, da ga ni bilo mogoče niti več lokalizirati. Pri manjkalo je tudi vode. Požar je uničil skladišče lesa, žago, stroje in pisarno. Škodo cenijo preko 100.000 lir.

Zaga je bila v celoti zavarovana, tako da bo podjetju škoda povrnjena, toliko bolj pa bodo prizadeti delavci, ki so prišli zaradi požara ob delo in zaslužek. Vsekakor je zaradi konjunktura v lesni industriji pričakovati, da bodo obrat v kratkem obnovili.

Drobne novice

Pokojsnine se bodo v mesecu oktobru plačevale po naslednjem vrstnem redu, po prejšnjem režimu ter neposredno vpokojencem od 2. oktobra dalje, vpokojencem v starih pokrajinskih in belim knjižnicami od 7. z ročnici pa od 21. oktobra naprej.

V Puli se ljudje pritožujejo zaradi izredno visoke vodarine. »Corriere Istria« je te pritožbe še podprel s objavo statističnih podatkov. Po teh plačujejo posamezne družine v Rimu po 26, v Genovi po 38, v Milanu po 43 lir vodarine na leto. V Puli odpade povprečno na vsako družino preko 100 lir vodarine na leto. Izmed 43 mest, za katere veljajo omenjeni statistični podatki, sestavljeni na enotni bazi glede porabe vode, je le še 13 mest, kjer plačujejo toliko ali pa več vodarine, kakor v Puli. Priporočiti je treba, da je letos mestna občina prispevala znaten znesek za oskrbo prebivalstva z vodo, ki so jo morali zaradi suše dovažati z vodnimi tanki iz Marné.

V Rovinju je občinski kamelar izdal novo odredbo o živinoreji, ki bo kmečkemu prebivalstvu v posameznih vaseh, ki pripadajo občini, nalagala znatna bremena, dasti je s higienskimi in oblihi vidikov popolnoma utemeljena. Odredba med drugim določa, da se morajo hlevi čistiti dnevno, da je za čiščenje hlevov uporabljati čim več vode, ter da se morajo stene v hlevih pogostoma pobeliti.

Puleški gospodarji ki krogi so se zadnje čase množno pritoževali zaradi neprimerno urejenega osebnega in tovarnega prometa na progi Pula—Trest. Po posredovanju pulskega pokrajinskega korporacijsko-gospodarskega sveta se je promet nekoliko izboljšal, vendar prihajajo vlaki v Pulo, odnočno v Trest še vedno z znatnimi zamudami. Edna rešitev bi bila uvedba motoriziranih vlakov za osebni promet in pospeševanje tovarnega prometa. Tudi v voznem redu je potrebna marsikatera sprememba.

V Triljski ladjedelnici so včeraj, kakor smo napovedali, splovili v morje torpedni rušilec, ki ga je naročila siamska vlada. Motorje za vojno ladjo so zgradili v daljavni tržaški tehnični zavoda. Kakor poročajo listi, bodo v doglednem času zgradili nadaljnjih 9 rušilcev in dve pomadni ladji. Te vojne enice bodo sestavljale prvo brodogradne siamske vojske mornarice. V Trilju se že dolgo muči posebna komisija siamskih strokovnjakov. Sodelovala bo pri gradnji novih ladij bržkone še leto dni.

V bližini Števerjana v Brdih je 23 letni Ivan Simšič, ko se je s kolesom vračal domov v Šmartno, zadel v motorno kolo. Kolesar je odletel v cestni jarek in dobil hude poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v goščiško bolnišnico.

V Trstu se je primerila 38 letnemu delavcu Rafaelu šajnu huda nesreča. Ko se je v četrtek popoldne vrnil z dela domov, si je nekoliko odpeljal. Nato se je odpravil na dvorišče in stopil na staro ograjo ter hotel sedeti na stebel, tedaj pa je omahnil in padel na cesto. Udaril je s glavo ob kamniti tlak in se nevarno poškodoval na temenu. V bolnici so zdravniki ugotovili, da se mu lahko pojavijo komplikacije.

RADIO

Izveček iz programov.

Nedelja, 29. septembra

Ljubljana 7.30: O svinjereji (Martin Zupanc). — 8: Čas, poročila, spored. — 8.15: Revija naših harmonikarjev. — 10: Versko predavanje (p. Valerijan Učak). — 10.15: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — 11: V veselju družbi. Pevske duete za sopran in alt pojeta gđ. Vida Rudolfova in gđ. Nuša Kristanova, Radio orkester. — 12: Čas, obvestila, spored. — 12.15: Radio orkester igra po željah. — 16: Citraški orkester na ploščah. 16.15: Gospodinska ura: O sadju (gđ. Travnova). — 16.30: Operetni zvoki, Izvajala gđ. Čankarjeva in g. Banovec s spremljevanjem Radio orkestra. — 19.30: Nac. ura. — 20: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 20.15: Poslušajmo zdaj Maribor! Sodelujejo: septet bratov Živko, tenorist Avgust Živko, odsek malih harmonikarjev pod vodstvom g. Vika Šušteršiča — umetniško vodstvo prof. Vasilij Mirk. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za ples in kratek čas — Radio jazz.

Beograd 16: Godba kraljevske garde. — 18.30: Violinski koncert. — 20: Večer srbske glasbe. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 12: Plošče. — 16.30: Tamburaški zbor. — 20.15: Violinske skladbe. 22.15: Ples. — Praga 20: Koncert Češke filharmonije. — 21.45: Sovjetski humor. — 22.30: Ples. — Varšava 20: Simfoničen koncert. — 21: Zatonen program. — Dunaj 11.45: Simfoničen koncert. — 15.40: Komorna glasba. — 17.45: Orkester in solisti. 19.50: Plošče. — 20: Shawov misterij »Candida«. — 22.20: Klavirske skladbe. — 23.15: Zabaven program. — Berlin 20: Operni večer. — 22.30: Lahka glasba. — München 20: Iz nemških komičnih oper. — 22.30: Plesni orkester. — Stuttgart 20: Prenos iz Berlina. — 22.30: Iz Münchena. — 24: Glasba treh stoletij. — Rim 17.30: Orkester

Ponedeljek 30. septembra

Ljubljana 12: Baletna glasba na ploščah. 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, obvestila. — 13.15: Ruminski zvoki na ploščah. 14: Vreme, borza. — 18: Barcelona (Maša Slavčeva). 18.20: Operne uverture na ploščah. — 18.40: Načrt naše opere za sezono 1935/36 (ravnatelj Mirko Polih). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Za zabavo in za ples igra Radio orkester. — 21.15: Kolortaturne pesmi in arije poje gđ. Majda Lovšćeva. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Narodna igra Radio orkester.

Beograd 16.20: Orkestralni in pevski koncert. — 20: Godalni kvartet. — 20.30: Prenos opere iz gledališča. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Lahka glasba. — 20.30: Prenos opere. — Praga 19.30: Slovaška glasba. — 21: Melodični izprehod. — 21.30: Komorna glasba. — 22.15: Plošče. — Varšava 20: Pesmi in dueti. — 21: Koncert na čelo. — 22: Simfoničen koncert. — 23.05: Ples. — Dunaj 11.30: Lahka glasba. — 16.05: Koncertna akademija. — 17.40: Iz svojih filmov. — 20: Koroški večer. — 21: Pevski koncert. — 22.10: Lahka in plesna muzika. — Berlin 20.10: Koncert orkestra in solistov. — 22.25: Mešan program. 23.15: Melodije za lahko noč. — München 19.05: Mešan glasbeni program. — 20.10: Koncert solistov. — 23: Lahka glasba. — Stuttgart 19: »Pri letošnjem«. — 20.10: Slike z glasbo. — 22.20: Prenos iz Münchena. 24: Komorni koncert. —

H. E. Werner:

Mr. Thorsten hoče boj!

»Regina mi je bolj tuja, kakor slutite — in to je moja krivda! Delo mi je branilo, da ji nisem utegnil biti oče — in zdaj je prepoznalo. Človeka potrebujem, Gloria. Človeka, ki bo hodil z menoj in bo imel zaupanje vame; človeka, da najdem pri njem srečo, ki si je do sedaj nisem mogel priboriti! Prav zdaj me čaka nov, ogorčen boj, ki mu še ne vidim izida — in zdaj hočem vendar že vodeti, za koga se borim! — Gloria — !« Sklenil je roke, kakor v obupni prošnji.

Gledala je v tla. V očeh so se ji lesketale udružane solze. Rahel drget jo je izpreletaval.

»Zakaj ne rečete da?« je Thorsten zajecjal. Nato se je vzravnaval pred njo. S trdim, nepremagljivim gibom jo je potegnil k sebi. Ni se upirala — niti ne potem, ko je v dolgem poljubu pritisnil ustnice na njena usta.

Ko jo je nazadnje izpustil, mu je kakor iznemogla obslonela v naročju.

»Gloria!« je zaprosil, omahujoč med strahom in upanjem. Počasi je vzdignila oči in ga tiho, očitajoče pogledala: »Tega ne bi smeli storiti, Douglas — !« Nato je planila k vratom, kakor da bi jo podila nevidna moč, in jih odprla. »Pojdiva!« Obotavljaje se je ozirala nanj.

Z drsajočimi trudnimi koraki je stopil ob njeno stran in tipaje segel po njeni roki.

»Gloria — !« To je bilo vse, kar je mogel reči. Čutil je, kako so ji prsti trepetali.

»Ali ste hudi name?«

Zdaj mu je pogledala prav v oči. Njene zastrite zrenice so bile polne žalostne resnobe.

»Ne, prijatelj, nisem huda na vas — a ta trenutek morava izbristati iz spomina!«

S temi besedami je stopila na hodnik.

13

Odekane simkoke plesne godbe so jima zazvenele naproti, ko sta stopila skozi visoka vrata v obednico. Na nevelikem parketu sredi dvorane je pisalo nekaj dvojic.

Thorsten je obstal na pragu in z naglim pogledom obletel množico gostov. Nato se je zazdelo, da je našel, kar je iskal.

Lahno je stisnil Glorijin komolec k sebi in pokimal proti mizi na odru, ki je bil za nekaj stopinje višji od ostale dvorane: »Tamle sedijo — !«

Dr. Fabricius jima je že prihajal naproti, malce cepetav in nemiren, kakor je bila njegova naveda. Z neprikritim občudovanjem je zastarml v lepo ženo, preden se ji je priklonil.

»Gospod dr. Fabricius — Miss Gloria Garron!« ju je seznanil Thorsten in se sam pri sebi nehotе namuznil, ko je doktor ujel roko lepe žene in jo spoštljivo poljubil.

Nato se je doktor spet vzravnaval, in ves obraz mu je sijal, ko je vprašal: »Nu — ali ste zadovoljni z mizo, ki smo jo izbrali?«

Američan je molče pokimal. Vnovič segel Gloriji pod pazduho in krenil med mizami proti terasi, kjer sta Regina in Wessentin kramljala in čakala.

Neprijetno so sedli na svoja mesta. Thorsten je vzel jedilnik in se jel posvetovati s Fabriciusom o sestavi obeda.

Vina je pa izbral Wessentin, ki mu je bilo — kot rojenemu Porencu — prisoditi največ razumevanja za to nalogo.

Med večerjo je doktor, ki je sedel na Thorstenovi levisi, skrivaj dregnil Američana:

»Pravkar sem nekaj opazil — « je šepnil tako tiho, da ga je razumel samo Američan. »Morda je stvar brez pomena — a nemara da pomeni vendarle sled v zadevi, ki nam povzroča toliko preglavic! Vsekakor bi utegnil biti tudi slučaj — ali ... «

»Kaj pa je?« je vprašal Thorsten in odložil vilice na krožnik. Doktor je za ščipalnikom nalahno pripril oči.

»Tamle — pri mizi za marmornatim stebrom — sedi dr. Kammler. Saj se ga spominjate: načelnik laboratorija! Prosim, nikar ne glejte tja!«

»Ali — ne razumem — «

»Him — ne Fabricius se je popraskal po nosu, da bi mu bil ščipalnik skoraj ušel s svojega sedeža. »Vendarle je čudno, da se kaže dr. Kammler prav tam, kamor ste prišli tudi vi... Seveda — kakor sem rekel — mogoče je samo slučaj! Sicer pa ni sam! Mlada dama ki je z njim, se mi zdi zelo znana.«

Thorsten se je previdno ozrl proti tisti mizi.

Še predobro je spoznal velikega, koščeneža moža s pametnim, nekoliko zaprtim obrazom.

»Res — prav imate, doktor! Kammler je! In to, kar ste mi rekli ni prazna reč — kaj menite, kaj nama je storiti!«

»Pred vsem je treba, da nčesar ne pokaževa! Vendar priporočljivo bi bilo, popaziti na tega človeka. Poznam ga sicer le površno, ker imam največ opravka s poslovnimi voditelji trusta. A če pomislite, da je vodja laboratorija, v katerem so preizkušali serum zoper raka — «

Obmolknil je in pomenljivo skomignil z rameni.

Thorsten je stisnil ustnice in obotavljaje se priklinal. Nato so se razpustile njegove črte v smehljaj, ki mu je ležala na dnu tiha groznica.

»Saj bom imel prihodnje dni priloiko, da si ga bžiče ogledam! Na zdravje!« se je spet obrnil k Gloriji, ki je bila videti nekoliko začudena nad tem šepetanjem. Vzdignil je kozarec in trčil z lepo ženo.

Nato je Fabricius spet tiho zakašljaj: »Sicer sem pa pravkar op

Kraljestvo mode

Novi zimski plašči

Vsaki dan plašči se niso mnogo izpremenili; ker morajo ostati dalj časa v veljavi, dnevna moda nima prevladnega vpliva na njihovo obliko. Vse drugače pa je pri novih popoldanskih plaščih, ki jasno izpričuje, da je to pot moda ušla na nepredvidljivo novo pot.

Lepota novih modelov se ne izraža samo v liniji, temveč tudi v nenavadnem tisku in v kombinaciji barv novih tiskov in kombinacij. Zares že dolgo ni bilo tako velike izbire v vseh podrobnostih: po osebnem okusu se lahko odločimo za povsem raven plašč, za plašč v podobi rahlo zvonceste oblike ali za stopničast v podobi tunike. Tudi tesno se prilagajajo »princeznice« plašči so moderni, prav tako zimski plašči s kepom.

Naša skica vas najbolj nazorno seznanja s to pravo obliko raznolikostjo v novi plaščni modi. Pričnimo s plaščem, ki ima obliko tunike! Stopničasto obliko še poudarimo s krznenim obrobo, ki ga prijemamo na rob lahko zvočestih delov tričetrtinske dolge tunike. Enako krzno uporabimo za okrogli ovratnik, za ozke proge ob rokavih in za moderne krznenе gumbе. Tukaj pride v poštev seveda le kratkodiško krzno, kakor seal ali podobno (srednja skica).

Kakor smo že omenili, o novih sportnih plaščih ni mnogo poročati. Obdržali so »klasično« obliko, ki ni podvržena izpremembam dnevne mode. Črtaisto ali kerizasto tvorijo v zvezi s širokim krznenim ovratnikom moške oblike daje plašču živahen in vendar eleganten videz (2. skica).

Ob pogledu na lepe nove plašče s kepom prav lahko razumemo, da se je oblika kepa obdržala tudi v zimski modi. Tako slikovito ne učinkuje nobeno drugo ogrinjalo kakor ta plašč, ki je ob širokih severjih in na robu kepa obvit s ozko krzneni progo (predzadnja skica).

Zvončasto ukrojen »princeznice« plašč s spredaj zavezanim krznenim ovratnikom

in s širokim krznenim obrobo na komolcih učinkuje jako mladostno, vendar ga priporočamo le vitkim postavam (zadnja skica).

Letošnja moda ljubi enostransko prišite, okrasne dele. Tako ukrojen plašč predstavlja novo linijo v vsej njeni profinjenoosti. Na desni strani plašča opazimo prišito, lahko zvončasto in s krznom obrobo, no krilo tričetrtinske dolžine, ki soglasja s enostranskim, v levo stran usmerjenim ovratnikom (1. skica).

MODNI SALON ROZMAN

Ljubljana, Dvorni trg 3, izdeluje DAMSKE KROJE po meri iz najnovejših žurnalov. Istotam tudi KROJNA ŠOLA.

Nova pota sportne mode

Tudi sportna moda se trudi, da bi za novo sezono prinesla čim več zanimivih novosti in tudi doseže svoj namen z zanimivimi predmeti.

Kaj pomaga lep obraz,

mlado srce, če je koža ohlapna in veta. Nežna belina kože in mladostna sveža polt, sta najvišji cilj vsake žene. Tega ne dosežete z zastarelimi metodami negovanja lepote. Poskusite vsaj enkrat kremo Leodor, to povsem svilen mekko kremo. Občutili boste, kako postaja koža nežna in prožna in kako se izgubljuje gube in razpoke. Tudi po Din 14.50 in Din 10. — se dobé v vseh prodajalnah Chlorodonta.

mivo sestavo različnih tvojiv. Tako so se izredno dobro posrečili novi sportni telovniki, ki imajo usnjen život, rokave, ovratnik in žepke pa na roko pletene in sicer v lepi kontrastni barvi. Eleganten in učinkovit je n. pr. telovnik z zelenim životom in rokavi v barvi velblodje dlake.

Kovinate večerne torbice

Novost v pravem pomenu besede! Ne gre namreč za torbice v doslej znani obliki, temveč za nizke in lahke kovinate kasete, ki vsebujejo vse, kar dama zvečer potrebuje. Te kovinate skatle so na zunanji strani lepo gravirane ali okrašene z emajliranim vzorcem.

Zdravniška posvetovalnica

A. C. v P. Bivanje v prostoru, kjer se nahaja tobak, nikakor ni prikladno za našo živjevo bolnika, nasprotno, takšen človek naj se giblje čim več na svežem zraku. V trafiki bo treba zaposliti zdravo osebo, Nauda bi se nedvomno poslabšala.

A. A. Predvsem je potrebna skrajna nega, o čemer v ostalem ne dvomimo, da pa zite nanjo. Dalje se morate tudi fizično popraviti. Poskusite s Calcigenomom, vendar ne samo z eno steklenico.

Prijetna mati. Po vsej verjetnosti gre za nosečnost. Da to pot zmagi niso takšni kot prej, ni merodajno. Popolno sigurnost bi podala preiskava.

Ledvični kamen. Držite se navodil in zdravil, ki vam jih je dal Vaš zdravnik. Drugih uspešnejših itak ni. Srečete, ki bi preprečila nastajanje kamenčkov ali bi jih topila, na žalost ni. Tudi glede potrebe operacije se morate zanesti na svojega zdravnika, ki to presoja po težini napada in stanja ledvic.

Nekaj o šolski deci

Lepih sončnih počitnic je konec. Mladi je čas zlate svobode in oddiha. Deca so pet polni šolske sode, kjer preseveda več ur dnevnega. Nastopilo je hladno jesensko vreme in marškaterevno otroku se stoji po onem času, ko je bil ob snemem Ja. dramu ali v goratih krajih, sproščen in brez skrbi. Polagoma pa se pomljo tudi čakalnice šolskih poliklinik s maki, ki jim je izgubila s lilec zdrava rjavorodeča barva.

Reveži so postali zopet bledikasti. Starši tožijo, da otrok nima teka, da pokušuje, nemirno spi itd. S pričetkom šolskega leta je nastopila doba, ko se običajno širijo razne nalezljive otroške bolezni, kakor dušilni kašelj, ošpice, norice, angina in škrlatinka. Starši s strahom gledajo, kdaj se bo bolezen polotila njih miljenčca. Nedvomno vpliva šola na otrokovo zdravje. Ta vpliv je tem večji, čim elabotnejše je otrokovo zdravje. Vpliv pa se da zmanjšati s pametno vzgojo in nego.

Zelo važno je po naši sodbi, kako porabi otrok počitnice. To je čas, ko se mora duševno spočiti, telesno pa okrepiti in utrditi za prihajajočo šolsko leto. Razne organizacije društva so uvedle bivanje v kolonijah na deželi, kar se dobro odraža v zdravju šolske dece med šolskim letom. Kolonije na Gorenjskem in v hribih na svežem zraku, izleti, posebno pa izdatna hrana na kmethi je tisto, kar potrebuje mestni otrok. Posebno važno se nam vidi bivanje v gorskem ostrm zraku, ki izkove nenastiljni apetit, s katerim se otrok tudi utrdi. Gorenjski zrak je za naše klimate.

matične prilike najbolj prikladem, mnogo bolj kot zrak ob morju. Vročina in mehko ozračje ob morju našega otroka razvadi, pomehkuži in ko se vrne v naše neugodne klimatične razmere, nastopi običajno velika reakcija. Šurša, poblede, zgubi tek in se mnogo težje zopet popravi. Zato bi bilo potrebno, da se naši otroci pošiljajo predvsem na Gorenjsko, dočim naj gredo na morje le taki otroci, ki so potrebni morja zaradi zdravljenja, n. pr. skrofulozni otroci, dalje takšni z ekcemli, revmatični otroci s kostno jetiko (brez fistul seveda) itd. Le na ta način bi se to spravilo v sistem, ki bo res odgovarjal zdravstvenim zahtevam in našim klimatičnim razmeram.

ŠAH

V kopališču Zopetu, na ozemlju Gdanska, se je vršil sredi septembra zelo zanimiv meč med reprezentancama Švedske in Nemčije. Poljska, ki bi bila prvotno tudi morala sodelovati v tej tekmi je udeležbo odpovedala. Nemčija in Švedska sta nastopili z moštvoima štirih igralcev, ki sta odigrala med seboj osem kol, in sicer tako, da je vsak nemški igralec odigral z vsakim švedskim po dve partiji. Švedi so končno zmagali s 17:15, čeprav so morali zaradi odsotnosti Lundina nastopiti s slabim Larsonom. Toda Stahlberg, Stolz in Danielson so se odlično borili, Nemce so zastopali Bogoljubov, Richter, Carls in Rellstab. Pozornost je vzbudil slati rezultat Bogoljubova, ki je s Stahlbergom in Stolzom izgubil 1/2 : 1/2, igral z Danielsonom neodločeno 1:1 in samo Larsona premagal 2 : 0. Švedi so s to zmago dokazali, da popolnoma upravičeno nosijo sicer neoficijelni naslov »evropskega šahovskega prvaka«, ki so si ga pridobili z zasedbo drugega mesta na Vršavski olimpijadi.

Na kongresu mednarodne šahovske federacije FIDE, ki se je vršil istočasno s mednarodnimi tekmami v Varšavi, je bil odklonjen predlog Velenemške šahovske zveze, da bi FIDE skupno z njo organizirala prihodnje leto v Monakovem ogromno šahovsko olimpiado z mednarodnimi tekmami na 10 deskah, za katero so bili Nemci pripravljeni dati na razpolago 70.000 mark. Velenemška šahovska zveza namreč ni član mednarodne šahovske federacije, ker njen arijski paragraf nasprotuje pravilom FIDE. V debati, ki je nastala zaradi nemškega predloga na varšavskem kongresu, so se zato nekatere države, zlasti USA, odločno izjavile proti sodelovanju s Velenemško šahovsko zvezo in pretile v slučaju nasprotnega sklepa celo z izstopom. Tako je morala končno FIDE sprejeti kompromisni sklep, da svojim članom udeležbo v Monakovem niti ne priporoča, niti ne prepoveduje. S tem pa je menda postala praktično izvedba monakovske olimpiade prihodnje leto nemogoča. Prihodnja olimpiada se bo tako vršila šele leta 1937. v Stockholmu. Tekmovalo se bo še vedno za Hamilton-Russelov pokal, ker je FIDE sedaj sklenila, da ostan pokal trajno prehodno. Tako pokal tudi ni prišel letos v trajno last Amerike, kakor bi bil po prvotnih določbah moral.

Izšli sta 5. in 6. številka šahovskega Glasnika, ki obirno poročata pred vsem o beograjskem mojstrskem turnirju. Prihodnje številke, ki izidejo v oktobru, bodo obravnavale varšavsko olimpiado. Šahovski Glasnik, naša edina strokovna šahovska revija, je odlično urejevan in opremljen ter stalno prinaša prispevke tudi v slovenščini. Naroča se pri upravi v Zagrebu, Hatzova 25/II. Stane letno 96 Din, pri večjih naročilih preko klubov je zmanjšan popust.

FRANCOŠKA OBRAMBA

Beli: Keres (Estonska). Črni: Stahlberg (Švedska). (Olimpiada v Varšavi, 18. kolo, 30. avgusta).

1. e2—e4 e7—e6

2. d2—d4 d7—d5

3. e4—e5

Starejša poteza, ki pa jo v turnirjih še vedno često uporabljajo.

3. c7—c5

4. Sg1—f3 Tudi f4 se tu često igra.

4. Dd8—b6

Mesto tega je bilo takoj c4: pač enostavnejše. Na pr. 5. Ld3, f5 ali tudi Sd7 in Se7 s sličnim nadaljevanjem kakor v partiji.

5. Lf1—d3

Beli se torej noče s 5. c3 braniti in rajši žrtvuje, kakor navadno v sličnih variantah francoske, kmeta. Na 5. c3 bi bil črni res z Ld7 in Lb5 prišel v prednost.

Uporabljajte **Semo Silk** shampoo za Vaše lase mila za Vaše lice

5. c5 : d4
6. o—o Sb8—d7
7. Sb1—d2 Sg8—e7
8. Sd2—b3

Ideja črnega je, da ne samo napada kmeta c5, temveč z damo na b6 tudi kmeta b2 in tako otežkoča razvoj belega dame, ga lovca. Beli se je te druge nepriljetnosti s postavitvijo skakača na b3 hitro iznebil.

8. Se7—c6

9. Tf1—e1 g7—g6

Neobhodno potrebno, da brani ogroženo kraljevo krilo in obenem napravi lovca prostor za nov napad na c5.

10. Lc1—f4 Lf8—g7

11. Dd1—d2 o—o

12. h2—h4

Beli vidi samo v napadu logično nadaljevanje za izkoriščenje svoje pozicije. Zelo v poštev pa je prihajalo enostavno Te2 in Tael, potem pa šele eventualno napad.

12. Db6—e7!

Črni v pravem trenutku preide k inicijativni.

13. Dd2—e2 f7—f6!

14. e5 : f6 Seveda izključeno.

14. Dc7 : f4

15. Dd2 : e5+ Tf8—e7

16. f6 : g7 Sd7—e5?!

Ta elegantna poteza je začetek lepe, toda napadne žrtvene kombinacije. Z enostavnim Sf6 bi bil imel črni dobro pozicijo.

17. Dd6—e8+ Kg8 : g7

18. Te1 : e5 Lc8—h3

To naj bi bila poštena igra črnega.

19. Dd8 : a8 Sc6 : e5

Sedaj ima beli na videz težave, da se ubrani grožnji Dg4 in Sf3.

20. Da8—e8!

Ta poteza, s katero se bela dama vrača v igro, pa krije pravočasno vse in beli ima figuro več.

20. Se5—c6

Drugača ni, ker pride bela dama sicer vedno s šahom preko e5 na g3.

21. Dd8 : f7+!

Beli se radikalno odkriža vseh skrbi, saj itak obdrži zadostno premoč proti dami. Res so bila druga nadaljevanja zanj še nevarna. Na pr. 21. Dd2, Lg2 : ! itd.

21. Kg7 : f7

Nič bolje ni Df7 : , 22. Sg5.

22. Sf3—g5+ Kf7—f6

23. Sg5 : h3 Df4 : h4

24. Ta1—e1 g6—g5

25. Sb3—d2 Dh4—h6

26. Sd2—f3! g5—g4

27. Sf3—g5!

Sedaj pride beli še do napada in partije je hitro konec.

27. Dh6—h5

Ni šlo g3 : , 28. Te6+ , Kg5 : , 29. f4+ , Kh5, 30. g4+ in Th6 : .

28. Sg5 : h7+ Kf7—g7

29. Sh3—f4 Dh5—h6

30. Sh7—g5! Dh6—d6

31. Sf4—h5+ Kg7—f8

32. Te1—e6 Dd6—b4

33. Ld3—g6 Sc6—e7

34. Te6—f6+ Kf8—g8

35. Lg6—f7+ črni se vda,

v naslednji potezi bi bil itak mat.

Match med dr. Aljechinom in dr. Euwejem za svetovno prvenstvo se je že včeraj začel. Prvi dve partiji bosta do 6. oktobra odigrani v Amsterdamu.

Vasja Pirc.

INSERIRAJTE V „JUTRO“

Jaka Petelin:

Milijonski dobiček

Šla sva z ženo čez polje proti Ježici. Sijalo je sonce, škrlanček je pel. Razkrlje so se deviške planine, neke od daleč je tiho brnelo popoldansko zvonjenje. Vtopila sva se v zvonečo tišino jeseni. Dejal bi, da je najina sreča bila popolna. Ali, kakor veste vi vsi srečni zakonci, brez pogovorov se sreča na sprehodih ne da uživati. Glejte, koliko je drobnih skrbi in zadevščin! Ne samo, da se profiti manjšajo, čeprav bo vojna v Abesiniji ne pa pri nas. Tudi draginja je vedno enako zmerna, čeprav je bilo letos več sonca kakor lani. Da je cvikeč vedno hujši in tobak vedno slabši, čeprav — Ali o tem prihodnjč. (Tako pravijo vsi, ki jim trenutno zmanjka špaga.)

Je še sto drugih zadevščin, otroci gredo v šolo, spet bo treba predelati očetove hlače in mamino krilo. Prosim vas, in odkod naj mama dobi zimski plašč? Vsaka ne deduje kožuha po starem očetu.

Dokler je človek mlad, se najrajši pogovarja o ljubezni. Ko je oženjen, primojdunaj, se ves pogovor suče okoli denarja.

— Na, sem dejal, nič ne žaluj, žena preljuba! Res je, časi so hudi in denarja vedno manj, ampak vsak zajec najde svoj grm, še midva morda kdaj zadevna terno.

Ohej, pri tisti priči se spomnim, da je treba kupiti srečko državne razredne loterije. Ni me sram povedati, še nikoli nisem imel srečke. Letos sem sklenil, da jo kupim. Račun je dokaj enostaven: Doselej so dobivali drugi, zdaj vendar enkrat pridemo ostali na vrsto. Saj nekaj pravice še mora vladati na svetu!

Ženica ni rekla ne črne ne bele. Takšen je red pri naši hiši: gospodar odloča redkokrat, ali kadar odloča, je njegova beseda veljavna. Saj ravno takrat gre navadno za same velike reči. In to pot je šlo za milijonsko premoženje. Tako!

— Lepo! — je počasi in nežno pritrdila ženica. — Le škoda, da je še tako daleč do glavnega dobika.

— Daleč, daleč! — vzrojam gospodovno. — Seveda je daleč, še otroka ne pričakaš prej ko v devetih mesecih, a nama se bo milijon rodil že čez pol leta. Da, tamle na pomlad ... Vmes bo zima, morda huda, morda blaga, kakor je po božji volji. Mi jo bomo junaško prestali in vmes natančno preštudirali, kako si najljepše uredimo s milijončkom ... Hišo z vrtičem, če že ne palače sredi mesta. Radio, kopalni bazen, polovnjaček črnine v klet, avtomobilček magari z zastavljalnice ... tramtidram, tidram tam tam ...

— Pa novo spalnico in prstan zlat — je lepo priregla ženica — in poleg plašča s krznom tudi kakšen klobuček in toaletto, — sram te bodi, že leto dni nimam nič novega!

— Ojej, jej, jej — se počelham za ušesi — nikar očitkov in rekriminacij. Če začnemo pri ženskah vračati dolgove in zaostanke, kaj poretke gospodje trgovci in moja žlahta ljuba. Dvajset let sem študiral in doštudiral, zdaj naj pa vračam! ... Ne, človek ne sme biti umazan, če je v ugledni službi! Sestri Poloni kupim srebrnino, šest žlic in nožev, da jih bo kazala po vasi. Vilic pa ne, da ne bo vsega posojala okrog. Sestri Neži izberem kakšne pisane gvante ali pa svete podobne — na oboje je enako udarjena. Stricu Matiji privoščim, smučke, vesel bo na stara leta takšnega priznanja. Brata bom imel itak vsak teden v hiši, birmancu pa kupim kakšno staro in težko zlato uro. Dobra bo zanj!

— Zapik, golobček moj! Kam pa razmetavaš. Odkrito povedano: tvoje dihe nlahte mi je do grla dovolj. Takšna požrešna svojat — le kje si se ti vzela med njo, tepec neumni, da bi vse razdal, kar takele razmetal, — mar krademo?

Osupnil sem, toda duhaprisotnost me ni zapustila. Izkušen krmar sem v takšnih presenetljivih preokretilih.

— Pomisli vendar, dete neumno — sem ugovarjal blago in previdno, kakor spovednik, preden zaropče z odvezo, —

ali nimaš tudi svojih dragih? Ali se nisi tudi ti čisto izjemno pojavila med njimi, kakor bela gosa, pardon, vrana! Imaš dušo, imaš srce, denar je tu — kaj bi ohrnila, ko lahko enkrat za vselej storiš dobro. Oprost, jaz sem črnogled in tako se mi zdi, da so najina dobra dela doslej redko zapisana v božji knjigi.

— Prosim, kar nadaljuj! Kar predlagaj! Če bo milijona premalo, boš dodal iz svoje plače ... V ostalem, spodobiš se res, da se spomnim tete Mande. Nekoč pred vojno mi je kupila sladoled in tega ne more pozabiti. Dobra teta Manda — povabila jo bom na črno kavo. Na fino, pristno turško.

— Lahko, saj je gluha, pa ji bomo že kako dopovedali, da zavoljo zdravja pijemo samo žiko.

— In moja sestra Leni je pravzaprav tudi reva. Ne tajim, dokler sva bili doma, je bil špetir v hiši — prava sreča je za ženske, da lahko gredo z doma, da dobijo moža in sploh ...

— Prelep je sedmi zakrament, najljepši, čeprav je poslednji! — sem pritrdil. In to je bila diplomatska poteza. Če bi ugovarjal, bi ženica zavrela in prav gotovo bi šel ves milijon tja, med njeno žlahto ...

— Kaj sem hotela reči? ... Da. Lenčki kupim škato parfumov, pravih francoskih dišav. In mnogo pudra — naj bo lepa, saj je še mlada.

— Noo — sem hotel ugovarjati, pa me je žena hudo ošinila s pogledom. Mo-

ja žena je namreč še mlajša, kakor njena sestra Leni. — Imaš še kakšne želje za svojo žlahto?

— Počakaj vendar, da pridem do besede! Mar bi rad vse sam pogotil za svojo žlahto? Sram te bodi, že srebrna poroka se nama bliža, na Brezje bo treba v ta namen, v listih bodo pisali o nama in o zgodnem zakonu. Ti pa še visiš na svoji žlahti kakor hlačkar ob mamini kiki. Kar vzemi, o, kar razgrabi, kar raztresi ves milijon! Le nabaši jim žepa, da bodo siti, mi bomo pa stradali, stradali goli in bosih hodili — o-o-o, le kaj me je treščilo po glavi, kakšnega strupa si mi zavdal, da sem šla s teboj pred oltar!

— Ježešmarija! — sem zaskrbljen za ljubo zdravje hitro potolažil ženico. — Saj milijona še nikjer ni, saj ga morda tudi ne bo! Daj si vendar dopovedati, saj še srečke nisva kupila!

— Bog ti moj ljubi! — si je globoko oddahnila in solze radosti so ji obile lice. — Pa ti tudi ne bova kupila, predragi, ne bova je kupila, ti rečem. Razprtije ne maram v hišo!

Prispela sva do »Ruskega carja«. Še je sijalo dobrotno sonce. Predlagal sem, da sedeva za mizo med tistim prijaznim drevjem na koncu dvorišča. Mizo so nama belo pogrnili, naročila sva pohane piške — morda poslednjič v življenju — zraven pol litra starine in črnega kruha. Zapravila sva pet kovačev in bila sva vesela. Zakaj prihodnji mesec tega ne bova mogla več storiti.

Medicinski nagon pri živalih

**Vitamin A v mladem zelenju – Bolni ljudje, zdrave opice
Zakaj razpara lev žrtvi najprej trebušno votlino – Živali,
voda in slina**

Ze kakšnih dvest let vemo, kako va-
ni so vitamini za naše zdravje in življenje.
Nekateri rabijo v toju organizma zoper
škodljive mikroorganizme, drugi povzročajo
tek, tretji kotistijo rasti kosti. Po tem
spoznanju se je uveljavilo šele na pravi
način zauživanje zelenjave, sadja, sploh
surove rastlinske hrane. Toda živali so
vedele, to že davno. Spomladi, ko se na-
rava pokrije s svežim zelenjem, se konji
in govedo mahoma naveličajo suhe krme,
ki jih je hranila vso zimo. Trava je še
nizka in žival se mora pasti ves dan, da
se nasiti. Veliko bolj enostavno bi bilo,
če bi ostala pri svojih jastih, pri svojem
senu in ovsu. Toda žival nagonsko čuti,
da je v mladem zelenju neka posebna snov,
vitamin A, ki jo varuje pred številnimi
bolezni in okužitvijo. Isto opažamo pri
živalih v divji prirodi, ki se hranijo z ras-
tlinno hrano ter iščejo spomladi svežega
zelenja.

Očesni zdravnik dr. Deason, ki je de-
loval v neki bolnišnici v Madrasu v Indiji,
je premišljeval o tem, čemu se tisočev do-

mačnov loteva neka očesna bolezen, do-
čim je opice, ki žive v istih krajih, ne po-
znajo. Prišel je do spoznanja, da imajo
opice zato zdrave oči, ker jedo sadeže, ki
so polni vitaminov, dočim se hranijo ljud-
je s samim rižem, ki je postal po dolgo-
letnem gojenju v izžrpani zemlji brez mo-
či ter ne vsebuje vitaminov in je tako
rekoč mrtva hrana. Opicam bi takšno hra-
no zaman ponujal.

Tudi živali, ki žive od mesa, imajo po-
seben nagon za vitamine. Lev odpre naj-
prvo svoji žrtvi trebušno votlino in požre
iz nje predvsem slinavko ter druge žleze.
o katerih vemo, da so polne vitaminov.
Če žival zboli, ve, da ji je potrebno pred
vsem olajševalno sredstvo. Mačke žrejo v
teh primerih travo, tudi psi poznajo rastli-
ne, ki jim pospešujejo prebavo, a podobno
je z medvedji. Pri mesojednih živalih učink-
uje rastlinska hrana laksativno. Nasprotno
pa potrebujejo rastlinojede živali čisto hra-
no, ki učinkujejo obratno. Takšna hrana so
n. pr. majhne veje dreves, zlasti hrastov,
ki vsebujejo tanin. Opazovali so jelene, ki

so se vzpenjali na zadnje noge, da bi do-
segli te veje. Noseče živali se ravna po go-
stoma po istih dietnih predpihi, ki jih
predpisujejo zdravniki nosečim ženskam.
Jedo rastline, ki se jim drugače izogibajo.
Če hoče zastupiti volka, bo strupeno hra-
no izljudoval. Dočim mora človek vzeti kak-
šno sredstvo za bljuvanje, je volk sposoben
stisniti svoje želodčne mišice. Žival, ki ima
vročico, si poišče senčen in zračen kraj ob
vodi. Leži, je malo in pije mnogo. Če se
žival prehladi, si poišče nasprotno sončen
in toplej kraj.

Mačke, levi in tigri se svažijo več nego
desetkrat na dan. Slon neznanost ljubi pre-
he, mnoge živali se kopeljejo v rekah, kadar
le morejo, tudi ptice se rade kopeljejo, kar
imamo često priliko opazovati. Če imajo ži-
vali zajedalce, se jih skušajo iznebiti s tem,
da se valjajo po pesku. Znano je, kako si
živali ližejo rane. S tem bijejo nevede boj
z infekcijo, kajti njih slina vsebuje razku-
ževalne snovi. Jod in druga razkužila, ki jih
uporablja človek, so seveda bolj učinkovita,
a žival nima druge lekarne na razpolago
kakor tiste, ki ji jo je dala narava. Če je
rana že inficirana, pride neka vrsta muh,
ki leže svoja jajca vanjo. Ličinke te muhe
žrejo namreč inficirano meso, zdravega pa
se ne lotijo. In žival jih pusti mirno pri
tem delu, kakor bi vedela, da je to zanjo
koristno. V zooloških vrtovih imajo navado,
da postavijo pred bolne živali vsakovrstne
stvari, ki drugače ne spadajo med hrano
teh živali. In tolnice si s čudovito gotovo-
stjo izberejo takšno sredstvo, ki jim je
za njih bolezen potrebno.

NAŠA GOSPODINJA

In naša slovenska perica pereta le z
dobrim domačim milom, ki je iz-
delano tu pri nas. To je

HUBERTUS

milo, kvalitetni izdelek slovenske indu-
strije.

Svoji k svojim!

Novi teleskopi

Ogromni 80-colski teleskop, ki ga gradi-
jo Američani, bo spadal kmalu med za-
starele stvari. Kakor poroča neka nemška
znanstvena revija, delajo ta čas načrte za
zgradbo teleskopa, ki ne bo niti od daleč
tako velik, a bo po svoji zmogljivosti pre-
segal teleskop s premerom 2000 col.

Izdelava optičnih stekel takšnega preme-
ra je menda nemogoča, toda moderna opti-
ka ima na razpolago še vse učinkovitej-
ša sredstva. Z normalnim lečjem je mo-
goče dobiti takšno svetlobnost s pomočjo
svetlobne stanice in ojačevalnih cev. Oko
opazovalca ob okularju se nadomesti s
svetlobno stanicco, ki spreminja svetlobne
žarke v električno energijo, jih poljubno
ojači in ojačene spreminja spet v svetlobne
žarke. Tako bi 2000-colski teleskop ne
bil nič nemogočega več. Če bi ne bilo
ozračnih motenj, bi z električnim daljno-
gledom opazovali lahko življenje na Mar-
su...

**VI LAHKO
PIJETE TUDI
PETROLEJ**

toda

komur je kaj za zdravje
ta bo pil

RADENSKO,
ONO S SRCEM!

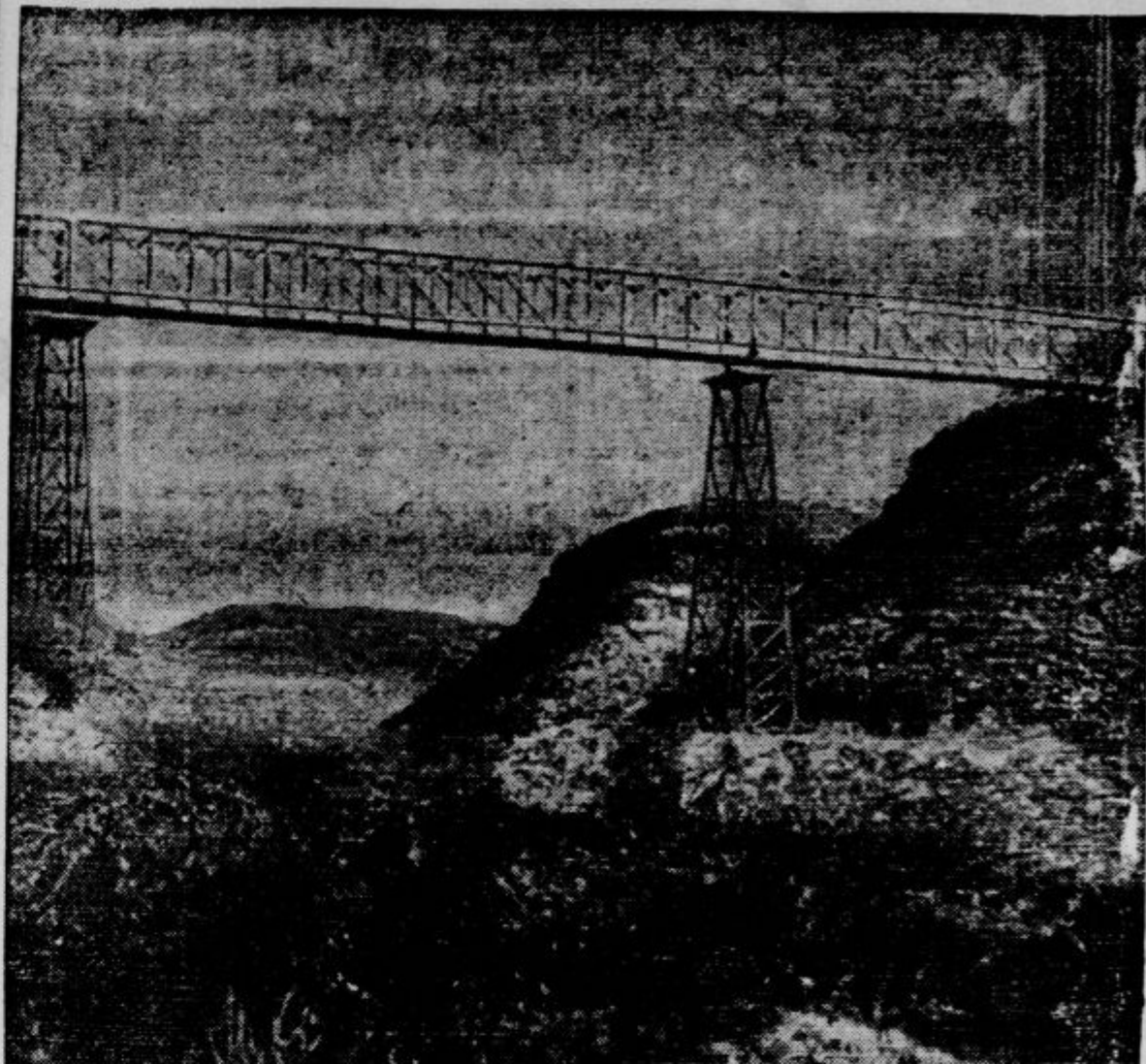
Spominjajte se CMD!

Iz Bruslja v Belgijski Kongo

Pred kratkim je odpotovala iz Bruslja v Afriko skupina Belgijcev, ki potujejo iz Belgijske prestolnice v Belgijski Kongo na kolesih. Na sliki vidimo nozurne kolesarje pred odhodom iz maroškega Meknesa

Strategičen most v Abesiniji

Most čez reko Haveli, 300 km oddaljeno od Addis Abebe

Hiša Romejeve Julije

V Veroni kanijo preurediti Capulettijevo hišo v Shakespearjev muzej

Ze dolgo so se bavili z mislijo, da bi lo-
gendarno Capulettijevo hišo v Veroni, kjer
se je rodila slovita Julija, spremenili v
Shakespearjev muzej. Ta misel se bo sedaj
menda kmalu uresničila.

Neštevilni radovedneži in Shakespearjevi
častilci, ki so prihajali v Verono naseščati
za to, da bi obiskali prizorišča nesmrtnih tra-
gedij in vse eno jim je bilo to, da je ta
tragedija izmišljena menda od konca do
kraja so bili zelo razočarani, ko so videli,
da stoji domnevna Romejeva hiša v napol
podzemnem stanju sredi bedne mestne četrti,
in ko so ob domnevnem Julijinem grobu
v Kapucinski ulici duhali smrad konjskih
hlevov v pritišču Julijine hiše.

V kraškem bo menda tomm drugočas,
mestne oblasti so sklenile, da izvršijo temeljito
remeduro. Veronski župan je pro-
sil že kopice načrtov, kako naj se Julijina
hiša spremeni v muzej. Eden izmed
teh načrtov gre samo za tem, da bi se
osnovala knjižnica Shakespearjevih del in
del, ki govorijo o Shakespearju, kakor to-
di zbirka vseh mogočih slikarskih, risar-
skih in grafičnih del iz vseh dežel sveta,
ki obravnavajo Julijino in Romejevo tra-
gedijo. Drugi načrt predlaga tudi to, da bi
vsako leto pritejali slavnostne predstave
Shakespearjevih del v sloviti veronski are-
ni, kakor tudi predavanja in zborovanja
raziskovalcev Shakespearjevega dela in
življenja.

Smrt zaradi ugriza miši

Tragičen konec popularnega krotilca zveri

V neki bolnišnici v Rimu je umrl popu-
larni italijanski krotilec zveri Leonardi.
Moža je ugriznila — miš in mu zastrupila
kri.

Leonardija so dolga desetletja občudovali
obiskovalci cirkusov in so se divili njego-
vemu pogumu ter spretnosti, s katero je
krotil najbolj nevarne zveri. Bilo mu je
malenkost zapreti se med leve v kletko,
dvigati jih na svoje rame, vtikati roko v
žrela tigrov, izvajati z medvedji najtežje
akrobatske točke. Pri svojih večbah in na-

stopih je bil dostikrat poškodovan po udar-
cu kakšne močnejše šape, a nikoli ni pri-
pisoval takšnim pripetljajem posebnega po-
mena.

Pred kratkim je čistil levjo kletko in je
v nekem kotu opazil miš. Začel jo je loviti
in jo končno ujel, miš ga je pa pri tem ugriz-
nila v roko. Rana je bila tako malenkostna,
da jo je zanemaril. Nekoliko dni pozneje
pa so se pokazali znaki zastrupljenja. Spra-
vili so ga v bolnišnico, kjer mu pa zdrav-
niki niso mogli več pomagati in je umrl.

Doktorat za estetske vede

Nov predmet na Kolumbijski univerzi

Slovito ameriško Kolumbijsko vseučiliš-
če je dobilo celo vrsto novih predmetov,
ki sestavljajo skupaj pravo fakulteto za
študij lepote, t. j. ženske lepote.

Študij bo imel praktičen značaj, kajti
služatelji in pred vsem slušateljice se bodo
bavile s sestavljanjem raznih pudrov, lepo-
til in krem, kako se izdelujejo črtila za
ustnice in obrvi, kako se uporabljajo vsa-
kovrstni kozmetični preparati. Pomembno
ulogo bo imel študij kozmetične higijene, a
izbrani predavatelji bodo govorili o umet-
nosti oblačenja, drugi profesorji pa o le-
pih kretnjah in hoji. Poleg tega bodo spe-
cialisti predavali o literaturi in umetnosti.

Učenje traja tri leta. Po tem času in po
uspešnih izpitih prejme absolvent ozir.
absolventka naslov »doktorja estetskih
ved«.

Hladna jesen že prihaja

Ko boste izbirali oblačila za jesen, ve-
dite, da boste kupili plašča, suknjice,
površnike, hubertus plašče, dalje obleke
in blago za obleke kakor tudi obleke za
šolarje najcenejše pri

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA

A NEKDOTA

Paul Bourget je zjutraj rad dolgo spal.
Tega ni nikomur pripovedoval, ker se je
sramoval. Nekoč pa je bil v gosteh pri
nekem prijatelju. Ta je stopil ob 11. pred-
poldne v sobo, v kateri je spal romanopisec,
in ga je našel v postelji. »Nikar se ne ču-
dite«, je menil Bourget, »baš ob tem času
in v tem položaju delam najintenzivnejše.
Premišljam o svojem novem romanu.« Na-
slednjega dne je stopil prijatelj v sobo ob
12. Bourget je še vedno spal. Tedaj ga je
prijatelj zbudil s besedami: »Dragi Bourget,
preveč se trudite. Vstanite vendar, da si
malo odpočijete!«

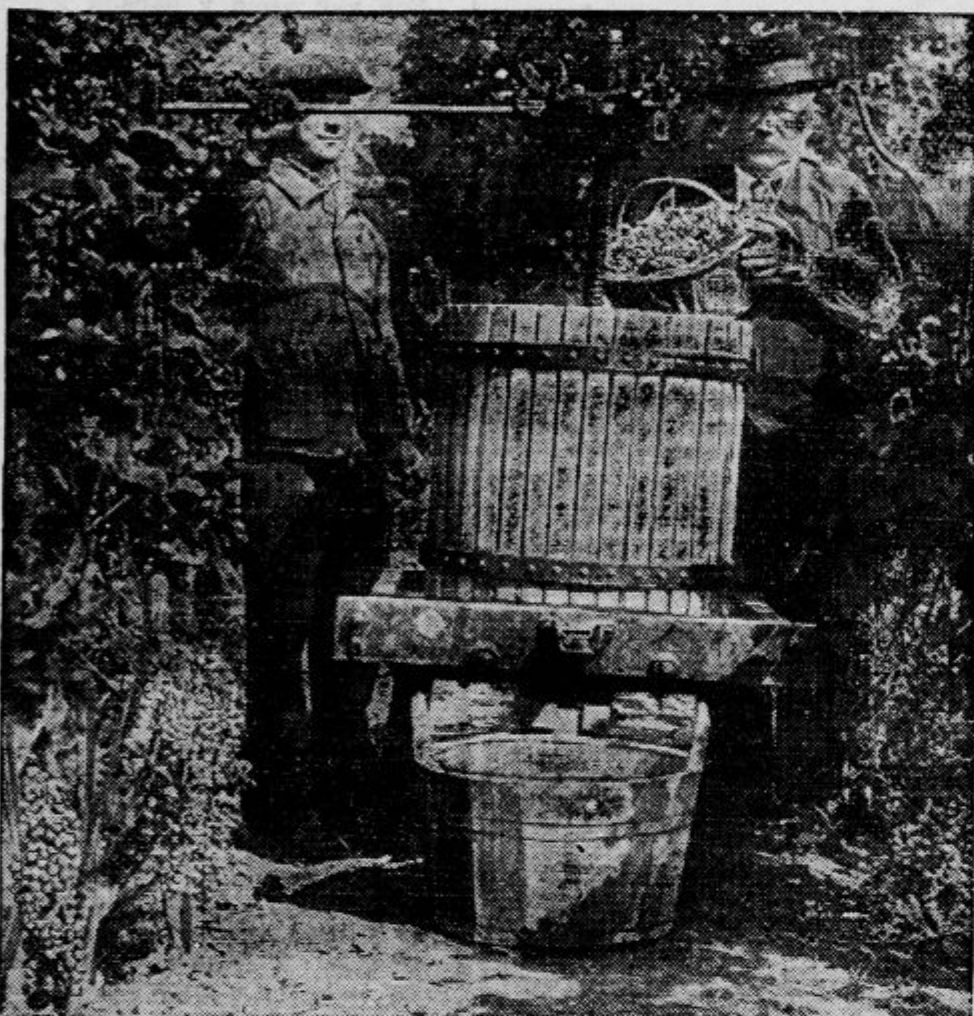
VSAK DAN ENA

»Oprostite, jaz nisem kriva, če ste me
hotel poljubiti v trenutku, ko sem držala
igle med zobmi!«

(Vart Hemc)

Sladkosti iztiskavanja

Bliža se veselje čas vinske trgatve in s njim vse radosti prijetne kapljice

Najbolj zdravi poklici

Povprečno najkrajše življenje imajo vladarji, najdaljše
pa politiki in duhovniki

Neka angleška zavarovalna družba je
sestavila zanimivo statistiko o dolgotraj-
nosti življenja v zvezi s poklicem. Čeprav v
tem pogledu ni mogoče postaviti trdnih
pravil, je vendarle med posameznimi po-
klicnimi skupinami opaziti velike razlike.

Najbolj kratko življenje živijo po tej
statistiki vladajoče osebe. Njih povprečna
starost znaša že več nego stoletje 58,5
leta. Sledijo trgovci in kmetje s povpreč-

no življensko dobo 62,4 leta. Umetniki,
slikarji, kiparji, muziki in pisatelji doseže-
jo povprečno starost 66,9 leta, a vojaki
jih še prekašajo, njih povprečna starost je
namreč 67,7 leta. Seveda niso vsi te tu-
kaj vojne, ki utegnejo starost temeljito
prikrivati. Najbolj zdrav poklice pa imajo
po vsem videzu poklicni politiki in duhov-
niki, kajti oboji dosegajo celo v povpreč-
ju patriarhalne starosti.

Vojna in praznoverje v Abesiniji

V vsakem posebnem naravnem dogodku
vidi Abesinec napovedi sreče in nesreče.
Jedro dežele je krščansko in krščanstvo
so si znali Abesinci v bojih z vsemi oko-
liškimi poganskimi in mohamedanskimi
rodovi ohraniti skozi stoletja, toda ohranili
so si iz prastarih časov tudi nešteto pra-
znovernih posebnosti. Ker smatrajo tudi
vojno za nenavaden naravni dogodek, ni
čuda, da skušajo s praznovernimi umetni-
jami vplivati nanjo in si biti o njej pred
vsem na ta način na jasnem glede nje.
Popolnoma brez praznovernih nagonov ni
menda noben krščanski Abesinec.

Citati v bodočnosti je priljubljena igra
ob taboriščnih ognjih, ob katerih si v osta-
le pripravujejo tudi najgrozotnejše in
najbolj zabavne zgodbe. Po smeri, v katero
se vije dim z grmade, ki so jo prižgali
Bogu v čast, napovedujejo smer, iz katere
bo prišel sovražnik. V taboriščih uporab-
ljajo tudi prastare metode, po katerih naj
bi postali vojaki in nosači varni pred sov-
ražnikovimi krogli. Nihče se ne odpravi
z doma, da bi prej temeljito poblagoslo-
vil svoje orčje in sebe samega pred vsem
hudimi vplivi V ta namen ratijo vsakovr-
stne zeli in amulete. Iz trebušne mrene
zaklanih živali čitajo, da-li se bo vojna iz-

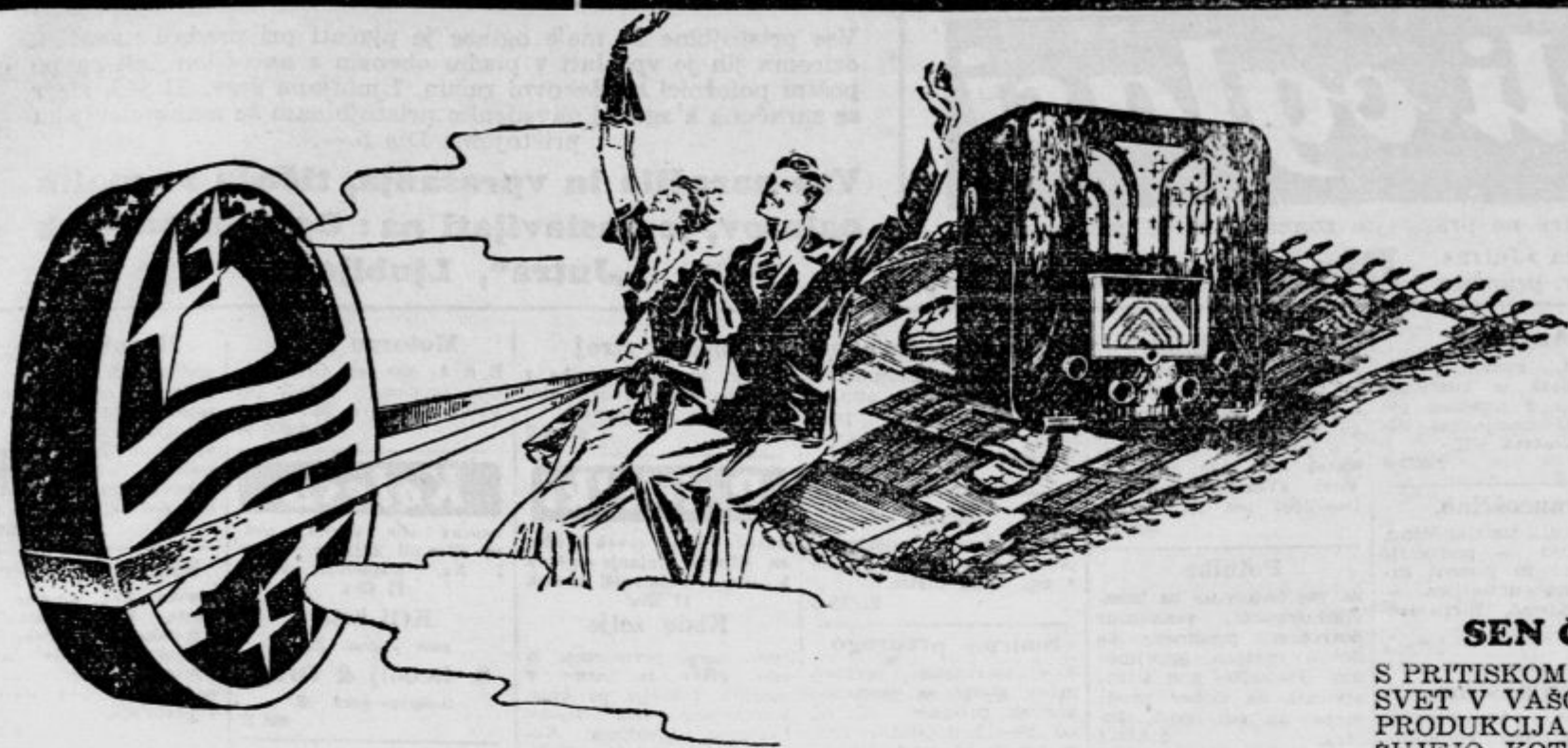
tekla ugodno ali neugodno, sedaj ob koncu
deževne dobe pa dobe poseben pomen tudi
neurja.

Abesincem sploh ne primanjkuje znamenj
in načinov, s katerimi je po njihovem mne-
nju mogoče pogledati v bodočnost in vpliva-
ti nanjo. Duhovni in čarovniki pa imajo
mnogo koristi od tega, da jih vzdržujejo
v njihovem praznoverju.

Mladina na Angleškem

V Angliji igrajo mladi ljudje v javnem
življenju mnogo večjo vlogo kakor v ostalih
evropskih državah. Seveda pa dopuščajo
Angleži mladini vstop v javno življenje še
le potem, ko so se prepričali, da sta se elan
in volja po udejstvovanju umaknila nače-
lom, ki splošno obvladujejo angleško psiho.

Tako se dozrja, da ima Anglija mlade
ministre in državne podtajnike, vseučiliško
profesorje in docente, ki so jedva odrasli
šolski klopi in da sedi v uredništvu največ-
jega londonskega lista »Times« kopica re-
sornih urednikov, ki je še nedavno pohajala
univerzo. Duhovni profil Anglije je mlado-
sten, ker nihče ne sprejema naraščanja s
skepsno in nezadovoljstvom. Seveda pa ne
smemo pozabiti, da sta vselina in oblika
življenja na Angleškem glede na zgodovinske
gospodarske in sociološke vzroke po-
polnoma drugačna kakor pri nas.

1001 NOČ

1001 NEPOZABNIH UR

PARIZ — BERLIN — MOSKVA — ŠANGHAJ —
NEWYORK — PARIZ V 20 SEKUNDAH S

PHILIPS

RADIOM

OKOLI SVETA

SEN ČAROBNE PRAVLJICE JE REALIZIRAN.

S PRITISKOM NA MALI GUMB VAM PRIČARA PHILIPS SPREJEMNIK VES SVET V VAŠO SOBO. NJEGOVA IZREDNA KONSTRUKCIJA, VERNÁ REPRODUKCIJA, NENADKRILJIVOST V KVALITETI IN CENI GA OBELEŽUJEJO KOT NAJBOLJ POVERLJIV IN NAJPRILJUBNEJSI INVENTAR VSAKEGA DOMA.

PREDNO SE ODLOČITE ZA NAKUP RADIO-APARATA, VAS PROSIMO, DA SI OGLEDATE NAŠE NAJNOVEJŠE MODELE, NAD KATERIMI STRMI VES SVET.

DOBE SE PRI VSEH PHILIPS TRGOVCIH!

Heričko Pavel
pečarskoinkera-
mično podjetje
MARIBOR,
Tattenbachova 6
priporoča peči,
štedilnike in
stenske obloge.

Hiše

vseh vrst
PARCELE
posvetva l. t. d. v
največji izbiri, tu-
di za knjižice in
s prevzemom dol-
gov ugodno prodaja

**Realitetna
pisarna**
JOŽE GRASEK
Ljubljana
Gledališka ulica 4.
(nasproti opere)
Telefon int.: 33-04.
Za prospekt pošlji-
te 10 Din v znak.

PRIHAJAMO ZOPET IN PRINAŠAMO
ZADNJE MODNE NOVOSTI
VELEMANUFATURA
A. & E. SKABERNE,
Ljubljana

**AVTOMOBILE IN MOTORNA KO-
LESA** sprejem v garažo z vso oskr-
bo proti nizkemu mesečnemu pavšalu.
GARAZE
IN MEHANIČNA DELAVNICA
IVAN KOPAC, LJUBLJANA,
Frankopanska 21 (tovarna Jugo-
steyr), telefon 27-75

PERJE

Kokoške, purje, gosje, račje,
navadno, s strojem čiščeno
in ohlano.

Vzorec se pošilja brezplačno
in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN
VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

Ksilolitni tlak

za kuhinje, kopalnice, lokale, tovarne itd. je edino
primeren, sodoben in poceni. Izvršuje ga

„MATERIAL“ LJUBLJANA
Tyrševa 36/a

TUDI PRI VAS SE MORE NASELITI SREČA, kakor se je naselila v tej hiši, kjer je preobrnila življenje vseh njenih prebivalcev in jim uresničila njihove najdražje želje.

V Ljubljani VII. stoji mala dvonadstropna hiša, kjer stanujejo pridni ljudje, katerih življenje kaže veliko izpremembo v
teku enega leta. Toda varani in mučeni so upali v bodočnost, ki jim je prinesla srečo.
Podoljni profil te hiše kaže naslednjo sliko.

Prvo leto:

DRUGO NADSTROPJE

Tu stanujeta dva sestri:
Marija C... stara 32 let,
stomatistinja in Olga
C... stara 29 let, kroja-
nica. V lepi harmoniji teče
njuno življenje ali kakor
ju objame, kadar pomisli-
ta, kako odhajajo leta;
vsako dekliško srce hrepi
ni po ustvaritvi lastnega
ognjišča, njima pa je ta
žalja družinske sreče do-
sedaj ostala neizpolnjena.

PRVO NADSTROPJE

Rodbinsko življenje je
bilo zadnja leta zelo udob-
no. Moč Janez P... je za-
služil prav dobro v zlatar-
ski delavnici. Toda nara-
ščajoča brezposelnost in
nje posledica — denarna
kriza nista prinesli tudi
tej družini. Oče je postal
zagrenjen pijanec, mož
brez volje, otroci slabo
vzgojeni in še slabše tele.
sno negovani in hranjeni
Mati je skušala nadomesti
ti rednika in je sama iska-
la dnevno zaslužka.

PRITLICE

August B... inženjer
živi tu s svojo staro mater,
jo, ki jo tudi vzdržuje. Ho-
tel bi se poročiti, ali okle-
va in omahuje.
In glej življenje po enem
letu v tej hiši.

Povemo pa, da to ni zgolj naključje, kako je prišla sreča in izprememba v to hišo.

Glej nadalje!

Oiga, ki ni vedela, da ji izvoljenec vrača ljubezen, je zaprosila za psihoanalizo in življenjsko prognozo Grafološki bureau.

Na podlagi raskritij in nasvetov, ki jih je prejela in katerim je tudi točno sledila, je spoznala čustva in navklonjenost svojega
izvoljenca, sedanega moža. Preden pa je odšla na svoj novi dom, ni pozabila povedati sosedam glavni vzrok svoje sreče.
Tako je Grafološki bureau povprašan po vseh prebivalcih te hiše postal njihov rešitelj in svetovalec, kakor je to vsem onim,
kateri se mu zaupajo. Njegovo temeljito strokovno znanje in dolga izkušnja, so ga napravile astrologa svetovnega slovesa.
Kljuba bi ne zadovoljila, da bi povedal o vseh svojih uspehih in zmagah. Delil je nasvete vsem, kateri so se mu zaupali in
katerim je izvoljenec zmagal nad nesrečo in neuplankami. Zadošuje, ako prelistate pisma o priznanjih, katere mu pošiljajo vsak-
dan bivaletni klienti. V življenju ni slučajev, kjer bi na podlagi znanstvenega nasveta ne bilo odprave. Vprašanja Vaših in-
teresov: o situacijah, katere je treba premagati, o procesih, katere je dobiti, o namenih, katere je razložiti Vam strokovno na-
svet astrologije sigurno pokaže pravo pot.
Če se niste doslej srečali, če čutite, da ste vredni boljšega položaja, na oklepajte in izkoristite še danes priliko, ter pišite
Grafološkemu bureau-u da Vam pošlje Vašo psihoanalizo in življenjsko prognozo.

Odrežite spodnji bon, priložite nekaj Vašega rokopisa, rojstni datum,
točen naslov in honorar Din 30.— za skico psihoanalize in življenjske
prognoze, ter pošljite na stalno in točno addresso

Grafološki Bureau — Celje — poštni predal 106

DRUGO NADSTROPJE

Marija C... se je poro-
čila s trgovčevim sinom.
Da bi gospodinjstvo hitre-
je dvignila, je tudi še sedaj
sprejemala krojaška dela na
dom. Sestra Olga pa je
sklenila zakon s advokatom,
pri katerem je bila v službi.

PRVO NADSTROPJE

Ko je Janez P... dobil ve-
ro in zaupanje vase, je
predložil svojemu gospodar-
ju načrt, kako bi lahko ur-
avnal neko propadlo kup-
čijo. Z ozirom na uspeh, ki
ga je dosegel, je zahteval
in tudi dobil družabništvo
tega podjetja. Z denarjem
pa se je povrnila sreča.

PRITLICE

Malo stanovanje je prijet-
no izpremenjeno in sedaj
stanovanje Augustove ma-
tere. Smejaj prihaja čisto
na obisk v spremstvu svoje
mlade žene sin — sedaj zet
svojega gospodarja.

OROŽARNA J. PASTUOVIČ

Zagreb, Jurijčeva ul. 1. Zastopstvo za vso Jugosla-
vijo tovarne P. N. (Fabrique National, Herstal).

Konec avgusta letos smo imeli novi cenik št. 3,
ki je po izbiri in cenah najugodnejši. — Preproda-
jalcem, lovskim in strelskim društvom pošljemo cenik
brezplačno, sicer pa vsakomur, ki nam pošlje Din 3
v poštini znakah. Lovskim in strelskim društvom
dajemo 5 do 10 odstotkov popusta pri večji množini.

BARVANJE LAS!

Sivi lasje so zares največji neprijatelj mlade-
niškega izgleda vsakega posameznika. —
„Exclisor“ barva las v vseh nijah
sah potonši od svetle do najtemnejše črne
barve. Barvanje samo je zelo lahko, ne
omeje rok, glave, niti perila, a ni škodljivo
za lase. Cena škatlici 36 Din. — Dobi se v
vaski lekarni, drogeriji in parfumeriji —
„CENTIFOLIA“, Zagreb, Jurijčeva ulica 5.
Zahtevajte brezplačne ilustrirane cenike!

Podaljšaj si življenje!

Zivljenje moremo podaljša-
ti, boleznim preprečiti, bolezni
odpraviti, slabosti ojači-
ti, nevarne moremo odv-
rti in nevarne napraviti
srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenost živcev, pomanjkanje, izguba dobrih
priateljev ali svojih bližnjih, razočaranje,
strah pred boleznijo, slab način življenja
in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki Te mo-
rejo dovesti do dobrega razpoloženja, oči-
viti Tvoj smisel, napolniti Te s novim
upanjem; ta poti je pa opazna v razpravi,
ki je še more vsa k d o, ki jo zahteva,
dobiš takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priložni knjižici se razsol-
ta, kako morete v kratkem času in
brez ovire med delom ojačiti živce in
misli, odpraviti slabo razpoloženje, trudi-
nost, raztresenost, oslabiljenje spomina, ne-
razpoloženje za delo in nebroj drugih bo-
leznihih pojavov. Zahtevajte to razpravo,
ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13, Abt. 87

VESELJE

je v vsej rodbini ko prinese
poštar paket od tvrdike
TRGOVSKI DOM

Sternbecki
Tovarna perila in oblek
Celje št. 20

Da pa lahko naročite po svojem
okusu, zahtevajte takoj najmo-
dernije vzorce svile, barhenta,
delena, tiskanim in raznih dru-
gih modernih tkanin za ženske,
dekliske in otroške obleke, ka-
tere prejmete brezplačno. Cene
zopet zelo znižane, a izbira je
velikanska! — Veliki ilustrirani
cenik brezplačen!

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopis in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pisnu obremen s naročilom, ali pa po poštni poizvedbi na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ljubljanski

Izletniki! Danes ušestite izlete okoli Meste do odcepa poti na Fuzine. Gostilna »Pri Maričici« nudi izvrstno vina, topla in mirla je, jedila, kolina id. Prijeten odpočitek na vrtu, na poti na Fuzine. Priporočila se Franc in Marija Paternot. 21732-18

Gostilna

»Ljubljana« v šibniku (na obali) izborna slovenska kuhinja, prvovrstna vina, sobe za tuje, cene zmerno. Priporočila se Franja in Andrej Zulan. 21854-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nadzornika

komercialno in pisarniško izkušenja, s primerno kavalirjo, išče dobro upeljan, za tr. 3. Poudarila »Jugovojna« Maribor, Aleksandrova cesta pod »Jugovojna«. 21453-1

Rudarske

nadzornike za popolnoma samostojno vodstvo rudarskih poslov, sprejemno. Nadzorniki, ki so tudi jamarni (Mark-scheider-ji), imajo prednost. Vprašati pri Gligarju A. Müller, Zagreb, Varšavska 3. (Prolet). 21574-1

Otroško varuhinjo

(Kinderfürsorgerin), ki govori nemško in hrvaško in je veščica igranja klavirja, sprejme Agita Lederer, Šombor. 21643-1

Kuharico

popolnoma samostojno se išče k majhni družini, even more samo brez dan. Pis-mene ponudbe pod »Veli-ka« oznako na o. g. odd. Jutra. 21774-1

Mlajšo natakario

posteno, zanesljivo, la-hko tje d. začelnica, z nekaj kavalirjo sprejem. Miška Cernotova 31. 21896-1

Siuzkinje

katera razume tudi ne-kaj kuharja sprejme gostilna Lavrič, Teharje pri Celju. 21893-1

Pisarniško moč

starišo, perfektno v knjigovodstvu, stroje-pisju in nemški kore-spondenciji sprejemno takoj. Ponudbe z na-vedbo minimalnih za-htev na o. g. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 21858-1

Uradnika

ki je vešč menialnega poslovanja, izem. Pred-nost imajo »bevoljni« tr-govske akademije z zna-jem jezikov in nekoliko prakse. Ponudbe z na-vedbo minimalnih za-htev na o. g. odd. Jutra pod »Ves-ta«. 21793-1

Kuhar »šef«

dobi stalno dobro služ-bo in v prvovrstni hotel-ski restavraciji. Po-nudbe z na-vedbo do-se-danjih službe in sifro do-10. okt. na o. g. odd. Jutra pod »Perfektne«. 21654-1

Pošteno dekle

ki govori pravilno nem-ško sprejem k majhni družini s petletnim ot-rokom. Ponudbe na o. g. odd. Jutra na »Nastop v klobuč«. 21656-1

Kovača

za orodje, pridnega, po-štenega, ki se je ravno izučil sprejme McKau-šina, Brarlovče. 21539-1

Služkinjo

starejšo in dostojno ve-denja za vsa hišna dela sprejemno na delo v strojstvu »Konskemu« paru. Ponudbe na o. g. odd. Jutra na »Celi-vo« pod »Znamko«. 21569-1

Natakario

mlado priključno, išče za takojšnji nastop. Ponu-ba z prilogo »Išče« je vno-siti na o. g. odd. Jutra pod »Kavčija 3000«. 21694-1

Pomočnik

agilen dober prodajalec veziran pri »Svečiji« stro-ku in »Konskemu« stro-ku. Ponudbe z na-vedbo do-se-danjih službe in sifro do-10. okt. na o. g. odd. Jutra pod »Znamko«. 21697-1

2 plešiti

nabiralki za ogazivanje, na avtomatsko »Jutra« in Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na »Angela« Tr. 21651-1

Natakario

sm. v. v. na račun, do-bro »Znamko«. Kavčija 3000. Na o. g. odd. Jutra pod »Kavčija 3000«. 21719-1

Natakario

vešč slov. in nemškega je-zi-ka s kavčijo 3.000-4.000 Din. s dobriimi sprejmi, pri-jašnja obnataja, trez-na in ne kadilka dobi služ-bo. Vstop 1. do 15. okt. 1. E. Hilber restavracija Gor-ja Radgona. 21737-1

Rabljena kolesa

paceni kupite pri »Pro-mete«. Na »Kroži« križ-ke cerkve. 21665-1

Krojačico

ženskega perila in pidam, ki je vešč samostojnega krojenja, sprejemno za Beograd. Ponudbe pod »Krojačica« na »Krojačica« Beograd, pošt. pregl. 409. 21402-1

Trgovski pomočnik

izkušen v trgovini s meš. blagom, dober manufak-turist, dobi službo s 1. obdobjem. Pauko Franc, Rožje. 21625-1

Služkinjo

ki zna samostojno kuhati in vsa hišna, vrtna dela opravljati, išče učitelja družina (2 ure do postaje, 1 uro do cerkve) »Krojačica« zveza. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica« na »Krojačica«. 21696-1

Strojeniska

z trgovsko šolo ali tečajem in znanjem slovenske, hrvaške in nemške »Strojeniska« dobi mesto. Ljubljanski tovarni. Ponu-ba na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21694-1

Natakario

mlado, zdravo, lepe kuno-ske, vešč tudi fine ku-harje, sprejemno obnem kot gospodinja pri boljem samostojnem gospodu. Po-nudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21629-1

Pilarja

sprejemno na Proletni stroj št. 2, Pilarna 1, Figar, Ljubljana. 21740-1

Poslovodja - strokovnjaka

za trgovino s sirovimi ko-žami, goveji in svinjski-mi, išče. Pismene ponu-ba na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21631-1

Slasčičarja

dobro situiranega, rabim za takoj. Plača po dogovoru. Naslov v vseh poslovalni-cah Jutra. 21483-1

Izvežbane šterice

za terije, za fin posel, sprejemno. Ponudbe na »Krojačica«. 21486-1

Vzgojiteljico

za moji hčerki v staro-sti 1 in pol in 6 let, ki zna nemški in državni jezik in je voljna pomagati tudi v gospo-dinjstvu, sprejemno. Po-nudbe z na-vedbo do-se-danjih prakse, zahtev plače ter sifro je po-slati na na lov. Otto Guttman, Vukovar. 21753-1

Čevljarskega pomočnika

iščem dobro izvežbane-ga v vsakem delu na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21739-1

Službe išče

Vsek beseda 3 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Orožniška kuharica

išče mesta. Nastopi la-hko takoj. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21739-1

Prodajalka

z večletnimi, najboljšimi sprejmi, perfektna v ma-nufakturi, galanteriji, spe-riji in teleznici, podjet-na s izrednim veseljem do trgovine, želi namčenja. Cenj. dopise prosi na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21738-1

Auto mehanik

izkušen kofar, vajen vsako-vrstnih popravil in vzno-je, išče službo. Mesto spre-jma. Ponudbe z na-vedbo do-se-danjih službe in sifro do-10. okt. na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21776-2

Gospodična

išče v trgovskem podje-tju namčenja. 31. na »Krojačica«. Cenj. dopise prosi na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21651-2

Natakario

išče službo v Ljubljani stara je 21 let. Naslov v vseh poslovalni-cah. 21752-2

Službo k otrokom

išče Slovenka ali primer-no, gre tudi izven Slo-venije. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod Poštena. 21898-2

Dekle

s znanjem prajila, lipo-ja in drugih gospo-dinjskih del išče služ-bo. Naslov v podi. Ju-tra Maribor. 21672-2

Sluga - inkasant

posten, vojašine prost ki nudi jamčevino do Din 20.000 išče službo. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21649-2

Brivski pomočnik

išče mesto, nastopi la-hko takoj, Josip Markovič, Domžale. 21646-2

Gospodična

išče stalnega namčenja v gledališki trgovini, ki je vešč »Krojačica«. Zveza. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 26551-2

1000 Din dam

dotičnemu, ki mi pre-skrbi dobro stalno služ-bo tovarniškega delav-ca ali kaj silneca »Krojačica«. Zveza. Ponu-ba na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21668-2

Inkasatorja

išče za »Krojačica« kam-lonem od 10.-45.000 Din. Tolenska plača 350 Din. Mesto stalno. Vprašati pri Peve. Kučevski. Za-greb. Litka ul. 12. 21465-1

Fant

star 33 let, išče službo stalno, raznašalca ali kaj podobnega. Zveza. Ponu-ba na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21678-2

Prodajalka

dobro verzirana v mešani stroji, išče službo, kjer-ko, pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe po-slati na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21572-2

Pek

z obrtno pravico, išče po-sla kot poslovalca ali skupni delavec. Dopise na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21784-2

Prodajalka

z daljšo prakso v papir-ni trgovini išče službo. Ponudbe na o. g. odd. Jutra Maribor pod »Krojačica«. 21670-2

Barvarski mojster

33 let star, vešč, izurjen v bombastiranju in umni-svil, specializirani za vse aparate, za barvanje vseh sistemov za blago in kov-je, v zvezi s tem, prošni mesto v Jugoslaviji. Po-nudbe pod W. D. Kula, Carnojevič 5. 21678-2

Mlada postrežnica

izvežbana, išče službo v restavraciji, prošni mesto v Jugoslaviji. Po-nudbe pod W. D. Kula, Carnojevič 5. 21678-2

Absolventka

trg. tečaj, brez staršev, išče mesto pisarniške praktikanke ali kaj silneca. Naslov v vseh poslovalni-cah Jutra. 21588-2

Mesarski pomočnik

išče namčenja. Nastopi la-hko takoj. Naslov v o. g. odd. Jutra. 21819-2

Fina vezilja

sprejema vsakovrstna ročna dela po najnižji cenji. Trnovski pristan 16. 21855-2

Kmetijski fant

z dvema razredoma me-šanske šole, želi mesto v trgovini. Ponudbe na Boje Pavel Nemška vs 10 p. Ribnica, Dolenski. 21907-2

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Klavirski pouk

po nizki cenji in klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 41. 21702-4

Instruktor

izkušen, inurir za mali honorar nižje gimnazije in posebno višje gimnazije v kisa-skih jezikih, mate-matiki in drugih pred-metih. Prihaja na dom in garantira uspeh. Na-slov v vseh poslovalni-cah »Jutra«. 21742-4

Dipl. učiteljica

ponuja nemščino, franco-sko, italijansko in kla-vir. Kolodvorska ul. 21708-4

Instruiram

latinsko in vae predmete nižje gimnazije s uspehom in po-sli. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21708-4

Instruktorja - ico

strojenika išče. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21708-4

Francosčino

postuje v Franciji izpa-šana gospodinja po direktni metodi. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21647-4

Barvarski mojster

porteklen v barvanju bombaža, pol voine, umetne svil, trikotaje, barvanje v konoplji in kosih, barvanje na stroji (Jipser) in barvanje na oaji (Hasepekte), bar-vanja v apreturi in ti-kaske preje išče primer-no trajno mesto. Po-nudbe pod »Barvarski mojster« na o. g. odd. Jutra. 21867-2

Gospodična

z večletno prakso kot uradnica in vzgojiteljica išče zaposlitve. Zna sic-ensko, nemško, ita-li-jansko in glasovr. Po-nudbe na o. g. odd. Ju-tra pod »Krojačica«. 21792-2

Izučen električar

išče zaposlitve. Zmožen je tudi drugih del ter ima lepo pisavo. Spre-jme vsako zaposlitve. Ce-njene ponudbe na T.D. 100 v o. g. odd. »Jutra«. 21881-2

Dekle

vajena vseh hišnih del, tudi kuharja in šiva-ri, želi nastopiti kot po-nudbo pod »Krojačica« in postena na o. g. odd. Jutra. 21874-2

Dekle

pridna in postena, vajena vseh hišnih del in nekaj kuh. išče službo za ta-kaj. Ponu-ba na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21897-2

Trgov. pomočnik

vešč »Krojačica«, manufak-tur, teleznice in usnja, išče primerne službe. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21614-2

Krojaški pomočnik

za uniforme in civil, za velike kose, išče namčenja, eventualno pristopi kot družabnik s nekaj ka-pitala. Ponudbe pod »Krojačica« na »Krojačica«. 21619-2

Inteligentna gospodična

Nemka, išče mesto samo-stojne vzgojiteljice. Ima večletno prakso in vodi tudi gospodinjstvo. Dopisi na: Iles Murschitz, Trbo-vlje, lekarna. 21618-2

Natakario

želi mesto. Čedne sma-nosti, zmožna kavalirja. Ponudbe na o. g. odd. Ju-tra pod »Krojačica«. 21801-2

Postrežnica

želi zaposlenja. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21809-2

Uradnica

z večletno prakso, zmožna vseh pisarniških del, išče mesto za takoj. Gre tudi na delo. Ponudbe pod »Krojačica« na »Krojačica«. 21824-2

Sobarica začelnica

išče mesto na Gorenj-skem, gre tudi za vse skupaj. Naslov v o. g. odd. »Jutra«. 21817-2

Mesarski pomočnik

išče namčenja. Nastopi la-hko takoj. Naslov v o. g. odd. Jutra. 21819-2

Fina vezilja

sprejema vsakovrstna ročna dela po najnižji cenji. Trnovski pristan 16. 21855-2

Kmetijski fant

z dvema razredoma me-šanske šole, želi mesto v trgovini. Ponudbe na Boje Pavel Nemška vs 10 p. Ribnica, Dolenski. 21907-2

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Klavirski pouk

po nizki cenji in klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 41. 21702-4

Instruktor

izkušen, inurir za mali honorar nižje gimnazije in posebno višje gimnazije v kisa-skih jezikih, mate-matiki in drugih pred-metih. Prihaja na dom in garantira uspeh. Na-slov v vseh poslovalni-cah »Jutra«. 21742-4

Dipl. učiteljica

ponuja nemščino, franco-sko, italijansko in kla-vir. Kolodvorska ul. 21708-4

Instruiram

latinsko in vae predmete nižje gimnazije s uspehom in po-sli. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21708-4

Instruktorja - ico

strojenika išče. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21708-4

Francosčino

postuje v Franciji izpa-šana gospodinja po direktni metodi. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21647-4

Angleški

francoski, nemški, ita-li-janski pouk in konver-sacija, laje z uspehom go-spod. Informacije pri Mi-helič, Costova 8/II. 21878-4

Francosčino

francoski, italijansko, angleščino, nemščino, praktično in pocni di-plomirana učiteljica, — Pavla Kovac, Bleiweisova 5-III. 21736-4

Italijansčino

francoski, konver-sacija, literatura, trg. korespon-denca se poučuje. Mirje 15 (Tako za Rimskim sidom) 21756-4

Akademik

instruiram vse predmete za brano ali stanovanje. Po-nudbe na o. g. odd. Jutra pod »Krojačica«. 21636-4

Klavir in francosčino

redno poučujem. Ane-ta Pot-dnik, strokovno diplomirana. — Beetho-va 15 — visoko pri-ključje v sredi. 21751-4

Šoferska šola

bivši komisar za šoferske izpite. Slomškova ul. 6, Garage Stupica. 21604-4

Nemško konver-

zacija in pouk nudi izobražena gospa po Din 8 za uro. Kongresni trg 13/II. 21838-4

Francoski otroški vrtec

pod strokovnim vod-stvom od 1. septembra od 9 — 12 dnevno. Isto-tam konverzijski tečaj za odrasle in šolsko mladino v francoski in angleščini. Pünger-ova 17 (Tabor) pri-ključje »Informacija« št. 15. 21300-4

Visokošolki

nujni stanovanje proči instruktorji in grščine. Instruktorja, Verstovska 36. Krija. 21618-4

Zaslужek

modellhaus
SCHWARTZ
GRIZ-HERRENGASSE 2-3

stoji s svojimi novimi
**PLAŠČI, OBLEKAMI
PLETENIM MODELI**
glede okusa, kakovosti in cen
vedno
NA VIŠKU ČASA
Ilustrirano modno poročilo na željo
brezplačno v inozemstvo.

Pazite
na
zaščitni znak!

DOMAČI PROIZVOD!

MOŠKI!

Pri spolni slabosti (impotenci), seksualni nevrstnosti,
nervoznosti in nesigurnosti vzemite
NAJNOVEJŠI IZUM:
VI-HA-GÉ

1935. v Parizu i najvišji odlikovanji nagajane pilula
ZA MOŠKE (RUJAVE)
100 kom. Din. 217.—
PO POŠTI RAZPOŠILJA diskretno lekarna
»JELACIČ-BAN« M. Gavrančič,
Zagreb, Jelačićev trg 12.
Reg. min. soc. pol. in nar.
zdrav. od 28/11 1934.

**Novost v veselje turistom,
lovcem, sportnikom, in iz-
letnikom je nova patentna
nogavica,**

ki z upleteno manšeto ne propuša v
čevlji prahu, peska, snega itd. Ko je
čevlji obut, zavijamo nogavico čez gornji
rob čevlja in nemogoče je, da bi kaj prišlo
v čevlji. — Nogavice so dobijo povsod.

Rata

Rata

PRESELITEV
1. OKT.
V ŠELENBURGOVO 7.

Danes v gostilno k PANJU, Ljub-
ljana, Vegova ul. 10., kjer se boste
najbolje in najceneje zabavali, toči
se novi sladki mošt, kakor tudi
priznani najboljši dolenski cviček in
fina štajerska naravna sortirana
vina. Ob vsakem času raznovrstna
gorka in mrzla jedila, vrt, ballnišče,
koncert, vabljeni vsi prijatelji dobre
sladke kapljice. — Se priporoča

GOSTILNICA.

**Usnjarsko
podjetje**

53 let obstoječe

prodam ali dam v najem

takoj po zelo ugodnih cenah. Kupec rabi
25.000 Din gotovine, ostalo plača v knji-
žicah ali pa prevzame hipoteko. Najemnina
nizka, dela dovolj, takojšen nastop. Na-
slov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

7798

NAZNANILO

Trgovina

VIKTOR BOHINEC

**se nahaja od 1. oktobra dalje na Tyrševi
(Dunajski cesti) št. 12, dvorišče. (Hiša
Matjan)**

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih
prejeli ob smrti naše preljube, dobre mame, stare mame
itd. gospe

HELENE DROBNIČ

vдове po lesnem trgovcu in posestniku

se vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo pa izrekamo: preč. duhovščini,
ugled. uradništvu O. U. Z. D. z gosp. ravnateljem dr.
Jož. Bohincem na čelu, gosp. zdravnikom zastopnikom
Z. B. Z., direktorju liceja gosp. dr. Jugu, gosp. katehetu
dr. Dolinarju, razrednici gospej Uršičevi in učenkam
III. žen. real. gimnazije, vsem darovalcem cvetja, vsem
sorodnikom številnim prijateljem in znancem, ki so od
blizu in daleč prihiteli in v tako častnem številu spre-
mili našo pokojno mamo k večnemu počitku.

Bog bodi vsem obilen plačnik!

ZALUJOČI OSTALI.

Vel. Staravas-Ljubljana, dne 29. septembra 1935.

BOTOT

milo za zobe

se mnogo ponareja,
ker je odlično. Varujte
se teh cenenih po-
tvor, ki škodljivo de-
lujejo na Vaše zobe.
- Zahtevajte povsod
izrečno pravi Botot.
Generalno zastopstvo:
D. Pechmajou & Cie.
Zemun.

PRISPELI SO NOVI MODELI

RADIOAPARATOV

vodečih svetovnih znamk. - Ugodni
plačilni pogoji pri

„Tehnik“ Josip Banjai,
LJUBLJANA, MIKLOŠICEVA C. 20.

Otvoritev gostilne

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem
na novo otvoril svojo prejšnjo gostilno na
Aleksandrovi cesti 38. Priporočam se s
prvovrstno kuhinjo in izbornim najstarejšim
vinom. Sprejemajo se tudi abonenti na
hrano.

LJUDEVIT VLAHOVIČ.

GLASBILA
Schneider
priznana
so od
umetnikov
kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA
F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRILEKUN
ZAGREB, Miklošičeva ul. 10.
Violine..... od Din 71.- naprej
Kitare..... - 148.-
Mandoline... 98.-
Harmonike... 75.-
Havajske kitare,
krumadene,
harmonike, trube,
saksofoni in t.d.
najceneje.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI **GENIK**

PREPRIČAJTE SE

neobvezno in videli boste, da nakupite vse manufakturno blago najboljše in
najceneje pri nas.

Tenisflanelle od	Din 5.50	Inlet za pernice	Din 10.—
Flanela enobarvna 1. a	9.—	Gradl za madrace	18.—
Štofarhend	13.—	Belo za prte	20.—
Volneni krep 130 cm	60.—	Brisače meter	7.—
Belo blago:		Kontenina 150 cm	12.—
Kontenina 80 cm	4.—	Belo za rjuhe	17.—
Sifon	5.50	Belo za kapne 180 cm	24.50
Sifon 1a	9.—		

Pri odjemu celega kosa poseben popust.

NARODNI MAGAZIN

SPLOŠNA TEKSTILNA D. D.

LJUBLJANA — MESTNI TRG 17.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Zapustil naju je danes za vedno najin najdražji

Gvidon Jože Dular

višji pošt. kontrolor v pokoju.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 30.
septembra 1935. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta
št. 9, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala dne 7. oktobra 1935. v cerkvi
sv. Jerneja v Sp. šiški.

Ljubljana, dne 28. septembra 1935.

Giza, roj. Volkar in Desa — hčerki.